

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO

Poznań, dnia 30 stycznia 2009 r.

Nr 12

TREŚĆ

Poz.:

UCHWAŁY RAD GMIN

- 220** – nr XXII/235/2008 Rady Gminy Ostrów Wielkopolski z dnia 28 października 2008 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Ostrów Wielkopolski - dla działek nr 337/21; 337/22; 337/23; 337/24; 337/25; 253; 255/9; 257/6; 258/2 położonych w obrębie geodezyjnym Lewków 912
- 221** – nr XVII/29/2008 Rady Gminy Gizalki z dnia 5 grudnia 2008 r. w sprawie regulaminu określającego wysokość stawek i szczegółowe warunki przyznawania dodatków do wynagrodzenia zasadniczego, szczegółowe warunki obliczania i wypłacania wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe i godziny doraźnych zastępstw oraz wysokość i warunki wypłacania innych świadczeń wynikających ze stosunku pracy nauczycieli w roku 2009 r. 920
- 222** – nr XX/177/08 Rady Gminy Blizanów z dnia 10 grudnia 2008 r. w sprawie regulaminu wynagradzania nauczycieli zatrudnionych w szkołach i przedszkolach prowadzonych przez Gminę Blizanów na rok 2009 . 924
- 223** – nr XIX/130/2008 Rady Miejskiej Grabowa nad Prosną z dnia 18 grudnia 2008 r. w sprawie określenia górnych stawek opłat za usługi w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych 928
- 224** – nr XIX/137/2008 Rady Miejskiej Grabowa nad Prosną z dnia 18 grudnia 2008 r. w sprawie ustalenia zasad i trybu przeprowadzania konsultacji z mieszkańcami Miasta i Gminy Grabów nad Prosną 929
- 225** – nr XXV/169/08 Rady Gminy Babiak z dnia 29 grudnia 2008 r. w sprawie zmiany uchwały nr XXIV/149/08 Rady Gminy Babiak z dnia 5 grudnia 2008 r. w sprawie ustalenia regulaminu określającego wysokość oraz szczegółowe warunki przyznawania nauczycielom: dodatków motywacyjnych, funkcyjnych i za warunki pracy oraz niektórych innych składników wynagrodzenia w 2009 roku 930
- 226** – nr XXIII/132/08 Rady Gminy Krzymów z dnia 29 grudnia 2008 r. w sprawie regulaminu wynagradzania i przyznawania dodatków nauczycielom zatrudnionym w szkołach na terenie gminy Krzymów 930
- 227** – nr XXVIII/237/2008 Rady Gminy Kazimierz Biskupi z dnia 30 grudnia 2008 r. w sprawie Regulaminu określającego wysokość dodatków do wynagrodzenia zasadniczego oraz wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe i godziny doraźnych zastępstw w 2009 roku dla nauczycieli zatrudnionych w szkołach dla których organem prowadzącym jest Gmina Kazimierz Biskupi 936
- 228** – nr XXVIII/238/2008 Rady Gminy Kazimierz Biskupi z dnia 30 grudnia 2008 r. w sprawie Regulaminu określającego kryteria i tryb przyznawania nagród dla nauczycieli zatrudnionych w szkołach dla których organem prowadzącym jest Gmina Kazimierz Biskupi 939
- 229** – nr XXVIII/239/2008 Rady Gminy Kazimierz Biskupi z dnia 30 grudnia 2008 r. w sprawie Regulaminu określającego wysokość oraz zasady przyznawania i wypłacania nauczycielskiego dodatku mieszkaniowego w 2009 roku dla nauczycieli zatrudnionych w szkołach dla których organem prowadzącym jest Gmina Kazimierz Biskupi 943
- 230** – nr XXVIII/242/2008 Rady Gminy Kazimierz Biskupi z dnia 30 grudnia 2008 r. w sprawie przeprowadzenia konsultacji z mieszkańcami wsi Włodzimirów w sprawie zmiany urzędowej nazwy tej miejscowości 944
- 231** – nr XXVIII/244/2008 Rady Gminy Kazimierz Biskupi z dnia 30 grudnia 2008 r. w sprawie przyjęcia „Programu Opieki nad Zabytkami Gminy Kazimierz Biskupi na lata 2008 - 2011 948

220

UCHWAŁA Nr XXII/235/2008 RADY GMINY OSTRÓW WIELKOPOLSKI

z dnia 28 października 2008 r.

w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Ostrów Wielkopolski - dla działek nr 337/21; 337/22; 337/23; 337/24; 337/25; 253; 255/9; 257/6; 258/2 położonych w obrębie geodezyjnym Lewków

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2001 r. Nr 142, poz. 591; z 2002 r. Nr 23, poz. 220; Nr 62, poz. 558; Nr 113, poz. 984; Nr 214, poz. 1806; z 2003 r. Nr 80, poz. 717; Nr 162, poz. 1568; z 2004 r. Nr 102, poz. 1055; Nr 116, poz. 1203; Nr 167, poz. 1759; z 2005 r. Nr 172, poz. 1441; Nr 175, poz. 1457; z 2006 r. Nr 17, poz. 128; Nr 181, poz. 1337; z 2007 r. Nr 48, poz. 327; Nr 138, poz. 974; Nr 173, poz. 1218; z 2008 r. Nr 180, poz. 1111) oraz art. 20 ust. 1 - ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. z 2003 r. Nr 80, poz. 717; z 2004 r. Nr 6, poz. 41; Nr 141, poz. 1492; z 2005 r. Nr 113, poz. 954; Nr 130, 1087; z 2006 r. Nr 45, poz. 319; Nr 225, poz. 1635; z 2007 r. Nr 127, poz. 880) a także w związku z Uchwałą Nr VII/86/2007 Rady Gminy Ostrów Wielkopolski z dnia 28 czerwca 2007 roku w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Ostrów Wielkopolski - dla działek nr 337/21; 337/22; 337/23; 337/24; 337/25; 253; 255/9; 257/6; 258/2 położonych w obrębie geodezyjnym Lewków, po stwierdzeniu zgodności z ustaleniami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ostrów Wielkopolski przyjętego uchwałą nr XIII/156/2000 z dnia 29 marca 2000 roku - uchwała się, co następuje:

ROZDZIAŁ I

Ustalenia ogólne

§1. Plan obejmuje obszar działek nr 253; 255/9; 257/6; 258/2 o powierzchni 12,46 ha, stanowiący załącznik nr 1 oraz obszar działek nr 337/21; 337/22; 337/23; 337/24; 337/25 o powierzchni 0,3984 ha stanowiący załącznik nr 2 do niniejszej uchwały.

§2. Szczegółowy przebieg granic obszaru objętego planem przedstawia rysunek planu w skali 1:1000, stanowiący załącznik nr 1 i załącznik nr 2 do niniejszej uchwały i będący jej integralną częścią.

§3. Integralną częścią uchwały są;

- 1) rysunek planu, stanowiący załącznik nr 1 i 2,
- 2) rozstrzygnięcie o sposobie rozpatrzenia uwag do projektu planu, stanowiący załącznik nr 3,
- 3) rozstrzygnięcie o sposobie realizacji, zapisanych w planie inwestycji z zakresu infrastruktury technicznej, które należą do zadań własnych gminy oraz zasadach ich finansowania, stanowiący załącznik nr 4.

§4. 1. Na rysunku obowiązującymi ustaleniami są:

- 1) granice opracowania planu, na którym obowiązują ustalenia niniejszej uchwały, a szczegółowy przebieg tych granic określają linie rozgraniczające przebiegające wzdłuż granic działki;
- 2) linie rozgraniczające tereny o różnych funkcjach i zasadach zagospodarowania.

Linie te wyznaczają granice jednostek przestrzennych zwanych w dalszej części terenami lub zamiennie jednostkami terenowymi. Jednostkami terenowymi są również pasy drogowe - dróg wewnętrznych. Szczegółowe ustalenia dla jednostek terenowych zawarto w dalszej części niniejszej uchwały;
- 3) nieprzekraczalne linie zabudowy;
- 4) zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna;
- 5) tereny urządzeń elektroenergetycznych;
- 6) tereny ulic dojazdowych;

2. Pozostałe nie wymienione w ust. 1 elementy rysunku planu mają charakter informacyjny, które nie są ustaleniami niniejszego planu.

§5. 1. Na obszarze planu obowiązują ustalenia dotyczące zasad ochrony i kształtowania ładu przestrzennego wymienione w ust. 2-3.

2. Zabudowa na obszarze planu powinna być kształtowana zgodnie z zasadami ładu przestrzennego w nawiązaniu do architektury regionalnej i otaczającej zabudowy.

3. Lokalizacja i forma reklam nie może wprowadzać dysharmonii wizualnej w kraj obrazie.

Zakazuje się ustawiania wolnostojących reklam o powierzchni przekraczającej 5 m².

§6. 1. Na obszarze planu obowiązują ustalenia dotyczące zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego - wymienione w ust. 2-5.

2. Wszelkie powierzchnie nie zabudowane i nie utwardzone powinny być pokryte zielenią urządzoną, stanowić więc powinny tzw. powierzchnie biologicznie czynne; nie dotyczy to obszarów objętych pracami budowlanymi.

3. Uciążliwość dla środowiska istniejących i planowanych obiektów różnych funkcji nie może powodować obniżenia standardów wymaganych przepisami szczególnym, dla sąsiadujących terenów, w szczególności mieszkaniowych.

4. Ograniczenie, o którym mowa w ust. 3 nie dotyczy obiektów, dla których na mocy przepisów o ochronie środowiska - można wyznaczyć "obszary ograniczonego użytkowania".

5. Budynki z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi powinny być sytuowane poza zasięgiem uciążliwości określonym w przepisach o ochronie środowiska lub w ich zasięgu, pod warunkiem zastosowania w nich rozwiązań odpowiednio ograniczających te uciążliwości.

§7. 1. Na obszarze planu obowiązują ustalenia dotyczące zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej - wymienione w ust. 2.

2. Na 7 dni przed rozpoczęciem prac ziemnych, należy powiadomić o tym Delegaturę Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Kaliszu, a następnie przystąpić do archeologicznych badań ratowniczych. W razie natrafienia podczas wykonywania robót ziemnych na obiekty archeologiczne, należy przerwać prace, teren zabezpieczyć i powiadomić odpowiednie służby Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

§8. 1. Na obszarze planu obowiązują ustalenia dotyczące wymagań wynikających z potrzeb kształtowania przestrzeni publicznych - wymienione w ust. 2.

2. Elewacje budynków na obszarze planu od strony drogi publicznej - ulicy - winny mieć charakter podobny do istniejących w sąsiedztwie.

§9. 1. Na obszarze planu obowiązują ustalenia dotyczące parametrów i wskaźników zabudowy oraz zagospodarowania terenu - wymienione w ust. 2-10.

2. Linie zabudowy - nieprzekraczalne - wymienione w §3 ust. 1 pkt 3, określają sposób lokalizacji nowych budynków w obrębie terenu, na którym zostały określone.

3. Lokalizacja budynków - przy uwzględnieniu innych regulacji niniejszej uchwały i obowiązujących przepisów - możliwa jest jedynie po wewnętrznej stronie linii zabudowy przywołanych w ust. 3, którą określa usytuowanie trójkątów związanych z tymi liniami.

4. Przedstawiony na rysunku planu przebieg nieprzekraczalnej linii zabudowy określa lokalizację nowych budynków sytuowanych po wewnętrznej stronie linii.

5. Wielkość powierzchni zabudowy projektowanymi budynkami w stosunku do powierzchni terenu objętego planem - nie może przekraczać 50%.

6. Powierzchnia dróg wewnętrznych winna wynosić do 30% terenu objętego planem.

7. Powierzchnia biologicznie czynna terenu objętego planem nie może być niższa niż 20% powierzchni ogólnej.

8. Maksymalna wysokość budynków - liczona od powierzchni gruntu do górnego punktu dachu - nie może przekraczać 9,50 m.

a) 9,50 m dla budynku mieszkalnego.

b) 6,00 m dla budynku gospodarczego.

9. Nachylenie połaci dachowych budynków ustala się na poziomie:

a) dla budynku mieszkalnego od 10 - 40°,

b) dla budynku gospodarczego od 10 - 20°.

10. Połacie dachowe, których nachylenie przekracza 10 winny być symetryczne.

§10. 1. Na obszarze planu obowiązują ustalenia sposobów zagospodarowania terenów lub obiektów podlegających ochronie na podstawie odrębnych przepisów - wymienione w ust. 2 - 3.

2. Obszar planu nie podlega ochronie w rozumieniu przepisów odrębnych.

3. Działki objęte planem nie są objęte ochroną konserwatorską.

§11. 1. Na obszarze planu obowiązują ustalenia dotyczące szczegółowych zasad i warunków scalania i podziału nieruchomości - wymienione w ust. 2 - 5.

2. Linie rozgraniczające, o których mowa w §3 ust. 1 pkt 3, mogą stano wić jednocześnie granice działek do wydzielenia.

3. Dopuszcza się wydzielenie nowych granic działek dla obiektów komunikacji i infrastruktury technicznej.

4. Na obszarze objętym planem dopuszcza się wydzielenie także innych (niż określona w ust. 3), nowych granic nieruchomości przy uwzględnieniu następujących zasad:

1) nowy układ granic umożliwi obsługę każdej nieruchomości w zakresie infrastruktury technicznej i dostępu do drogi publicznej,

5. Dopuszcza się odstąpienie od wydzielenia działek wzdłuż linii rozgraniczających - o czym mowa w ust. 2 - jeżeli tereny po obu stronach linii rozgraniczającej mają służyć jednemu właścicielowi i zostać zagospodarowane w zgodzie z niniejszą uchwałą.

§12. Na obszarze planu obowiązują ustalenia dotyczące szczegółowych warunków zagospodarowania terenów oraz ograniczeń w ich użytkowaniu, określone w innych regulacjach niniejszej uchwały.

§13. 1. Na obszarze planu obowiązują ustalenia dotyczące zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji i infrastruktury technicznej - wymienione w ust. 2 - 4.

2. Tereny kategorii oznaczonej na rysunku planu symbolem "KDW" - przeznacza się na pasy dróg wewnętrznych, dojazdowych, dla których określa się następujące ustalenia:

1) droga oznaczona symbolem "1 KDW", "2 KDW" itp. o szerokości pasa w liniach rozgraniczających 10,00 m stanowiąca jednocześnie drogę pożarową - powinna być wyposażona w jezdnię - 6 metrowej szerokości, z bezpośrednim włączeniem do ulicy- drogi, lokalnej oznaczonej na rysunku planu symbolem "KDL",

3. W granicach obszaru objętego planem ustala się minimalne wymagania odnośnie liczby miejsc postojowych dla samochodów osobowych:

- 1) 1 miejsce postojowe dla 4 osób zamieszkałych w funkcjonującym budynku.
4. W zakresie lokalizacji sieci, obiektów i infrastruktury technicznej obowiązują następujące ustalenia:
  - 1) zaopatrzenie w wodę poprzez podłączenie do istniejącej sieci wodociągowej w ulicy-drozdzie.
  - 2) ścieki sanitarne do komunalnej sieci kanalizacji sanitarnej,
  - 3) ścieki deszczowe - po odpowiednim oczyszczeniu odprowadzane do sieci kanalizacji deszczowej na warunkach uzgodnionych z operatorem sieci,
  - 4) wszelkie place i drogi wewnętrzne o utwardzonej powierzchni, winny być wyposażone w systemy odprowadzania wód opadowych, a w przypadku zastosowania nawierzchni częściowo utwardzonych (ażurowych) należy odpowiednio zabezpieczyć środowisko gruntowo - wodne przed infiltracją zanieczyszczeń,
  - 5) wody opadowe, o których mowa w pkt 4, przed zrzutem do cieków powierzchniowych i gruntu, winny być odpowiednio podczyszczane. Może to być realizowane na obszarze planu, bądź poza jego granicami,
  - 6) zaopatrzenie w energię elektryczną - siecią średniego lub niskiego napięcia odpowiednio do potrzeb - z istniejącej-projektowanej stacji transformatorowej oznaczonej na rysunku planu symbolem "EE",
  - 7) zaopatrzenie w gaz -w przypadku pojawienia się zapotrzebowania na gaz ziemny E(GZ-50) - przyłączenie odbiorców do sieci gazowej odbywać się będzie na zasadach zawartych w obowiązującym Prawie Energetycznym (Dz.U. 03.153.1504 z póź. zmianami) po każdorazowym uzgodnieniu z dostawcą gazu i będzie zależało od szczegółowych warunków technicznych i ekonomicznych uzasadniających budowę sieci gazowej średniego ciśnienia. Na przedmiotowym obszarze należy uwzględnić rezerwację pasów terenu pod lokalizację sieci gazowej. Dopuszcza się w czasie realizacji planu możliwość stawiania stacji redukcyjno - pomiarowych i wydzielenia terenu dla potrzeb ich budowy bez konieczności opracowywania zmian planu.
  - 8) ogrzewanie - czystymi nośnikami energii, gaz ziemny, olej opałowy,
  - 9) telefonizacja - poprzez podłączenie do dostępnych systemów,
  - 10) odpady stałe - gromadzenie i odprowadzanie odpadów stałych zgodnie-z obowiązującymi regulacjami prawnymi powszechnymi i miejscowymi.

§14. 1. Na obszarze planu obowiązują ustalenia dotyczące sposobów i terminów tymczasowego zagospodarowania, urządzenia i użytkowania terenów - wymienione w ust. 2-3.

2. Dopuszcza się użytkowanie drogi wewnętrznej oznaczonej symbolem " KDW" - jako drogi pożarowej.

3. Okres tymczasowego użytkowania, terenu działek wymienionych w niniejszej uchwale w dotychczasowej formie nie może trwać dłużej niż 30 lat.

§15. Na obszarze planu obowiązuje stawka procentowa stanowiąca podstawę do określenia opłaty, o której mowa w art. 36 ust. 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, w wymiarze 15%.

ROZDZIAŁ II

Ustalenia szczegółowe dotyczące przeznaczenia terenów

§16. 1. Wprowadza się za pomocą linii rozgraniczających - podział obszaru objętego planem na jednostki terenowe, dla których w dalszej części uchwały określa się przeznaczenie i zasady zagospodarowania.

2. Budynki i inne formy zagospodarowania mogą być przecięte liniami rozgraniczającymi jeżeli pozostaje to w zgodzie z niniejszą uchwałą i obowiązującymi przepisami.

§17. 1. Teren oznaczony na rysunku planu symbolem "MN" - przeznaczają się na lokalizację zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej.

Teren oznaczony na rysunku planu symbolem 1 "RM" - przeznaczają się na rozbudowę i lokalizację zabudowy zagrodowej.

Teren oznaczony na rysunku planu symbolem "KDW"- przeznaczają się pod lokalizację dróg wewnętrznych dojazdowych, a teren oznaczony symbolem "EE" - pod lokalizację stacji transformatorowych 15/04 KV.

Na tę kategorię składają się tereny oznaczone symbolami:

- 1) "1 RM",
- 2) "1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 MN",
- 3) "1, 2, 3, 4, 5,6 KDW"
- 4) "EE",

2. Na terenach, o których mowa w ust. 1 zakazuje się lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których sporządzenie raportu oddziaływania na środowisko jest obowiązkowe - w rozumieniu przepisów ustawy Prawo Ochrony Środowiska.

3. Na terenach o których mowa w ust.1 nakazuje się wykonać-wyznaczyć miejsca do gromadzenia odpadów stałych ,w pojemnikach zamkniętych.

4. Powierzchnia terenów biologicznie czynnych na obszarze w granicach jednostki terenowej nie może wynosić mniej niż 10%.

§18. Teren oznaczony na rysunku planu symbolem " KDW" - przeznaczają się pod urządzenie dróg wewnętrznych dojazdowych o szerokości pasa - 10,00 m w liniach rozgraniczających.

ROZDZIAŁ III

Ustalenia końcowe

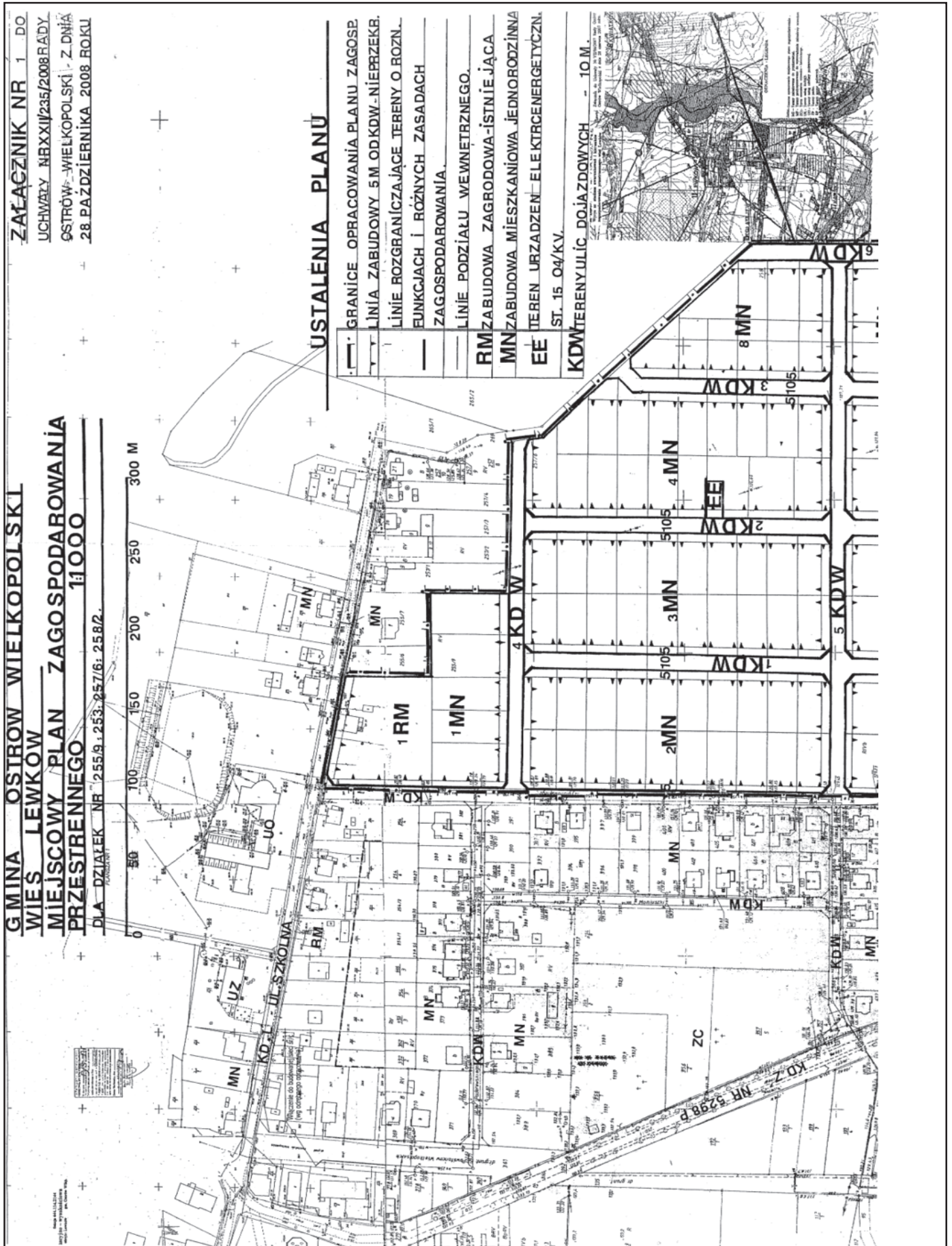
§19. Niniejszy plan miejscowy -jest aktem prawa miejscowego.

§20. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Ostrów Wielkopolski.

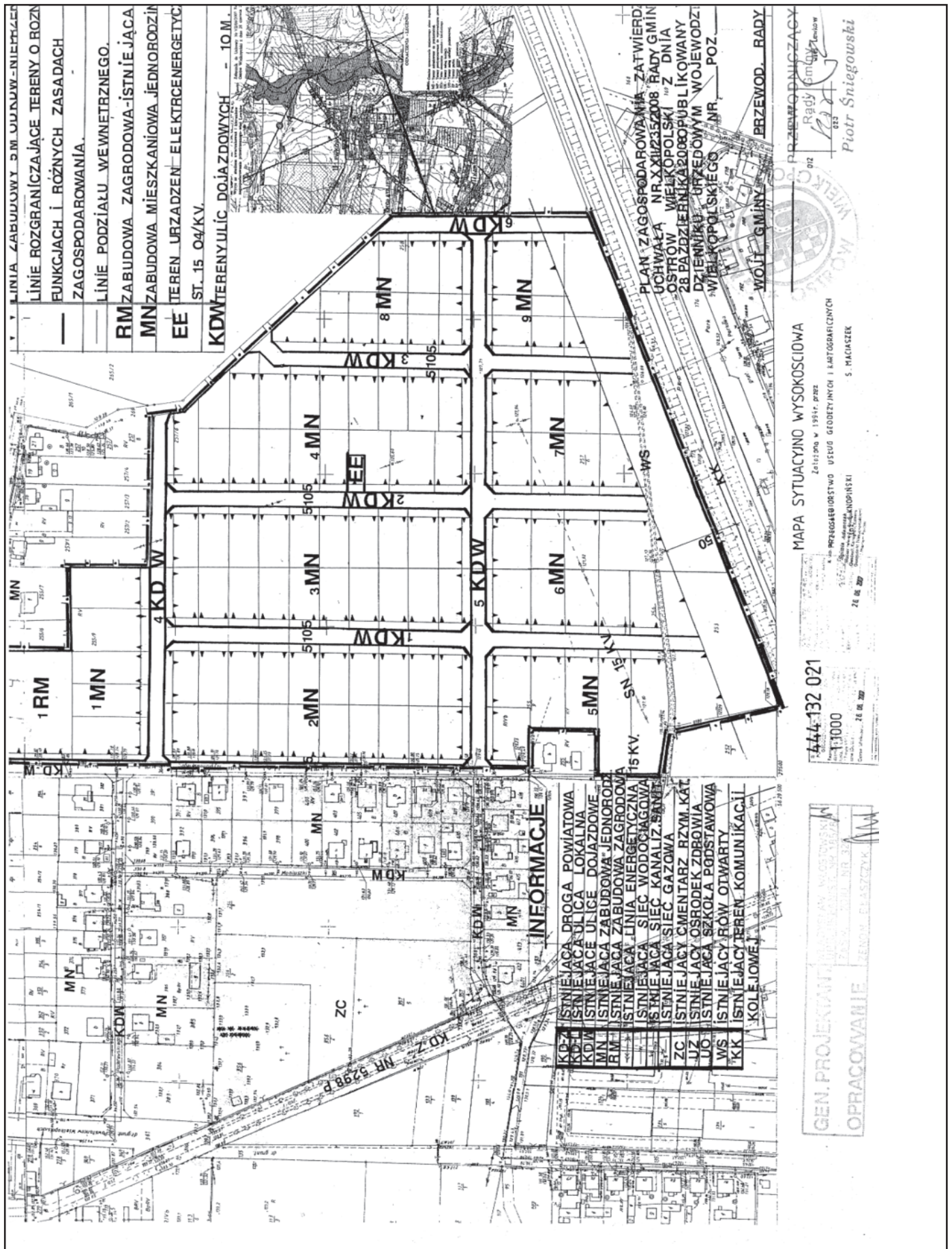
§21. Uchwała wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego.

Przewodniczący
Rady Gminy
(– *Piotr Śniegowski*)

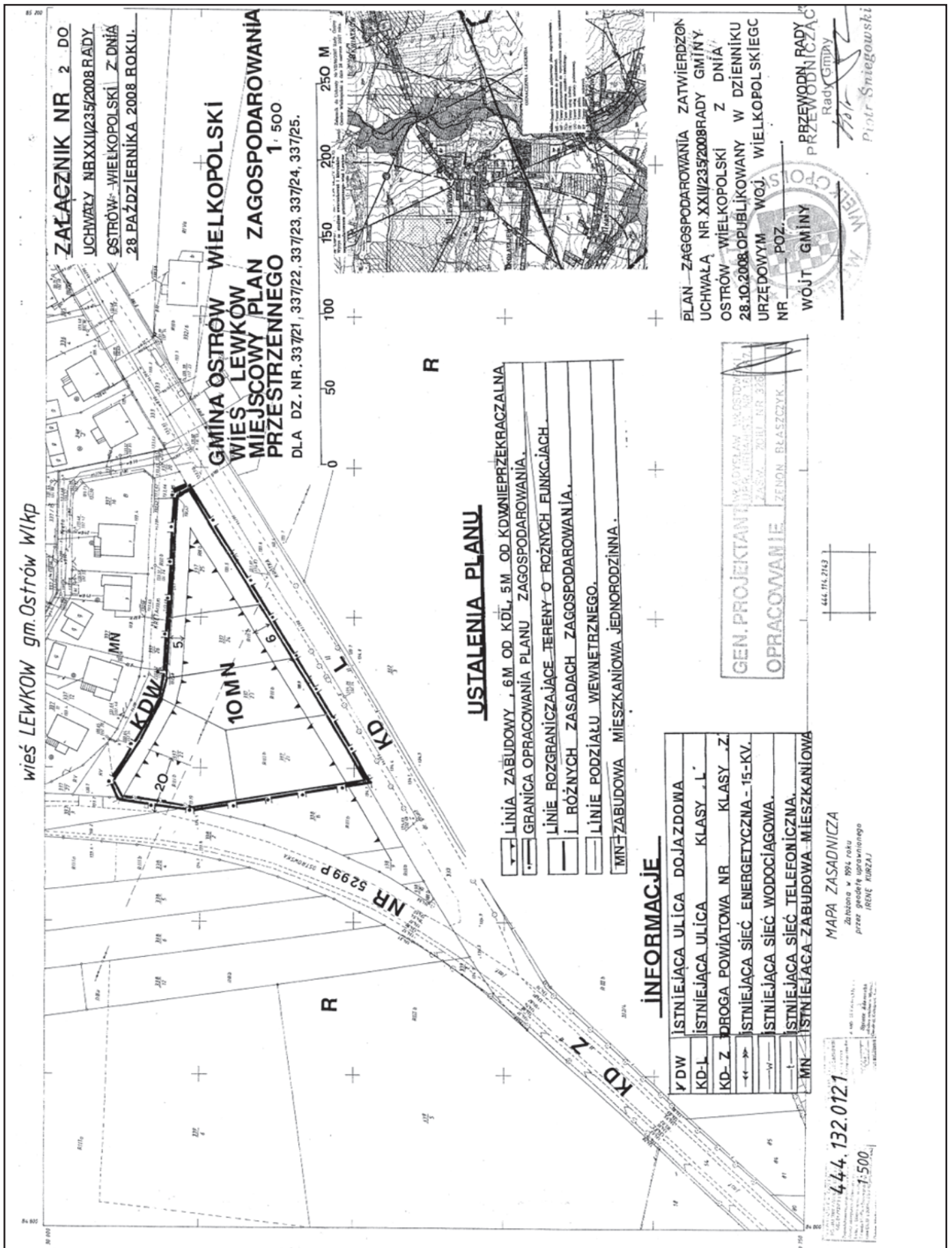

Załącznik Nr 3
do uchwały Nr XXII/235/2008
Rady Gminy Ostrów Wielkopolski
z dnia 28 października 2008 r.

ROZSTRZYGNIĘCIE RADY GMINY OSTRÓW WIELKOPOLSKI

W sprawie rozpatrzenia uwag wniesionych do wyłożonego do publicznego wglądu projekty miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Ostrów Wielkopolski - dla działek nr 337/21; 337/22; 337/23; 337/24; 337/25; 253; 255/9; 257/6; 258/2 położonych w obrębie geodezyjnym - Lewków

1. Przedmiotowy projekt planu miejscowego został wyłożony do publicznego wglądu w terminie od 18 sierpnia 2008 roku do 16 września 2008 roku. W dniu 15 września 2008

roku odbyła się dyskusja publiczna nad przyjętymi w projekcie planu rozwiązaniami.

2. Zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. Nr 80, poz. 717 z późniejszymi zmianami) uwagi przyjmowane były do dnia 06 października 2008 roku.
3. W ustawowym terminie nie wniesiono żadnych uwag, w związku z czym Rada Gminy Ostrów Wielkopolski, nie podejmuje rozstrzygnięcia o sposobie rozpatrzenia wniesionych uwag, o których mowa w art. 20 ust. 1 w/w ustawy.

Załącznik Nr 4
do uchwały Nr XXII/235/2008
Rady Gminy Ostrów Wielkopolski
z dnia 28 października 2008 r.

ROZSTRZYGNIĘCIE RADY GMINY OSTRÓW WIELKOPOLSKI

O sposobie realizacji, zapisanych w planie inwestycji z zakresu infrastruktury technicznej, które należą do zadań własnych gminy oraz zasadach ich finansowania.

Na podstawie art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. z 2003 r. Nr 80, poz. 717 ze zmianami) Rada Gminy Ostrów Wielkopolski określa następujący sposób realizacji inwestycji z zakresu infrastruktury technicznej, które należą do zadań własnych gminy oraz zasady ich finansowania.

§1. Inwestycje w zakresie infrastruktury technicznej, służące zaspokojeniu zbiorowych potrzeb mieszkańców, stanowią zgodnie z art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1998 roku o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zmianami) zadania własne gminy.

§2. Opis sposobu realizacji inwestycji w §1

1. Realizacja inwestycji przebiegać będzie zgodnie z obowiązującymi przepisami, w tym między innymi ustawą prawo budowlane, ustawą o zamówieniach publicznych, ustawą o samorządzie gminnym, ustawą o gospodarce komunalnej i prawem ochrony środowiska.
2. Sposób realizacji inwestycji określonych w §1 może ulegać modyfikacji wraz z dokonującym się postępem techniczno-technologicznym, zgodnie z zasadą stosowania

najlepszej dostępnej techniki, o ile nie nastąpi naruszenie ustaleń planu.

3. Realizacja i finansowanie w zakresie infrastruktury technicznej inwestycji nie wyszczególnionych w §1, jest przedmiotem umowy zainteresowanych stron.

§3. Finansowanie inwestycji w zakresie infrastruktury technicznej, ujętych w niniejszym planie, które należą do zadań własnych gminy, podlega przepisom ustawy z dnia 26 listopada 1998 roku o finansach publicznych (Dz.U. z 2003 r. Nr 15, poz. 148 ze zmianami), przy czym;

1. Wydatki majątkowe gminy określa Rada Gminy w uchwalonym dokumencie p.n. "Plan Rozwoju Lokalnego".
2. Wydatki inwestycyjne finansowane z budżetu gminy, ustala się w uchwale budżetowej.
3. Inwestycje, których okres realizacji przekracza jeden rok budżetowy ujmowane są w wykazie stanowiącym załącznik do uchwały budżetowej zwanym "Wieloletni Program Inwestycyjny".

§4. Inwestycje z zakresu przesyłania i dystrybucji paliw gazowych, energii elektrycznej lub ciepła określone w §1 realizowane będą w sposób określony w art. 7 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 roku prawo energetyczne (Dz.U. Nr 54, poz. 348 ze zmianami)

221

UCHWAŁA Nr XVII/29/2008 RADY GMINY GIZAŁKI

z dnia 5 grudnia 2008 r.

w sprawie regulaminu określającego wysokość stawek i szczegółowe warunki przyznawania dodatków do wynagrodzenia zasadniczego, szczegółowe warunki obliczania i wypłacania wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe i godziny doraźnych zastępstw oraz wysokość i warunki wypłacania innych świadczeń wynikających ze stosunku pracy nauczycieli w roku 2009 r.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2001 r., Nr 142, poz. 1591 z późniejszymi zmianami) oraz art. 30 ust. 6 i art. 91 d pkt 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela (Dz.U. z 2006 r., Nr 97, poz. 674 z późn. zm.) Rada Gminy uchwala, co następuje:

§1. Ustala się regulamin określający wysokość stawek i szczegółowe warunki przyznawania dodatków do wynagrodzenia zasadniczego, szczegółowe warunki obliczania i wypłacania wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe i godziny doraźnych zastępstw oraz wysokość i warunki wypłacania innych świadczeń wynikających ze stosunku pracy nauczycieli zatrudnionych w placówkach oświatowych, których organem prowadzącym jest Gmina Gizałki, a który obowiązuje w roku 2009 - zwany dalej "Regulaminem".

Regulamin określający wysokość stawek i szczegółowe warunki przyznawania dodatków do wynagrodzenia zasadniczego, szczegółowe warunki obliczania i wypłacania wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe i godziny doraźnych zastępstw oraz wysokość i warunki wypłacania i innych świadczeń wynikających ze stosunku pracy nauczycieli w roku 2009 dla nauczycieli zatrudnionych w placówkach oświatowych, których organem prowadzącym jest Gmina Gizałki

Postanowienia ogólne:

1. Ilekroć w dalszych przepisach jest mowa bez bliższego określenia o:

- 1) Karcie Nauczyciela - należy przez to rozumieć ustawę z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta nauczyciela (tj. Dz.U. z 2006 r., Nr 97, poz. 674 z późn. zm.),
- 2) rozporządzeniu - należy przez to rozumieć rozporządzenie MENiS z dnia 31 stycznia 2005 r. w sprawie wysokości minimalnych stawek wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli, ogólnych warunków przyznawania dodatków do wynagrodzenia zasadniczego oraz wynagradzania za pracę w dniu wolnym od pracy (Dz.U. Nr 22, poz. 181 z późn. zm.),
- 3) szkole - należy przez to rozumieć przedszkole, szkołę lub placówkę dla których organem prowadzącym jest Gmina Gizałki,

- 4) dyrektorze lub wicedyrektorze - należy rozumieć dyrektora lub wicedyrektora jednostki, o której mowa w pkt 3,
  - 5) roku szkolnym - należy przez to rozumieć okres pracy szkoły od 1 września danego roku do 31 sierpnia roku następnego,
  - 6) klasie - należy przez to rozumieć także oddział lub grupę,
  - 7) uczniu - należy przez to rozumieć także wychowanka,
  - 8) tygodniowym obowiązkowym wymiarze godzin - należy przez to rozumieć tygodniowy obowiązkowy wymiar godzin, o którym mowa w §1 ust. 1 rozporządzenia,
  - 9) Wójcie - należy rozumieć przez to Wójta Gminy Gizałki,
2. Niniejszy Regulamin określa:
- 1) szczegółowe warunki przyznawania dodatku za wysługę lat,
  - 2) wysokość dodatku motywacyjnego, funkcyjnego, dodatków za warunki pracy oraz warunki ich przyznawania,
  - 3) szczegółowe warunki obliczania i wynagradzania za godziny ponadwymiarowe i godziny doraźnych zastępstw,
  - 4) wysokość nauczycielskiego dodatku mieszkaniowego oraz szczegółowe warunki przyznawania i wypłacania.

ROZDZIAŁ I

Dodatek za wysługę lat

§2. 1. Wysokość dodatków za wysługę lat określa art. 33 ust. 1 Karta Nauczyciela, natomiast szczególne przypadki zaliczania, okresów zatrudnienia oraz innych okresów uprawniających do tego dodatku określa §5 rozporządzenia.

2. Dodatek za wysługę lat przysługuje nauczycielowi za okres urlopu dla poratowania zdrowia oraz za dni, za które nauczyciel otrzymuje wynagrodzenie, z zastrzeżeniem art. 20 ust. 6 Karty Nauczyciela. Dodatek ten przysługuje również za dni nieobecności w pracy z powodu niezdolności do pracy wskutek choroby lub konieczności osobistego sprawowania opieki nad dzieckiem lub chorym członkiem rodziny, za które

nauczyciel otrzymuje wynagrodzenie lub zasiłek z ubezpieczenia społecznego.

3. Dodatek za wysługę lat jest wypłacany w terminie wypłaty wynagrodzenia:

- 1) począwszy od pierwszego dnia miesiąca kalendarzowego następującego po miesiącu, w którym nauczyciel nabył prawo do dodatku lub wyższej stawki dodatku, jeżeli nabycie prawa nastąpiło w ciągu miesiąca,
- 2) za dany miesiąc, jeżeli nabycie prawa do dodatku lub wyższej jego stawki nastąpiło od pierwszego dnia miesiąca.

ROZDZIAŁ II

Dodatek motywacyjny

§3. 1. Warunkiem przyznania nauczycielowi dodatku motywacyjnego jest:

- 1) uzyskiwanie szczególnych osiągnięć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych, a w szczególności:
  - a) uzyskiwanie przez uczniów, z uwzględnieniem ich możliwości oraz warunków pracy nauczyciela, dobrych osiągnięć dydaktyczno - wychowawczych potwierdzanych wynikami klasyfikacji lub promocji, efektami egzaminów i sprawdzianów albo sukcesami w konkursach, zawodach, olimpiadach itp.,
  - b) umiejętne rozwiązywanie problemów wychowawczych uczniów we współpracy z ich rodzicami,
  - c) pełne rozpoznanie środowiska wychowawczego uczniów, aktywne i efektywne działanie na rzecz uczniów potrzebujących szczególnej opieki,
  - d) podnoszenie kwalifikacji i umiejętności zawodowych,
  - e) wzbogacanie własnego warsztatu pracy,
  - f) dbałość o estetykę pomieszczeń i sprawność powierzonych pomocy dydaktycznych oraz innych urządzeń szkolnych,
- 2) posiadanie co najmniej wyróżniającej oceny pracy, uzyskanej w okresie ostatnich pięciu lat lub pozytywnej oceny dorobku zawodowego,
- 3) zaangażowanie w realizację czynności i zajęć, o których mowa w art. 42 ust. 2 pkt 2 i 3 Karty Nauczyciela, a w szczególności:
  - a) udział w organizowaniu imprez i uroczystości szkolnych,
  - b) udział w komisjach przedmiotowych i innych,
  - c) opiekowanie się samorządem uczniowskim lub innymi organizacjami uczniowskimi działającymi na terenie szkoły,
  - d) prowadzenie lekcji koleżeńskich lub innych form aktywności w ramach wewnątrzszkolnego doskonalenia zawodowego nauczycieli,

e) aktywny udział w realizowaniu innych zadań statutowych szkoły.

2. O wysokości dodatku motywacyjnego dla dyrektorów szkół decydują w szczególności następujące kryteria:

- 1) umiejętności racjonalnego gospodarowania środkami finansowymi szkoły, a w szczególności:
    - a) przestrzeganie dyscypliny budżetowej w oparciu o posiadane środki finansowe,
    - b) podejmowanie działań zmierzających do wzbogacania majątku szkolnego,
    - c) pozyskiwanie środków pozabudżetowych a na cele szkoły,
    - d) podejmowanie działań zapewniających utrzymanie powierzonego mienia w stanie gwarantującym optymalne warunki do realizacji zadań dydaktyczno - wychowawczych,
  - 2) sprawność organizacyjna w realizacji zadań szkoły:
    - a) dyscyplina pracy, podział zadań, terminowość realizacji zadań i zarządzeń,
    - b) podejmowanie działań motywujących nauczycieli do doskonalenia i podnoszenia kwalifikacji zawodowych,
    - c) współpraca z placówkami doskonalenia nauczycieli,
    - d) podejmowanie innych działań mających na celu promowanie szkoły;
  - 3) wysokie efekty w pracy dydaktycznej i wychowawczej szkoły:
    - a) osiągnięcia uczniów szkoły: naukowe, sportowe, artystyczne i inne,
    - b) działalność wychowawcza szkół i placówek poprzez, podejmowanie efektywnych działań profilaktycznych zapobiegających zagrożeniom społecznym,
    - c) stwarzanie warunków sprzyjających rozwojowi samorządności i przedsiębiorczości uczniów,
    - d) obecność szkół w środowisku lokalnym, udział w imprezach, konkursach i przeglądach organizowanych przy współpracy z instytucjami społeczno - kulturalnymi,
    - e) konstruktywna współpraca z Radą Rodziców, Radą Szkoły, Samorządem Uczniowskim i innymi organizacjami wspierającymi działalność szkół i placówek oświatowych.
- §4.** 1. Dodatek motywacyjny dla nauczyciela może wynosić do 15% jego wynagrodzenia zasadniczego. Dyrektorzy szkół opracowują wewnętrzny regulamin przyznawania dodatków motywacyjnych w oparciu o niniejszy regulamin po uzgodnieniu ze związkami zawodowymi. Jeśli nie dojdzie do uzgodnień w terminie 30 dni od rozpoczęcia uzgodnień, dyrektor wydaje regulamin.
2. Dodatek motywacyjny dla dyrektora nie może być wyższy niż 20% jego wynagrodzenia zasadniczego.

3. Dodatek motywacyjny przyznaje się na czas określony, nie dłuższy niż 12 miesięcy.

4. Wysokość dodatku motywacyjnego dla nauczyciela oraz okres jego przyznania ustala się uwzględniając poziom spełnienia warunków.

5. Dodatek motywacyjny wypłaca się z góry, w terminie wypłaty wynagrodzenia.

6. W planach finansowych, w ramach wynagrodzeń osobowych poszczególnych szkół na dany rok budżetowy wyodrębnia się środki w wysokości 5% miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli na dodatki motywacyjne.

§5. 1. Prawo do dodatku motywacyjnego nauczyciel nabywa po przepracowaniu roku szkolnego w danej szkole, zaś na stanowisku dyrektora okres ten można skrócić do pół roku.

W uzasadnionych przypadkach dyrektor ma prawo przyznać nauczycielowi dodatek bez wymaganego stażu za zgodą organu prowadzącego.

2. Dodatek motywacyjny nie przysługuje za czas nierealizacji przez nauczyciela godzin dydaktycznych, wychowawczych lub opiekuńczych z powodu przebywania nauczyciela na urlopie dla poratowania zdrowia.

ROZDZIAŁ III

Dodatek funkcyjny

§6. 1. Nauczycielowi, któremu powierzono stanowisko dyrektora lub wicedyrektora szkoły przysługuje dodatek funkcyjny, w wysokości określonej w poniższej tabeli:

Lp.	Stanowisko kierownicze	Stawka dodatku funkcyjnego w zł. od - do
1.	Przedszkola:	
	a) dyrektor przedszkola 1 oddziałowego i więcej	200 - 400
2.	Szkoły wszystkich typów: (szkół podstawowych, gimnazjum, zespołu szkół)	
	a) dyrektor szkoły do 12 oddziałów	300 - 900
	b) dyrektor szkoły powyżej 12 oddziałów	700 - 1.100
	c) wicedyrektor szkoły	200 - 400

2. Dodatek funkcyjny o którym mowa w ust. 1 przysługuje także nauczycielom, którym czasowo powierzono pełnienie obowiązków dyrektora szkoły lub których wyznaczono do zastępowania nieobecnego dyrektora.

3. Wysokość dodatku funkcyjnego, o którym mowa w ust. 1 i 2, uwzględniając wielkość szkoły, liczbę uczniów i oddziałów, złożoność zadań wynikających z zajmowanego stanowiska, wyniki pracy szkoły oraz warunki lokalowe, środowiskowe i społeczne, w jakich szkoła funkcjonuje ustala:

- 1) dla dyrektora - Wójt Gminy,
- 2) dla wicedyrektora - dyrektor placówki

§7. 1. Nauczycielom realizującym dodatkowe zadania oraz zajęcia przysługują dodatki. Nauczycielowi, któremu powierzono:

- 1) wychowawstwo klasy - w wysokości 2,5% wynagrodzenia zasadniczego nauczyciela dyplomowanego,
- 2) funkcję opiekuna stażu - w wysokości 1,5% wynagrodzenia zasadniczego nauczyciela dyplomowanego.

2. Wysokość dodatków, o którym mowa w ust. 1, uwzględniając zakres i złożoność zadań oraz warunki ich realizacji, ustala dyrektor szkoły na czas pełnienia funkcji przez nauczyciela.

§8. 1. Prawo do dodatku funkcyjnego, o którym mowa w §6 ust. 1 i 2 oraz §7 ust. 1 powstaje od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu w którym nastąpiło powierzenie stanowiska kierowniczego, wychowawstwa lub funkcji, a jeżeli powierzenie stanowiska nastąpiło pierwszego dnia miesiąca - od tego dnia.

2. Nauczyciel, któremu powierzono stanowisko kierownicze na czas określony, traci prawo do dodatku funkcyjnego z upływem tego okresu, a w razie wcześniejszego odwołania - z końcem miesiąca, w którym nastąpiło odwołanie, a jeżeli odwołanie nastąpiło pierwszego dnia miesiąca - od tego dnia.

3. Dodatki funkcyjne, o których mowa w ust. 1, nie przysługują w okresie nie usprawiedliwionej nieobecności w pracy, w okresie urlopu dla poratowania zdrowia, w okresach, za które nie przysługuje wynagrodzenie zasadnicze, oraz od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym nauczyciel zaprzestał pełnienia stanowiska wychowawstwa lub funkcji z innych powodów, a jeżeli zaprzestanie tego pełnienia nastąpiło pierwszego dnia miesiąca - od tego dnia.

4. Dodatek funkcyjny wypłaca się z góry w terminie wypłaty wynagrodzenia.

ROZDZIAŁ IV

Dodatek za warunki pracy

§9. Nauczycielowi przysługuje dodatek za warunki pracy z tytułu pracy w trudnych, uciążliwych dla zdrowia warunkach określonych w §6 i §7 rozporządzenia.

§10. 1. Wysokość dodatku za warunki pracy z uwzględnieniem warunków, o których mowa powyżej ustala dla nauczyciela dyrektor, a dla dyrektora Wójt Gminy biorąc pod uwagę stopień trudności, uciążliwości dla zdrowia realizowanych zadań lub wykonywanych prac.

2. Ustala się następujące wysokości dodatków za trudne i uciążliwe warunki pracy:

- 1) prowadzenie zajęć rewalidacyjno - wychowawczych z dziećmi i młodzieżą - 20% stawki godzinowej,
- 2) prowadzenie indywidualnego nauczania dziecka zakwalifikowanego do kształcenia specjalnego - 20% stawki godzinowej,
- 3) prowadzenie zajęć dydaktycznych w klasach łączonych - 20% stawki godzinowej.

3. Dodatek za warunki pracy przysługuje w okresie faktycznego wykonania pracy, z którą dodatek jest związany oraz w okresie nie wykonywania pracy, za który przysługuje wynagrodzenie liczone jak za okres urlopu wypoczynkowego.

4. Dodatek za warunki pracy wypłaca się w całości, jeżeli nauczyciel realizuje w warunkach trudnych, uciążliwych dla zdrowia cały obowiązujący go wymiar zajęć. Dodatek wypłaca się w wysokości proporcjonalnej, jeżeli nauczyciel realizuje w warunkach trudnych, uciążliwych dla zdrowia tylko część obowiązującego wymiaru zajęć lub jeżeli jest zatrudniony w niepełnym wymiarze godzin.

5. Dodatek za warunki pracy wypłaca się z dołu.

ROZDZIAŁ V

Wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe i godziny doraźnych zastępstw

§11. 1. Wynagrodzenie za jedną godzinę ponadwymiarową i godzinę doraźnego zastępstwa oblicza się, z zastrzeżeniem ust. 2, dzieląc przyznaną nauczycielowi stawkę wynagrodzenia zasadniczego (łącznie z dodatkiem za warunki pracy, jeżeli praca w godzinach ponadwymiarowych oraz doraźnego zastępstwa odbyła się w warunkach trudnych, uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia) przez miesięczną liczbę godzin tygodniowego obowiązkowego wymiaru zajęć, ustalonego dla rodzaju zajęć dydaktycznych, wychowawczych lub opiekuńczych realizowanych w ramach godzin ponadwymiarowych lub doraźnego zastępstwa nauczyciela.

2. Dla nauczycieli realizujących tygodniowy obowiązkowy wymiar zajęć na podstawie art. 42 ust. 4a Karty Nauczyciela wynagrodzenie za godzinę doraźnego zastępstwa oblicza się dzieląc przyznaną, nauczycielowi stawkę wynagrodzenia zasadniczego (łącznie z dodatkiem za warunki pracy, jeżeli praca w godzinach doraźnego zastępstwa odbyła się w warunkach trudnych, uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia) przez miesięczną liczbę godzin realizowanego wymiaru zajęć.

3. Miesięczną liczbę godzin obowiązkowego wymiaru zajęć nauczyciela, o której mowa w ust. 1 i 2, uzyskuje się mnożąc tygodniowy obowiązkowy wymiar godzin przez 4,16 z zaokrągleniem do pełnych godzin w ten sposób, że czas zajęć do 0,5 godziny pomija się, a co najmniej 0,5 godziny liczy się za pełną godzinę.

*4. Wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe przydzielone w planie organizacyjnym nie przysługuje za dni, w

których nauczyciel nie realizuje zajęć z powodu przerw przewidzianych przepisami o organizacji roku szkolnego, rozpoczęcia lub kończenia zajęć w środku tygodnia oraz za dni usprawiedliwionej nieobecności w pracy.

*5. Dla ustalenia wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe w tygodniach, w których przypadają dni usprawiedliwionej nieobecności w pracy nauczyciela lub dni ustawowo wolne od pracy oraz w tygodniach, w których zajęcia rozpoczynają się lub kończą w środku tygodnia- za podstawę ustalenia liczby godzin ponadwymiarowych przyjmuje się tygodniowy obowiązkowy wymiar zajęć określony w art. 42 ust. 3 lub ustalony na podstawie art. 42 ust. 7 Karty Nauczyciela, pomniejszony o 1/5 tego wymiaru (lub 1/4, gdy dla nauczyciela ustalono czterodniowy tydzień pracy) za każdy dzień usprawiedliwionej nieobecności w pracy lub dzień ustawowo wolny od pracy.

Liczba godzin ponadwymiarowych, za które przysługuje wynagrodzenie w takim tygodniu, nie może być jednak większa niż liczba godzin przydzielonych w i planie organizacyjnym.

§12. Wynagrodzenie za godziny ponadwymiarowe i godziny doraźnych zastępstw, o których mowa w §11, przysługuje za godziny faktycznie zrealizowane.

§13. Wynagrodzenie za godziny ponadwymiarowe i godziny doraźnych zastępstw wypłaca się z dołu.

§14. Nauczycielom, którzy w dniu wolnym od pracy realizują zajęcia dydaktyczne, wychowawcze lub opiekuńcze, a nie otrzymują za ten dzień innego dnia wolnego, przysługuje odrębne wynagrodzenie za godziny pracy obliczane jak za godziny ponadwymiarowe. Realizacja powyższych zadań musi wynikać z rocznego planu pracy szkoły.

ROZDZIAŁ VI

Dodatek mieszkaniowy

§15. 1. Nauczycielowi zatrudnionemu w wymiarze nie niższym niż połowa tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin w szkole, na terenie wsi i posiadającemu kwalifikacje wymagane do zajmowanego stanowiska przysługuje nauczycielski dodatek mieszkaniowy.

2. Nauczycielowi, o którym mowa w ust. 1 przysługuje dodatek mieszkaniowy w zależności od liczebności rodziny, w następującej wysokości:

- 1) do dwóch osób - 40 zł.
- 2) powyżej dwóch osób - 60 zł.

3. Do członków rodziny, o której mowa w ust. 2 zalicza się nauczyciela oraz wspólnie z nim zamieszkujących: współmałżonka oraz dzieci i rodziców pozostających na jego wyłącznym utrzymaniu.

4. Nauczycielowi i jego współmałżonkowi, będącemu także nauczycielem, stale z nim zamieszkującemu, przysługuje tylko jeden dodatek mieszkaniowy w wysokości określonej

w ust. 2. Małżonkowie wspólnie określają pracodawcę, który będzie im wypłacał ten dodatek.

5. Dodatek mieszkaniowy przyznaje się na wniosek nauczyciela, a w przypadku nauczycieli, o których mowa w ust. 4 na ich wspólny wniosek.

6. Nauczycielowi dodatek mieszkaniowy przyznaje dyrektor, a dyrektorowi - Wójt Gminy.

7. Dodatek mieszkaniowy przysługuje nauczycielowi:

- 1) niezależnie od tytułu prawnego do zajmowanego przez niego lokalu mieszkalnego,
- 2) od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym nauczyciel złożył wniosek o jego przyznanie.

8. Dodatek mieszkaniowy przysługuje w okresie wykonywania pracy, a także w okresach:

- 1) nieświadczenia pracy, za które przysługuje wynagrodzenie,
- 2) pobierania zasiłku z ubezpieczenia społecznego,
- 3) odbywania zasadniczej służby wojskowej, przeszkolenia wojskowego, okresowej służby wojskowej; w przypadku jednak, gdy z nauczycielem powołanym do służby zawarta była umowa o pracę na czas określony, dodatek wypłaca się nie dłużej niż do końca okresu, na który umowa ta była zawarta,
- 4) korzystania z urlopu wychowawczego.

9. Dodatek przysługuje od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym złożony został wniosek.

ROZDZIAŁ VII

Postanowienia końcowe

§16. 1. Wszystkie decyzje dotyczące wynagradzania nauczycieli wymagają formy pisemnej.

2. Postanowienia niniejszego Regulaminu zostały uzgodnione ze związkami zawodowymi.

3. Zmiany wprowadzane do Regulaminu wymagają uzgodnienia ze związkami zawodowymi.

§17. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Gizalaki.

§18. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego.

Przewodnicząca
Rady Gminy
(-) Marianna Pietryga

* Rozstrzygnięcie Nadzorcze Wojewody Wielkopolskiego Nr WN.Ka.3.0911-6/09 z dnia 9 stycznia 2009 r. orzekające nieważność §11 ust. 4 i ust. 5 uchwały Nr XVII/29/2008 Rady Gminy Gizalaki z dnia 5 grudnia 2008 r. w sprawie regulaminu określającego wysokość stawek i szczegółowe warunki przyznawania dodatków do wynagrodzenia zasadniczego, szczegółowe warunki obliczania i wypłacania wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe i godziny doraźnych zastępstw oraz wysokość i warunki wypłacania innych świadczeń wynikających ze stosunku pracy nauczycieli w roku 2009 - ze względu na istotne naruszenie prawa.

222

UCHWAŁA Nr XX/177/08 RADY GMINY BLIZANÓW

z dnia 10 grudnia 2008 r.

w sprawie regulaminu wynagradzania nauczycieli zatrudnionych w szkołach i przedszkolach prowadzonych przez Gminę Blizanów na rok 2009

Na podstawie art. 30 ust. 6 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela (Dz.U. z 2006 r. Nr 97, poz. 674 ze zmianami) w związku z art. 18 ust. 2, pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zmianami) oraz przepisami rozporządzenia Mi-

nistra Edukacji Narodowej z dnia 31 stycznia 2005 r. w sprawie wysokości minimalnych stawek wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli, ogólnych warunków przyznawania dodatków do wynagrodzenia zasadniczego oraz wynagrodzenia za pracę w dniu wolnym od pracy (Dz.U. z 2005 r. Nr 22,

poz. 181 ze zmianami) zwanym dalej "rozporządzeniem", po uzgodnieniu ze Związkiem Nauczycielstwa Polskiego zraszającymi nauczycieli Rada Gminy Blizanów uchwała regulamin wynagradzania nauczycieli zatrudnionych w szkołach i przedszkolach prowadzonych przez Gminę Blizanów na rok 2009.

ROZDZIAŁ I

Postanowienia wstępne

§1. Regulamin wynagradzania nauczycieli zatrudnionych w szkołach i przedszkolach prowadzonych przez Gminę Blizanów na rok 2009, zwany dalej "regulaminem" określa:

- 1) wysokość stawek dodatków: za wysługę lat, motywacyjnego, funkcyjnego i za warunki pracy oraz szczegółowe warunki przyznawania tych dodatków;
- 2) szczegółowy sposób obliczania wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe oraz za godziny doraźnych zastępstw;
- 3) wysokość i warunki wypłacania innych świadczeń wynikających ze stosunku pracy.

§2. Ilekroć w regulaminie jest mowa o:

- 1) szkole - rozumie się przez to szkołę lub przedszkole (zespół szkół) prowadzone przez Gminę Blizanów;
- 2) pracodawcy - rozumie się przez to szkołę bądź w zależności od kontekstu - dyrektora szkoły albo inną osobę wyznaczoną do dokonywania czynności w sprawach z zakresu prawa pracy;
- 3) nauczycielach - rozumie się przez to nauczycieli zatrudnionych przez danego pracodawcę.

§3. 1. Regulamin obejmuje wszystkich nauczycieli szkół.

2. Regulaminu nie stosuje się do pracowników szkół nie będących nauczycielami.

ROZDZIAŁ II

Dodatki

§4. 1. Nauczycielom przysługuje dodatek za wysługę lat.

2. Wysokość dodatku określa art. 33 ust. 1 Karty Nauczyciela.

3. Okresy zatrudnienia oraz inne okresy uprawniające do dodatku określa §7 rozporządzenia

4. Dodatek przysługuje:

- 1) począwszy od pierwszego dnia miesiąca kalendarzowego następującego po miesiącu, w którym nauczyciel nabył prawo do dodatku lub do wyższej stawki dodatku, jeżeli nabycie prawa nastąpiło w ciągu miesiąca;
- 2) za dany miesiąc, jeśli nabycie prawa do dodatku lub wyższej jego stawki nastąpiło od pierwszego dnia miesiąca.

5. Dodatek przysługuje za okres urlopu dla poratowania zdrowia oraz za dni, za które nauczyciel otrzymuje wynagrodzenie, chyba że przepis szczególny stanowi inaczej. Dodatek ten przysługuje również za dni nieobecności w pracy z powodu niezdolności do pracy wskutek choroby bądź konieczności osobistego sprawowania opieki nad dzieckiem lub innym chorym członkiem rodziny, za które nauczyciel otrzymuje wynagrodzenie lub zasiłek z ubezpieczenia społecznego.

6. Dodatek wypłaca się z góry w terminie wypłat wynagrodzenia.

§5. 1. Ogólne warunki przyznawania nauczycielom dodatku motywacyjnego określa §6 rozporządzenia.

2. Warunkiem przyznania nauczycielowi dodatku motywacyjnego jest:

- 1) uzyskiwanie wysokich osiągnięć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych, a w szczególności:
  - a) uzyskiwanie przez uczniów, z uwzględnieniem ich możliwości oraz warunków pracy nauczyciela, dobrych osiągnięć dydaktyczno-wychowawczych potwierdzanych wynikami klasyfikacji lub promocji, efektami egzaminów i sprawdzianów albo sukcesami w konkursach, zawodach, olimpiadach itp.;
  - b) umiejętne rozwiązywanie problemów wychowawczych uczniów we współpracy z rodzicami;
  - c) pełne rozpoznanie środowiska wychowawczego uczniów, aktywne i efektywne działanie na rzecz uczniów potrzebujących szczególnej opieki.
- 2) jakość świadczonej pracy, w tym związanej z powierzonym stanowiskiem kierowniczym, dodatkowym zadaniem lub zajęciem, a w szczególności:
  - a) systematyczne i efektywne przygotowywanie się do przydzielonych obowiązków;
  - b) podnoszenie umiejętności zawodowych;
  - c) wzbogacanie własnego warsztatu pracy;
  - d) dbałość o estetykę i sprawność powierzonych pomieszczeń, pomocy dydaktycznych i innych urządzeń szkolnych;
  - e) prawidłowe prowadzenie dokumentacji szkolnej, w tym pedagogicznej;
  - f) rzetelne i terminowe wywiązywanie się z poleceń służbowych;
  - g) przestrzeganie dyscypliny pracy.
- 3) posiadanie wyróżniającej oceny pracy;
- 4) zaangażowanie w realizację czynności i zajęć, o których mowa w art. 42 ust. 2 pkt 2 i 3 Karty Nauczyciela, a w szczególności:
  - a) udział w organizowaniu imprez i uroczystości szkolnych;
  - b) udział w komisjach przedmiotowych i innych;

- c) opiekowanie się samorządem uczniowskim lub innymi organizacjami uczniowskimi działającymi na terenie szkoły;
- d) prowadzenie lekcji koleżeńskich, przejawianie innych form aktywności w ramach wewnątrzszkolnego doskonalenia zawodowego nauczycieli;
- e) efektywny udział w realizowaniu innych zadań statutowych szkoły.

3. Warunkiem przyznania dyrektorowi dodatku motywacyjnego jest:

- 1) pozytywna ocena zadań statutowych szkoły w zakresie dydaktyki;
- 2) celowe i oszczędne gospodarowanie środkami finansowymi szkoły;
- 3) staranne i terminowe prowadzenie dokumentacji pracy szkoły;
- 4) racjonalna polityka personalna;
- 5) dbałość o estetykę obiektu szkolnego;
- 6) wpływ szkoły na miejscowe środowisko;
- 7) realizacja ustalonej przez Radę Gminy Blizanów polityki oświatowej.

4. Dodatek nie może przewyższać 50% wynagrodzenia zasadniczego nauczyciela.

5. Dodatek przyznaje się na czas określony, nie krótszy niż 6 miesięcy i nie dłuższy niż jeden rok szkolny.

6. Nauczycielowi dodatek przyznaje dyrektor szkoły, a dyrektorowi szkoły - Wójt Gminy.

7. Na dodatki motywacyjne ustala się 2% wskaźnik rocznych wynagrodzeń zasadniczych nauczycieli.

§6. 1. Wykaz stanowisk i funkcji, których zajmowanie bądź pełnienie uprawnia do dodatku funkcyjnego określa §5 rozporządzenia.

2. Wysokość stawek dodatku funkcyjnego:

- 1) dyrektor szkoły w zależności od liczby oddziałów:
  - przy liczbie do 6 oddziałów 10% - 25%, stawki wynagrodzenia zasadniczego nauczyciela
  - 7-12 oddziałów 15% - 40%, wynikającej ze stawki osobistego zaszerogowania
  - 13 i więcej oddziałów 20% - 60%, (stopień awansu zawodowego) wynikającej z
- 2) wicedyrektor szkoły 10% - 25%, minimalnych stawek wynagrodzenia
- 3) kierownik szkoły filialnej 5% - 10% opublikowanych w rozporządzeniu MEN w sprawie wysokości minimalnych stawek wynagrodzenia zasadniczego
- 4) wychowawca w zależności od liczby uczniów w oddziale:
  - a) w szkołach podstawowych i gimnazjach:

przy liczbie do 17 uczniów 40 zł.,

18 - 25 uczniów 50 zł.,

26 i więcej uczniów 60 zł.,

b) w przedszkolach i oddziałach przedszkolnych:

przy liczbie do 17 dzieci 40 zł.,

18 - 25 dzieci 50 zł.,

5) opiekun stażu 50 zł.,

6) doradca metodyczny 15 - 30% wynagrodzenia zasadniczego wynikającego ze stawki osobistego zaszerogowania.

3. Przy ustalaniu wysokości dodatku pracodawca uwzględni w szczególności wielkość szkoły, jej warunki organizacyjne, złożoność zadań wynikających ze stanowiska kierowniczego lub pełnionej funkcji, liczbę stanowisk kierowniczych w szkole i wyniki pracy szkoły.

4. Postanowienia §5 ust. 6 stosuje się odpowiednio.

5. Prawo do dodatku powstaje od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym nastąpiło objęcie stanowiska lub funkcji, a jeżeli objęcie stanowiska lub funkcji nastąpiło pierwszego dnia miesiąca - od tego dnia.

6. Nauczyciel, któremu powierzono stanowisko lub funkcję na czas określony, traci prawo do dodatku z końcem miesiąca, w którym upłynął okres pełnienia funkcji. Dotyczy to również wcześniejszego odwołania ze stanowiska lub funkcji.

7. Dodatek nie przysługuje w okresie nieusprawiedliwionej nieobecności w pracy, w okresie stanu nieczynnego i urlopu dla poratowania zdrowia, w okresie za który nie przysługuje wynagrodzenie zasadnicze, oraz od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym nauczyciel zaprzestał pełnienia z innych powodów obowiązków, do których jest przypisany ten dodatek, a jeżeli zaprzestanie pełnienia obowiązków nastąpiło od pierwszego dnia miesiąca - od tego dnia.

8. Dodatek w stawce ustalonej dla dyrektora szkoły przysługuje wicedyrektorowi szkoły od pierwszego dnia miesiąca kalendarzowego następującego po trzech miesiącach zastępstwa.

§7. 1. Wykaz prac wykonywanych przez nauczycieli w trudnych warunkach określa §8 rozporządzenia.

2. Dodatek za pracę w trudnych warunkach przysługuje:

- 1) nauczycielom szkół podstawowych prowadzącym zajęcia w klasach łączonych w zależności od liczby uczniów w oddziale
  - przy liczbie do 17 uczniów 15%
  - 18 - 26 uczniów 25% stawki godzinowej za każdą przepracowaną w tych klasach godzinę nauczania;
- 2) nauczycielom prowadzącym zajęcia rewalidacyjno - wychowawcze z dziećmi upośledzonymi umysłowo w stopniu głębokim - 20% stawki godzinowej za każdą przepracowaną w tych warunkach godzinę zajęć;

3) nauczycielom prowadzącym indywidualne nauczanie z dzieckiem zakwalifikowanym do kształcenia specjalnego - 20% stawki godzinowej za każdą przepracowaną w tych warunkach godzinę nauczania.

3. Dodatek za trudne warunki pracy wypłaca się z dołu.

§8. 1. Wykaz prac wykonywanych przez nauczycieli w warunkach uciążliwych określa §9 rozporządzenia.

2. Dodatek za pracę w warunkach uciążliwych przysługuje nauczycielom prowadzącym zajęcia z dziećmi i młodzieżą niepełnosprawną, których rodzaj i stopień niepełnosprawności został określony w §2 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 1 lutego 2002 r. w sprawie kryteriów oceny niepełnosprawności u osób w wieku do 16 roku życia (Dz.U. Nr 17 poz. 162) w wysokości 20% stawki godzinowej.

3. Dodatek przysługuje nauczycielom, którzy w danym miesiącu przepracowali co najmniej 40 godzin w tych warunkach.

4. Dodatek za uciążliwość pracy nie przysługuje w okresie nie usprawiedliwionej nieobecności w pracy, w okresach, za które nie przysługuje wynagrodzenie zasadnicze, oraz od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym nauczyciel zaprzestał wykonywania pracy.

5. W razie zbiegu tytułów do dodatku za pracę w trudnych warunkach i dodatku za pracę w warunkach uciążliwych przysługuje nauczycielowi prawo do jednego, wyższego dodatku.

6. Dodatki za trudne i uciążliwe warunki pracy wypłaca się z dołu.

ROZDZIAŁ III

Wynagrodzenia za godziny nadwymiarowe oraz godziny doraźnych zastępstw

§9. 1. Wynagrodzenie za godziny nadwymiarowe wypłaca się według stawki osobistego zaszerogowania nauczyciela, z uwzględnieniem dodatku za warunki pracy.

2. Wynagrodzenie za jedną godzinę nadwymiarową ustala się dzieląc sumę stawki przysługującego nauczycielowi wynagrodzenia zasadniczego i dodatku za warunki pracy przez miesięczną liczbę godzin obowiązkowego wymiaru zajęć, ustalonego dla rodzaju zajęć dydaktycznych, wychowawczych lub opiekuńczych realizowanych w ramach godzin nadwymiarowych nauczyciela.

3. Miesięczną liczbę obowiązkowego wymiaru zajęć nauczyciela ustala się mnożąc tygodniowy obowiązkowy wymiar godzin przez 4,16 z zaokrągleniem do pełnych godzin w ten sposób, że czas zajęć do 0,5 godziny pomija się, a co najmniej 0,5 godziny liczy się za pełną godzinę.

*4. Wynagrodzenie za godziny nadwymiarowe przydzielone w planie organizacyjnym nie przysługuje za dni, w których nauczyciel nie realizuje zajęć z powodu przerw przewidzianych w organizacji roku szkolnego, rozpoczęcia lub

kończenia zajęć w środku tygodnia oraz za dni usprawiedliwionej nieobecności w pracy.

5. Godziny nadwymiarowe przypadające w dniach, w których nauczyciel nie mógł ich realizować z przyczyn leżących po stronie pracodawcy, w szczególności w związku z:

- 1) zawieszeniem zajęć z powodu epidemii lub mrozów;
- 2) wyjazdem dzieci i młodzieży na wycieczki lub na imprezy;
- 3) chorobą dziecka nauczanego indywidualnie, trwającą nie dłużej niż tydzień;

traktuje się jak godziny faktycznie odbyte.

*6. Dla ustalenia wynagrodzenia za godziny nadwymiarowe w tygodniach, w których przypadają dni usprawiedliwionej nieobecności w pracy nauczyciela lub dni ustawowo wolne od pracy, oraz w tygodniach, w których zajęcia rozpoczynają się lub kończą w środku tygodnia - za podstawę ustalenia liczby godzin nadwymiarowych przyjmuje się obowiązkowy tygodniowy wymiar zajęć określony w art. 42 ust. 3 ustawy - Karta Nauczyciela, pomniejszony o 1/5 tego wymiaru (lub o 1/4, gdy dla nauczyciela ustalono czterodniowy tydzień pracy) za każdy dzień usprawiedliwionej nieobecności w pracy lub dzień ustawowo wolny od pracy. Liczba godzin nadwymiarowych, za które przysługuje wynagrodzenie w takim tygodniu, nie może być jednak większa niż liczba godzin przydzielona w planie organizacyjnym.

7. Wynagrodzenie za godziny nadwymiarowe wypłaca się z dołu.

§10. 1. Do wynagrodzenia za godziny doraźnych zastępstw stosuje się odpowiednio §9.

2. W razie zastępstwa za nieobecnych nauczycieli przez nauczycieli zatrudnionych w niepełnym wymiarze godzin za faktycznie zrealizowane godziny zastępstw przysługuje wynagrodzenie według zasad ustalonych dla godzin nadwymiarowych.

ROZDZIAŁ IV

Inne świadczenia wynikające ze stosunku pracy

§11. 1. Nauczycielom zatrudnionym w szkołach, w których praca odbywa się we wszystkie dni tygodnia, którzy realizują zajęcia w dniu wolnym od pracy i nie otrzymują za ten dzień innego dnia wolnego od pracy, przysługuje odrębne wynagrodzenie za wszystkie godziny nadwymiarowe.

2. Nauczycielom zatrudnionym w szkołach innych niż wymienione w ust. 1, którzy w dniu wolnym od pracy realizują planowane i odpowiednio udokumentowane zorganizowane zajęcia dydaktyczne i opiekuńczo-wychowawcze, a nie otrzymują za ten dzień innego dnia wolnego, przysługuje odrębne wynagrodzenie za efektywnie przepracowane godziny nadwymiarowe, nie więcej jednak niż za 4 godziny.

3. Nauczycielom zajmującym stanowiska kierownicze i sprawującym w dniu wolnym od pracy nadzór nad przebiegiem zajęć dydaktyczno - wychowawczych i opiekuńczych nie przysługuje z tego tytułu dodatkowe wynagrodzenie.

4. Postanowień ust. 1 i 2 nie stosuje się do nauczycieli placówek wychowania przedszkolnego, którzy za pracę w dniu wolnym od pracy powinni otrzymać dzień wolny od pracy.

§12. Wykonanie Uchwały powierza się Wójtowi Gminy Blizanów.

§13. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego.

Przewodniczący Rady
(-) Jan Wojtyła

* Rozstrzygnięcie Nadzorcze Wojewody Wielkopolskiego Nr WN.Ka 4.0911-4/09 z dnia 9 stycznia 2009 r. orzekające nieważność §9 ust. 4 i ust. 6 uchwały Nr XX/177/08 Rady Gminy Bizanów z dnia 10 grudnia 2008 r. w sprawie regulaminu wynagradzania nauczycieli zatrudnionych w szkołach i przedszkolach prowadzonych przez Gminę Bizanów na rok 2009 - ze względu na istotne naruszenie prawa.

223

UCHWAŁA Nr XIX/130/2008 RADY MIEJSKIEJ GRABOWA NAD PROSNĄ

z dnia 18 grudnia 2008 r.

w sprawie określenia górnych stawek opłat za usługi w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych

Na podstawie art. 6 ust. 2 i 4 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. z 2005 r. Nr 236, poz. 2008 z późn. zm.) oraz art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.) Rada Miejska Grabowa nad Prosną uchwala, co następuje:

§1. 1. Określa się górne stawki opłat za usługi w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości na terenie miasta i gminy Grabów nad Prosną w wysokości:

- za jednokrotne odebranie niesegregowanych odpadów komunalnych z jednego pojemnika o objętości:

- 1) pojemniki 110 l i 120 l - 16,32 zł + VAT,
- 2) pojemnik 240 l - 29,92 zł + VAT,
- 3) pojemnik 1 100 l - 104,00 zł + VAT.

2. Określa się górne stawki opłat za usługi w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych w wysokości: 12,00 zł + VAT za 1 m³.

§2. W przypadku gdy odpady komunalne są zbierane i odbierane w sposób selektywny, górne stawki opłat za usługi, o których mowa w §1 ust. 1 określa się w wysokości:

- 1) pojemnik 110 l i 120 l - 8,16 zł + VAT,
- 2) pojemnik 240 l - 14,96 zł + VAT,
- 3) pojemnik 100 l - 52,00 zł + V AT.

§3. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Grabów nad Prosną.

§4. Traci moc uchwała Nr VII/44/2007 Rady Miejskiej Grabowa nad Prosną z dnia 27 czerwca 2007 r. w sprawie określenia górnych stawek opłat za usługi w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych.

§5. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego.

Przewodnicząca
Rady Miejskiej
(-) Grażyna Jaszczyk

224

UCHWAŁA Nr XIX/137/2008 RADY MIEJSKIEJ GRABOWA NAD PROSNĄ

z dnia 18 grudnia 2008 r.

w sprawie ustalenia zasad i trybu przeprowadzania konsultacji z mieszkańcami Miasta i Gminy Grabów nad Prosną

Na podstawie art. 5 a ust. 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 200 1 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.) Rada Miejska Grabowa nad Prosną uchwala się, co następuje:

§1. Konsultacje z mieszkańcami Miasta i Gminy przeprowadza się:

- 1) w przypadkach przewidzianych ustawą,
- 2) w ważnych sprawach dla Miasta i Gminy Grabów nad Prosną dotyczących ogółu lub części mieszkańców np. sołectwa lub wsi.

§2. W konsultacjach społecznych mogą brać udział pełnoletni mieszkańcy Miasta i Gminy Grabów nad Prosną.

§3. W konsultacjach społecznych osoby o których mowa w §2 wypowiadają swoje opinie, co do sposobu rozstrzygnięcia sprawy poddanej konsultacji.

§4. 1. Konsultacje społeczne mogą być przeprowadzane w sprawach dotyczących gminy jeżeli:

- 1) organ gminy zwróci się do mieszkańców o wyrażenie opinii mających być przedmiotem rozstrzygnięcia,
- 2) złożony zostanie wniosek co najmniej 20% mieszkańców Miasta i Gminy lub 20% mieszkańców z terenu jednostek pomocniczych, jeżeli wnioskowany do konsultacji temat dotyczy tylko części terenu gminy.

2. Wnioski mieszkańców o których mowa w ust. 1 pkt 2 powinny zawierać ich imiona, nazwiska, adres zamieszkania, nr PESEL oraz własnoręcznie złożone podpisy.

3. Ilość mieszkańców o których mowa w ust. 1 pkt 2 ustala się na dzień 31 grudnia roku poprzedzającego konsultacje.

4. Organem uprawnionym do przeprowadzenia konsultacji jest Burmistrz Miasta i Gminy Grabów nad Prosną.

§5. O przeprowadzeniu konsultacji bądź odmowie przeprowadzenia konsultacji w sytuacji określonej w §1 decyduje Burmistrz Miasta i Gminy Grabów nad Prosną w formie zarządzenia.

§6. W przypadku nie uwzględnienia wniosku mieszkańców o przeprowadzeniu konsultacji Burmistrz Miasta i Gminy informuje o tym wskazanego reprezentanta wnioskodawców, podając również informację z uzasadnieniem na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta i Gminy i na stronie internetowej Miasta i Gminy Grabów nad Prosną.

§7. Konsultacja oznacza rejestrację opinii, uwag i propozycji, co do sposobu rozstrzygnięcia sprawy poddanej pod konsultację.

§8. 1. Postanawiając o przeprowadzeniu konsultacji organ gminy podaje do wiadomości publicznej w szczególności:

- 1) przedmiot konsultacji oraz cele i przewidywane skutki projektowanego rozstrzygnięcia,
- 2) terytorialny zasięg konsultacji,
- 3) sposób oraz tryb zgłaszania opinii, uwag i propozycji,
- 4) datę rozpoczęcia i zakończenia konsultacji,
- 5) sposób oraz tryb podsumowania zgłoszonych opinii, uwag i propozycji.

2. Organ gminy do przeprowadzenia konsultacji może powołać komisję w składzie od 3-7 osób.

3. Konsultacje przeprowadza się na koszt gminy.

4. Z przeprowadzonej konsultacji z mieszkańcami sporządza się protokół.

§9. 1. Organ gminy rozpatruje opinie, uwagi i propozycje zgłaszane w toku konsultacji oraz podaje je analizie.

2. Organ gminy podaje do wiadomości publicznej wynik konsultacji oraz ogłoszenie jego treści na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta i Gminy, właściwych jednostek pomocniczych gminy oraz na stronie internetowej Miasta i Gminy Grabów nad Prosną.

§10. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Grabów nad Prosną.

§11. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia jej ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego.

Przewodnicząca
Rady Miejskiej
(-) Grażyna Jaszczyk

225

UCHWAŁA Nr XXV/169/08 RADY GMINY BABIAK

z dnia 29 grudnia 2008 r.

w sprawie: zmiany uchwały nr XXIV/149/08 Rady Gminy Babiak z dnia 5 grudnia 2008 roku w sprawie ustalenia regulaminu określającego wysokość oraz szczegółowe warunki przyznawania nauczycielom: dodatków motywacyjnych, funkcyjnych i za warunki pracy oraz niektórych innych składników wynagrodzenia w 2009 roku

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2001 r., Nr 142, poz. 1591; z 2002 r., Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271, Nr 214, poz. 1806, z 2003 r. Nr 80, poz. 717, Nr 162, poz. 1568, z 2004 r. Nr 102, poz. 1055 i Nr 116, poz. 1203, z 2005 r. Nr 172, poz. 1441, nr 175, poz. 1457, z 2006 r. Nr 17, poz. 128, Nr 181, poz. 1337, z 2007 r. Nr 48, poz. 327, Nr 138, poz. 974, Nr 173 poz. 1218, z 2008 r. Nr 180, poz. 1111) i art. 30 ust. 6 oraz art. 91d pkt 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 roku - Karta Nauczyciela (Dz.U. z 2006 r. Nr 97, poz. 674, Nr 170 poz. 1218, z 2007 r. Nr 17, poz. 95, Nr 102, poz. 689, Nr 158, poz. 1103, Nr 176, poz. 1238, Nr 191, poz. 1369, Nr 247, poz. 1821, z 2008 Nr 145, poz. 917) oraz rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2005 roku w sprawie wysokości minimalnych stawek wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli, ogólnych warunków przyznawania dodatków do wynagrodzenia zasadniczego oraz wynagradzania za pracę w warunkach przyznawania dodatków do wynagrodzenia zasadniczego oraz wynagradzania za pracę w dniu wolnym od pracy (Dz.U. z 2005 r. Nr 22, poz. 181, z 2006

r. Nr 43, poz. 293, z 2007 r. Nr 43, poz. 372, z 2008 r. Nr 42, poz. 257) Rada Gminy Babiak uchwała, co następuje:

§1. Zmienić uchwałę nr XXIV/149/08 Rady Gminy Babiak z dnia 5 grudnia 2008 roku w sprawie ustalenia regulaminu określającego wysokość oraz szczegółowe warunki przyznawania nauczycielom: dodatków motywacyjnych, funkcyjnych i za warunki pracy oraz niektórych innych składników wynagrodzenia w 2009 roku w ten sposób, że skreślić oznaczenie i tytuł rozdziału VII "Dodatek z tytułu specjalizacji zawodowej" oraz oznaczenie i treść §13.

§2. Wykonanie Uchwały powierza się Wójtowi Gminy Babiak.

§3. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego.

Przewodniczący Rady
(-) *Andrzej Rosiński*

226

UCHWAŁA Nr XXIII/132/08 RADY GMINY KRZYMÓW

z dnia 29 grudnia 2008 r.

w sprawie regulaminu wynagradzania i przyznawania dodatków nauczycielom zatrudnionym w szkołach na terenie gminy Krzymów

Na podstawie art. 30 ust. 6, art. 49 ust. 2 i art. 54 ust. 7 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz.U. z 2006 r. Nr 97, poz. 674 z późn. zm.) w związku z art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie

gminnym (Dz.U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.) oraz §5 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2005 r. w sprawie wysokości minimalnych stawek wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli, ogólnych

warunków przyznawania dodatków do wynagrodzenia zasadniczego oraz wynagrodzenia za pracę w dniu wolnym od pracy (Dz.U. z 2005 r. Nr 22, poz. 181 z późn. zm.) Rada Gminy Krzymów uchwala Regulamin określający wysokość stawek i szczegółowe warunki przyznawania nauczycielom dodatków: za wysługę lat, motywacyjnego, funkcyjnego, za warunki pracy oraz wysokość i warunki wypłacania innych składników wynagrodzenia wynikających ze stosunku pracy, szczegółowy sposób obliczania wynagrodzenia za godzinny doraźnych zastępstw, a także wysokość nauczycielskiego dodatku mieszkaniowego oraz szczegółowe zasady jego przyznawania i wypłacania.

ROZDZIAŁ I

Postanowienia wstępne

§1. 1. Niniejszy Regulamin stosuje się do nauczycieli zatrudnionych w szkołach podstawowych i gimnazjach prowadzonych przez Gminę Krzymów.

2. Regulamin określa dla nauczycieli poszczególnych stopni awansu zawodowego:

- 1) wysokość stawek oraz szczegółowe warunki przyznawania dodatków
  - a) za wysługę lat,
  - b) motywacyjnego,
  - c) funkcyjnego,
  - d) za warunki pracy,
- 2) szczegółowy sposób obliczania wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe oraz za godziny doraźnych zastępstw,
- 3) wysokość i warunki wypłacania innych świadczeń wynikających ze stosunku pracy.

3. Regulamin niniejszy określa także wysokość dodatku mieszkaniowego oraz szczegółowe zasady jego przyznawania i wypłacania.

§2. Ilekroć w dalszych przepisach bez bliższego określenia jest mowa o:

- 1) Regulaminie - rozumie się przez to regulamin określający wysokość oraz szczególne warunki przyznawania nauczycielom dodatków: za wysługę lat, motywacyjnego, funkcyjnego, za warunki pracy, za niektóre inne składniki wynagrodzenia, zasady wynagradzania za godziny ponadwymiarowe oraz za godziny doraźnych zastępstw, a także wysokość oraz szczegółowe zasady przyznawania i wypłacania dodatku mieszkaniowego,
- 2) Karcie Nauczyciela - rozumie się przez to ustawę z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela (Dz.U. z 2006 r. Nr 97, poz. 674 z późn. zm),
- 3) Rozporządzeniu - należy przez to rozumieć rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2005 r. w sprawie wysokości minimalnych stawek wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli, ogólnych warunków

przyznawania dodatków do wynagrodzenia zasadniczego oraz wynagrodzenia za pracę w dniu wolnym od pracy (Dz.U. z 2005 r. Nr 22, poz. 181, z późn. zm.),

- 4) organie prowadzącym szkołę, placówkę oświatową - rozumie się przez to Gminę Krzymów;
- 5) szkole - należy przez to rozumieć szkołę podstawową, gimnazjum lub placówkę, dla której organem prowadzącym jest Gmina Krzymów,
- 6) dyrektorze lub wicedyrektorze - należy rozumieć dyrektora lub wicedyrektora szkoły
- 7) nauczycielach bez bliższego określenia - rozumie się przez to nauczycieli, o których mowa w §1 ust. 1 Regulaminu,
- 8) roku szkolnym - należy przez to rozumieć okres pracy szkoły, od 1 września danego roku do 31 sierpnia roku następnego,
- 9) klasie - należy przez to rozumieć także oddział lub grupę,
- 10) uczniu - rozumie się przez to także wychowanka,
- 11) tygodniowym obowiązkowym wymiarze godzin - należy przez to rozumieć tygodniowy obowiązkowy wymiar godzin, o którym mowa §1ust. 1 rozporządzenia.

ROZDZIAŁ II

Dodatek za wysługę lat

§3. Nauczycielowi przysługuje dodatek za wysługę lat w wysokości i na zasadach określonych art. 33 ust. 1 Karty Nauczyciela, §5 rozporządzenia i na warunkach określonych w §4 Regulaminu.

§4. 1. Dodatek przysługuje:

- 1) począwszy od pierwszego dnia miesiąca kalendarzowego następującego po miesiącu, w którym nauczyciel nabył prawo do dodatku lub wyższej stawki tego dodatku, jeżeli nabycie nastąpiło w ciągu miesiąca,
- 2) za dany miesiąc, jeżeli nabycie prawa do dodatku lub wyższej stawki nastąpiło od pierwszego dnia miesiąca.

2. Dodatek przysługuje za okres urlopu dla poratowania zdrowia oraz za dni, za które nauczyciel otrzymuje wynagrodzenie, chyba że przepis szczególny stanowi inaczej. Dodatek ten przysługuje również za dni nieobecności w pracy z powodu choroby i macierzyństwa bądź konieczności osobistego sprawowania opieki nad dzieckiem lub innym chorym członkiem rodziny, za które nauczyciel otrzymuje wynagrodzenie lub zasiłki z ubezpieczenia społecznego.

3. Potwierdzenia nabycia prawa do dodatku za wysługę lat oraz wysokość tego dodatku w formach o jakich mowa w §21 dokonuje:

- 1) nauczycielowi - dyrektor szkoły,
- 2) dyrektorowi - Wójt Gminy.

4. Dodatek wypłaca się w terminie wypłaty wynagrodzenia.

ROZDZIAŁ III

Dodatek motywacyjny

§5. Nauczycielowi przysługuje dodatek motywacyjny na warunkach ogólnych określonych w §4 rozporządzenia oraz wysokości i na warunkach, i zasadach określonych w §6 - 9 Regulaminu.

§6. 1. Nauczyciel nabywa prawo do dodatku motywacyjnego po przepracowaniu w szkołach na terenie Gminy Krzymów jednego całego poprzedniego roku szkolnego, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Prawo do dodatku motywacyjnego nie przysługuje nauczycielowi stażyscie.

3. Warunkiem przyznania nauczycielowi dodatku motywacyjnego jest:

- 1) Uzyskanie szczególnych osiągnięć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych, a w szczególności:
  - a) wprowadzanie nowych treści do programu, korelacji treści programowych z innymi przedmiotami, a także uzyskiwanie przez uczniów, z uwzględnieniem ich możliwości oraz warunków pracy nauczyciela, dobrych osiągnięć edukacyjnych potwierdzonych wynikami albo sukcesami w konkursach przedmiotowych i artystycznych zawodach sportowych, olimpiadach, itp.,
  - b) stosowanie różnorodnych metod nauczania oraz porównywanie efektywności stosowanych metod,
  - c) stosowanie nowych rozwiązań metodycznych w zajęciach dydaktyczno-wychowawczych,
  - d) prowadzenie lekcji otwartych w ramach prac zespołu przedmiotowego lub z własnej inicjatywy,
  - e) umiejętne rozwiązywanie problemów wychowawczych uczniów we współpracy z ich rodzicami,
  - f) prowadzenie działalności mających na celu zapobieganie i zwalczanie przejawów patologii społecznej.
- 2) Jakość świadczonej pracy, w tym związanej z powierzonym stanowiskiem kierowniczym, dodatkowym zadaniem lub zajęciem, a w szczególności:
  - a) systematyczne i efektywne przygotowanie do przydzielonych obowiązków,
  - b) podnoszenie umiejętności zawodowych - udział w doskonaleniu warsztatu pracy oraz różnych formach doskonalenia zawodowego,
  - c) prezentowanie swego dorobku pedagogicznego,
  - d) opracowywanie publikacji naukowych związanych z warsztatem pracy,
  - e) wzbogacanie własnego warsztatu pracy,
  - f) dbałość o mienie szkoły,
  - g) prawidłowe prowadzenie dokumentacji szkolnej i pedagogicznej,

h) rzetelne i terminowe wywiązywanie się z poleceń służbowych,

i) przestrzeganie dyscypliny pracy.

- 3) Posiadanie co najmniej dobrej oceny pracy lub pozytywnej oceny dorobku zawodowego.
- 4) Zaangażowanie w realizację czynności i zajęć, o których mowa w art. 42 ust. 2 pkt 2 i 3 Karty Nauczyciela, a w szczególności:
  - a) udział w organizowaniu imprez i uroczystości szkolnych,
  - b) udział w komisjach przedmiotowych, olimpiadach, zawodach sportowych i innych,
  - c) opiekowanie się samorządem uczniowskim lub innymi organizacjami uczniowskimi działającymi na terenie szkoły,
  - d) prowadzenie lekcji koleżeńskich, przejawianie innych form aktywności w ramach wewnątrz szkolnego doskonalenia zawodowego nauczycieli,
  - e) aktywny udział w realizowaniu innych zadań statutowych szkoły.

§7. Warunkiem przyznania dodatku motywacyjnego dyrektorowi szkoły, poza wymienionymi w §6 pkt 3 jest spełnienie następujących kryteriów:

- 1) tworzenie warunków do realizacji zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych szkoły w tym: opracowanie arkusza organizacyjnego, opracowanie planu rozwoju (roczny i 10 letni) oraz planu mierzenia jakości pracy szkoły, wyposażenie w środki dydaktyczne, sprzęt, organizowanie działalności administracyjnej, gospodarczej, kancelarii szkolnej, zapewnienie i czuwanie nad przestrzeganiem odpowiednich warunków bhp i p.poż.,
- 2) opracowanie i realizacja planu finansowego szkoły w tym również pozyskiwanie środków pozabudżetowych,
- 3) dbałość o mienie w tym: organizowanie przeglądów technicznych, prac konserwacyjno-remontowych, czystość i estetyka szkoły,
- 4) prowadzenie spraw osobowych w tym: zatrudnianie zgodnie z kwalifikacjami, prowadzenie akt osobowych pracowników, dysponowanie funduszem świadczeń socjalnych, dyscyplina pracy,
- 5) sprawowanie nadzoru pedagogicznego w tym: realizacja programów nauczania, ocena pracy nauczycieli, opieka nad nauczycielami rozpoczynającymi pracę w zawodzie, zachęcanie do innowacji i eksperymentów, motywowanie do doskonalenia zawodowego, realizacja zaleceń i wniosków organów nadzoru pedagogicznego,
- 6) współdziałanie z organem prowadzącym w zakresie realizacji zadań edukacyjnych i wychowawczych oraz realizacja zaleceń i wniosków organu prowadzącego,
- 7) kształtowanie atmosfery w pracy, w szkole służącej realizacji statutowych zadań przez podległych pracowników,

- 8) współpraca z organami szkoły i związkami zawodowymi,
- 9) pozostałe obowiązki:
  - a) przestrzeganie regulaminu pracy,
  - b) troska o stan bazy, estetykę, ład, porządek,
  - c) samodzielność i inicjatywa w rozwiązywaniu problemów,
  - d) inspirowanie nauczycieli do podejmowania zadań dodatkowych (konkursy, olimpiady, wycieczki, samodzielne wykonywanie pomocy dydaktycznych),
- 10) współpraca z Rodzicami uczniów.

§8. 1. Tworzy się fundusz motywacyjny dla nauczycieli i kadry kierowniczej szkół według następujących zasad:

- 1) Fundusz motywacyjny dla nauczycieli nalicza się w wysokości 5% wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli, z wyłączeniem wynagrodzeń zasadniczych dyrektorów i wicedyrektorów w gminie Krzymów.
- 2) Fundusz motywacyjny dla dyrektorów nalicza się w wysokości do 30% wynagrodzenia zasadniczego dyrektorów szkół gminy Krzymów.
- 3) Fundusz motywacyjny dla wicedyrektorów nalicza się w wysokości do 18% wynagrodzenia zasadniczego wicedyrektorów szkół w gminie Krzymów.

2. Dodatek motywacyjny przyznaje się na czas określony, nie krótszy niż 6 miesięcy i nie dłuższy niż jeden rok szkolny.

3. Wysokość dodatku motywacyjnego dla nauczyciela oraz okres jego przyznania, uwzględniając poziom spełniania warunków, o których mowa §7, ustala dyrektor, a w stosunku do dyrektora - Wójt Gminy Krzymów.

4. Dodatek motywacyjny wypłaca się z góry, w terminie wypłaty wynagrodzenia.

§9. Dodatek motywacyjny nie przysługuje nauczycielom:

- 1) stażystom w okresie odbywania stażu,
- 2) którzy otrzymali kary przewidziane przepisami Kodeksu pracy i Karty Nauczyciela - przez okres 12 miesięcy od daty udzielenia kary,
- 3) za okres urlopu na poratowanie zdrowia,
- 4) w okresie przybywania w stanie nieczynnym.

ROZDZIAŁ IV

Dodatek funkcyjny

§10. 1. Nauczycielowi, któremu powierzono stanowisko kierownicze przysługuje dodatek funkcyjny, z tym, że:

- a) dyrektorowi szkoły (gimnazjum) liczącej
  - do 6 oddziałów w wysokości 250 - 550 zł
  - od 7 do 16 oddziałów w wysokości 350 - 750 zł
- b) wicedyrektorowi w wysokości 200 - 500 zł

- c) inne stanowiska kierownicze przewidziane w statucie w wysokości 100 - 400 zł.

2. Dodatek funkcyjny przysługuje także nauczycielom, którym powierzono obowiązki kierownicze w zastępstwie. W tych wypadkach prawo do dodatku powstaje od pierwszego dnia miesiąca po upływie jednomiesięcznego okresu pełnienia tych obowiązków i wygasa z pierwszym dniem miesiąca następującego po zaprzestaniu pełnienia tych obowiązków.

3. Wysokość dodatku funkcyjnego, o którym mowa w ust. 1 i 2, uwzględniając wielkość szkoły, liczbę uczniów i oddziałów, złożoność zadań wynikających z zajmowanego stanowiska, liczbę stanowisk kierowniczych w szkole, wyniki pracy szkoły oraz warunki lokalowe, środowiskowe i społeczne, w jakich szkoła funkcjonuje, ustala:

- a) dla dyrektora Wójt Gminy,
- b) dla stanowisk kierowniczych, o których mowa w ust. 1 pkt b-c, dyrektor szkoły.

§11. Nauczycielom realizującym dodatkowe zadania oraz zajęcia przysługuje dodatek funkcyjny, z tym że nauczycielowi któremu powierzono:

- a) wychowawstwo klasy w gimnazjum i w szkole podstawowej w wysokości:
  - w oddziale liczącym do 15 uczniów - 25 zł
  - w oddziale liczącym powyżej 15 uczniów - 40 zł
  - w oddziale liczącym powyżej 25 uczniów - 50 zł
- b) funkcję opiekuna stażu - w wysokości 50 zł.
- c) Nauczycielowi wykonującemu zadania doradcy metodycznego przysługuje dodatek funkcyjny w wysokości od 400 do 600 zł.

2. Wysokość dodatku funkcyjnego, o którym mowa w ust. 1, uwzględniając zakres i złożoność zadań oraz warunki ich realizacji, ustala dyrektor.

§12. 1. Prawo do dodatku funkcyjnego, o którym mowa w §10 ust. 1 i 2 oraz w §11 ust. 1, powstaje od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym nastąpiło powierzenie stanowiska kierowniczego, wychowawstwa lub funkcji, a jeżeli powierzenie to nastąpiło pierwszego dnia miesiąca - od tego dnia.

2. Dodatki funkcyjne, o których mowa w ust. 1 nie przysługują w okresie urlopu dla poratowania zdrowia, w okresach za które nie przysługuje wynagrodzenia zasadnicze oraz od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym nauczyciel zaprzestał pełnienia stanowiska, wychowawstwa lub funkcji z innych powodów, a jeżeli zaprzestanie tego pełnienia nastąpiło pierwszego dnia tego miesiąca od tego dnia.

3. Otrzymywanie dodatku, o którym mowa w §10 ust. 1 i 2, nie wyłącza prawa do otrzymywania dodatku, o którym mowa w §11 ust. 1.

4. Dodatek funkcyjny wypłaca się z góry, w terminie wypłaty wynagrodzenia.

ROZDZIAŁ V

Dodatek za warunki pracy

§13. 1. Nauczycielowi przysługuje dodatek za warunki z tytułu pracy w trudnych, uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia warunkach określonych w przepisach §8 i §9 rozporządzenia MEN z dnia 31.01.2005 r. w sprawie minimalnych stawek wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli, ogólnych warunków przyznawania dodatków do wynagrodzenia zasadniczego oraz wynagrodzenia za pracę w dniu wolnym od pracy (Dz.U.z 2005 r. Nr 22 poz. 181 z późn. zm.).

2. Nauczycielowi przysługuje dodatek za prowadzenie zajęć dydaktycznych w klasach łączonych w szkole podstawowej - w wysokości 10% stawki za 1 godzinę dla danego nauczyciela.

3. Dodatek, o którym mowa w ust. 1 przysługuje za godziny łączone faktycznie zrealizowane.

4. Nauczycielowi szkoły podstawowej lub gimnazjum prowadzącym zajęcia w warunkach trudnych i uciążliwych przysługuje dodatek w następującej wysokości:

- za zajęcia w uczniami z orzeczeniem o lekkim i umiarkowanym stopniu upośledzenia umysłowego oraz z niepełnosprawnością ruchową w wysokości 10% stawki godzinowej za każdą przepracowaną godzinę
- za zajęcia z uczniami z orzeczeniem o upośledzeniu znacznym i głębokim upośledzeniem umysłowym w wysokości 25% stawki godzinowej za każdą przepracowaną godzinę.

§14. 1. Wysokość dodatku za warunki pracy, z uwzględnieniem warunków, o których mowa w §13 ustala dla nauczyciela dyrektor, a dla dyrektora - Wójt Gminy.

2. Dodatek za warunki pracy wypłaca się z dołu, za faktycznie przepracowane godziny.

ROZDZIAŁ VI

Wynagrodzenie za godziny ponadwymiarowe i godziny doraźnych zastępstw

§15. 1. Wynagrodzenie za jedną godzinę ponadwymiarową nauczyciela ustala się dzieląc przyznaną nauczycielowi stawkę wynagrodzenia zasadniczego przez miesięczną liczbę godzin tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin, ustalonego dla rodzaju zajęć dydaktycznych, wychowawczych lub opiekuńczych realizowanych w ramach godzin ponadwymiarowych.

2. Wynagrodzenie za jedną godzinę doraźnego zastępstwa ustala się, z zastrzeżeniem ust. 3, w sposób określony w ust. 1.

3. Dla nauczycieli realizujących tygodniowy wymiar godzin ustalony na podstawie art. 42 ust. 4a Karty Nauczyciela wynagrodzenie za jedną godzinę doraźnego zastępstwa realizowanego na zasadach, o których mowa w ust. 3, ustala się dzieląc przyznaną nauczycielowi stawkę wynagrodzenia zasadniczego przez miesięczną liczbę godzin realizowanego wymiaru godzin.

4. Miesięczną liczbę godzin obowiązkowego lub realizowanego wymiaru godzin nauczyciela, o której mowa w ust. 1 i 3, uzyskuje się mnożąc odpowiedni wymiar godzin przez 4,16 z zaokrągleniem do pełnych godzin w ten sposób, że czas zajęć do 0,5 godziny pomija się, a co najmniej 0,5 godziny liczy się za pełną godzinę.

§16. Wynagrodzenie za godziny, o których mowa w §16, przysługuje za godziny faktycznie zrealizowane.

§17. Wynagrodzenie za godziny ponadwymiarowe i godziny doraźnych zastępstw wypłaca się z dołu.

ROZDZIAŁ VII

Nagrody ze specjalnego funduszu nagród

§18. 1. W budżecie gminy tworzy się specjalny fundusz nagród dla nauczycieli za ich osiągnięcia dydaktyczno-wychowawcze w wysokości 1% planowanych rocznych wynagrodzeń osobowych, z tego:

- 1) 50% przeznaczana się na nagrody organu prowadzącego,
- 2) 50% przeznaczana się na nagrody dyrektorów szkół.

2. Tryb i kryteria przyznawania nagród dla nauczycieli ze specjalnego funduszu nagród, o którym mowa w ust. 1 zgodnie z art. 49 ust. 2 Karty Nauczyciela reguluje odrębny regulamin podjęty Uchwałą Rady Gminy.

ROZDZIAŁ VIII

Dodatek mieszkaniowy

§19. 1. Nauczycielowi zatrudnionemu w wymiarze nie niższym niż połowa tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin w szkołach na terenie gminy Krzymów i posiadającemu kwalifikacje wymagane do zajmowanego stanowiska przysługuje nauczycielski dodatek mieszkaniowy.

2. Wysokość nauczycielskiego dodatku mieszkaniowego, w zależności od liczby osób w rodzinie uprawnionego nauczyciela, wynosi miesięcznie:

- a) przy jednej osobie w rodzinie - 51 zł
- b) przy dwóch osobach w rodzinie - 68 zł
- c) przy trzech osobach w rodzinie - 85 zł
- d) przy czterech i więcej osobach w rodzinie - 102 zł

3. Do członków rodziny, o której mowa w ust. 2, zalicza się nauczyciela oraz wspólnie z nim zamieszkujących: współmałżonka oraz dzieci i rodziców pozostających na jego wyłącznym utrzymaniu.

4. Nauczycielowi i jego współmałżonkowi, będącego także nauczycielem, stale z nim zamieszkującemu, przysługuje tylko jeden dodatek mieszkaniowy, w wysokości określonej w ust. 2. Małżonkowie wspólnie określają pracodawcę, który będzie im wypłacał ten dodatek.

5. Nauczycielski dodatek mieszkaniowy przyznaje się na wniosek nauczyciela, a w przypadku nauczycieli, o których

mowa w ust. 4, na ich wspólny wniosek. Nauczycielowi dodatek przyznaje dyrektor, a dyrektorowi - Wójt Gminy Krzymów.

6. Nauczycielski dodatek mieszkaniowy przysługuje nauczycielowi:

- a) niezależnie od tytułu prawnego do zajmowanego przez niego lokalu mieszkalnego
- b) od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym nauczyciel złożył wniosek o jego przyznanie.

7. Nauczycielski dodatek mieszkaniowy przysługuje w okresie wykonywania pracy, a także w okresach:

- a) nie świadczenia pracy, za które przysługuje wynagrodzenie,
- b) pobierania zasiłku z ubezpieczenia społecznego ,
- c) odbywania zasadniczej służby wojskowej, przeszkolenia wojskowego, okresowej służby wojskowej: w przypadku jednak, gdy z nauczycielem powołanym do służby zawarta była umowa na czas określony, dodatek wypłaca się nie dłużej niż do końca okresu, na który umowa była zawarta,
- d) korzystania z urlopu wychowawczego.

ROZDZIAŁ IX

Przepisy końcowe

§20. Określa się następujące formy stwierdzenia nabycia prawa, przyznania lub ustalenia nauczycielom świadczeń, o których mowa w §1 ust. 2 pkt 1-3:

- 1) w dokumencie stwierdzającym nawiązanie stosunku pracy - jeżeli świadczenie przysługuje od dnia nawiązania stosunku pracy,

- 2) odrębnym dokumentem - jeżeli świadczenie przyznawane jest jednorazowo lub w trakcie trwania stosunku pracy albo ulega zmianie jego wysokość,

- 3) w dokumencie zmieniającym wynagrodzenie zasadnicze - jeżeli wraz ze zmianą wynagrodzenia zasadniczego ulega również zmianie wysokość świadczenia.

2. Formy stwierdzenia nabycia prawa, przyznania lub ustalenia nauczycielom świadczeń, o jakich mowa w ust. 1, można stosować łącznie do kilku świadczeń, w razie zbiegu terminów ich ustalania lub przyznania albo stwierdzenia nabycia prawa.

§21. Nauczycielom zatrudnionym w niepełnym wymiarze godzin zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych świadczenia, o których mowa w §1 ust. 1, przysługują w wysokości proporcjonalnej do wymiaru zatrudnienia.

§22. Środki finansowe przeznaczone na wypłatę świadczeń, o których mowa §1 ust. 2 stanowiących składniki wynagrodzenia nauczycieli oraz środki na wypłatę nauczycielskiego dodatku mieszkaniowego, o którym mowa w §1 ust. 3 naliczane są w planach finansowych poszczególnych szkół.

§23. W sprawach nie uregulowanych w Regulaminie zastosowanie mają przepisy Karty Nauczyciela oraz przepisy prawa pracy.

§24. Regulamin uzgodniono ze Związkami Zawodowymi.

§25. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§26. Traci moc Uchwała Nr XIII/69/08 Rady Gminy Krzymów z dnia 28 stycznia 2008 roku w sprawie regulaminu wynagradzania i przyznawania dodatków nauczycielom zatrudnionym w szkołach na terenie gminy Krzymów.

§27. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego.

Przewodnicząca Rady
(-) *Zdzisława Pawlak*

227

UCHWAŁA Nr XXVIII/237/2008 RADY GMINY KAZIMIERZ BISKUPI

z dnia 30 grudnia 2008 r.

w sprawie Regulaminu określającego wysokość dodatków do wynagrodzenia zasadniczego oraz wynagrodzenia za godziny nadwymiarowe i godziny doraźnych zastępstw w 2009 roku dla nauczycieli zatrudnionych w szkołach dla których organem prowadzącym jest Gmina Kazimierz Biskupi

Na podstawie art. 30 ust. 6 i 6a ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela (Dz.U. z 2006 r. Nr 97, poz. 674 z późn. zm.) oraz art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.), Rada Gminy Kazimierz Biskupi uchwala Regulamin określający wysokość dodatków do wynagrodzenia zasadniczego oraz wynagrodzenia za godziny nadwymiarowe i godziny doraźnych zastępstw w 2009 roku dla nauczycieli zatrudnionych w szkołach dla których organem prowadzącym jest Gmina Kazimierz Biskupi.

I. POSTANOWIENIA OGÓLNE

§1. Regulamin wynagradzania nauczycieli zatrudnionych w szkołach dla których organem prowadzącym jest Gmina Kazimierz Biskupi, zwany dalej "regulaminem" określa wysokość stawek i szczegółowe warunki przyznawania:

- 1) dodatku motywacyjnego,
- 2) dodatku za wysługę lat,
- 3) dodatku funkcyjnego,
- 4) dodatku za warunki pracy,

oraz szczegółowe warunki obliczania i wypłacania wynagrodzenia za godziny nadwymiarowe i godziny doraźnych zastępstw.

§2. Ilekroć w regulaminie jest mowa o:

- 1) Wójcie - należy przez to rozumieć Wójta Gminy Kazimierz Biskupi,
- 2) szkole - należy przez to rozumieć szkołę lub przedszkole dla której organem prowadzącym jest Gmina Kazimierz Biskupi,
- 3) dyrektorze lub wicedyrektorze - należy przez to rozumieć dyrektora lub wicedyrektora jednostki o której mowa w pkt 2,
- 4) roku szkolnym - należy przez to rozumieć okres pracy szkoły od 1 września danego roku do 31 sierpnia roku następnego,
- 5) klasie - należy przez to rozumieć także oddział lub grupę,
- 6) tygodniowym obowiązkowym wymiarze godzin - należy przez to rozumieć tygodniowy obowiązkowy wymiar godzin, o którym mowa w art. 42 ust. 3 Karty Nauczyciela,
- 7) nauczycielach - należy przez to rozumieć nauczycieli szkół, o których mowa w pkt 2,

8) rozporządzeniu - rozumie się przez to rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2005 r. w sprawie wysokości minimalnych stawek wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli, ogólnych warunków przyznawania dodatków do wynagrodzenia zasadniczego oraz wynagradzania za pracę w dniu wolnym od pracy (Dz.U. Nr 22, poz. 181 ze zm.)

II. DODATEK MOTYWACYJNY

§3. 1. Warunkiem przyznania nauczycielowi dodatku motywacyjnego jest uzyskanie znaczących osiągnięć w realizacji zadań, a w szczególności:

- 1) uzyskiwanie przez uczniów, z uwzględnieniem ich możliwości i pracy nauczyciela, co najmniej dobrych osiągnięć dydaktyczno-wychowawczych potwierdzonych wynikami klasyfikacji lub promocji, efektami egzaminów i sprawdzianów albo sukcesami w konkursach, zawodach i olimpiadach.
- 2) umiejętność rozwiązywania problemów wychowawczych uczniów we współpracy z rodzicami,
- 3) pełne rozpoznanie środowiska wychowawczego uczniów, aktywne i efektywne działanie na rzecz uczniów potrzebujących szczególnej opieki,
- 4) posiadanie co najmniej dobrej oceny pracy lub pozytywnej oceny dorobku zawodowego,
- 5) systematyczne i efektywne przygotowywanie się do przydzielonych obowiązków,
- 6) podnoszenie kwalifikacji i umiejętności zawodowych,
- 7) wzbogacanie własnego warsztatu pracy,
- 8) dbałość o estetykę i sprawność powierzonych pomieszczeń pomocy dydaktycznych oraz innych urządzeń szkolnych,
- 9) prawidłowe prowadzenie dokumentacji szkolnej w tym pedagogicznej,
- 10) rzetelne i terminowe wywiązywanie się z poleceń służbowych i powierzonych obowiązków,
- 11) przestrzeganie dyscypliny pracy,
- 12) zaangażowanie w realizację czynności i zadań określonych w art. 42 ust. 2 pkt 2 i 3 Karty Nauczyciela, a w szczególności:

- a) udział w organizowaniu imprez i uroczystości szkolnych,
  - b) udział w pracach komisji przedmiotowych i innych,
  - c) opieka nad samorządem uczniowskim lub innymi organizacjami uczniowskimi działającymi na terenie szkoły,
  - d) prowadzenie lekcji koleżeńskich lub innych form aktywności w ramach wewnątrz szkolnego doskonalenia zawodowego nauczycieli,
  - e) aktywny udział w realizowaniu innych zadań statutowych szkoły.
2. O wysokości dodatku motywacyjnego dla dyrektorów szkół decydują w szczególności następujące kryteria:
- 1) umiejętności racjonalnego gospodarowania środkami finansowymi szkoły (placówki):
    - a) przestrzeganie dyscypliny budżetowej w oparciu o posiadane środki finansowe,
    - b) podejmowanie działań zmierzających do wzbogacenia majątku szkolnego,
    - c) pozyskiwanie środków pozabudżetowych oraz umiejętność ich właściwego wykorzystania na cele szkoły,
    - d) podejmowanie działań zapewniających utrzymanie powierzonego mienia w stanie gwarantującym optymalne warunki do realizacji zadań dydaktyczno-wychowawczych;
  - 2) sprawność organizacyjna w realizacji zadań szkoły:
    - a) dyscyplina pracy, podział zadań, terminowość realizacji zadań i zarządzeń,
    - b) podejmowanie działań motywujących nauczycieli do doskonalenia i podnoszenia kwalifikacji zawodowych,
    - c) polityka kadrowa,
    - d) organizowanie konferencji szkoleniowych,
    - e) współpraca z placówkami doskonalenia nauczycieli,
    - f) podejmowanie innych działań mających na celu promowanie szkoły;
  - 3) wysokie efekty w pracy dydaktycznej i wychowawczej szkoły (placówki):
    - a) osiągnięcia uczniów szkoły: naukowe, sportowe, artystyczne w skali regionu, województwa, kraju,
    - b) poszerzona oferta szkoły poprzez: wprowadzenie programów autorskich, innowacji i eksperymentów pedagogicznych oraz innych rozwiązań metodycznych,
    - c) dbałość o klimat wychowawczy szkoły poprzez rozwiązywanie konkretnych problemów wychowawczych, podejmowanie efektywnych działań profilaktycznych zapobiegających zagrożeniom społecznym,
    - d) stwarzanie warunków sprzyjających rozwojowi samorządności i przedsiębiorczości uczniów,
    - e) obecność szkół w środowisku lokalnym, udział w imprezach, konkursach i przeglądach organizowanych przy współpracy z instytucjami społeczno-kulturalnymi,
    - f) konstruktywna współpraca z Radą Szkoły, Radą Rodziców i Samorządem Uczniowskim.
- §4.** Tworzy się fundusz środków finansowych przeznaczony na dodatek motywacyjny, który w przeliczeniu na jeden etat wynosi w odniesieniu do wynagrodzenia zasadniczego:
- 1) dla nauczycieli - 5%
  - 2) dla wicedyrektorów - 15%
  - 3) dla dyrektorów - 25%
- §5.** 1. Wysokość dodatku motywacyjnego dla nauczycieli i wicedyrektorów nie może przekroczyć 30% otrzymywanego przez nauczyciela lub wicedyrektora wynagrodzenia zasadniczego.
2. Dodatek motywacyjny dla nauczycieli i wicedyrektorów jest przyznawany dwa razy w roku na okres 6 miesięcy przez dyrektora szkoły.
3. Dodatek motywacyjny dla dyrektorów szkół przyznaje Wójt, dwa razy w roku na okres 6 miesięcy w wysokości nie przekraczającej 30% wynagrodzenia zasadniczego dyrektorów.
- §6.** 1. Dodatku motywacyjnego nie wypłaca się za dni nieobecności w pracy z powodu niezdolności do pracy wskutek choroby bądź konieczności osobistego sprawowania opieki nad dzieckiem lub chorym członkiem rodziny, za które nauczyciel otrzymuje wynagrodzenie lub zasiłek z ubezpieczenia społecznego.
2. Dodatek motywacyjny nie przysługuje w okresie urlopu dla poratowania zdrowia, w okresie stanu nieczynnego oraz za dni, za które pracownik nie zachował prawa do wynagrodzenia zasadniczego.
- §7.** 1. Nauczycielom uzupełniającym etat w innej szkole dodatek motywacyjny przyznaje dyrektor szkoły macierzystej w uzgodnieniu z dyrektorem szkoły, w której nauczyciel uzupełnia etat.
2. Nauczycielowi przeniesionemu na podstawie art. 18 i 19 Karty Nauczyciela dodatek motywacyjny ustala dyrektor szkoły, do której nauczyciel został przeniesiony po zasięgnięciu opinii dyrektora szkoły poprzedniej.
- ### III. DODATEK ZA WYSŁUGĘ LAT
- §8.** Dodatek za wysługę lat, w wysokości i na warunkach określonych w przepisach art. 33 ust. 1 Karty Nauczyciela oraz §7 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2005 r., o którym mowa w §2 Regulaminu, przysługuje nauczycielowi:
- 1) począwszy od pierwszego dnia miesiąca kalendarzowego następującego po miesiącu, w którym nauczyciel nabył prawo do dodatku lub do wyższej stawki dodatku, jeżeli nabycie prawa nastąpiło w ciągu miesiąca,

2) za dany miesiąc, jeżeli nabycie prawa do dodatku lub wyższej stawki dodatku nastąpiło od pierwszego dnia miesiąca.

IV. DODATEK FUNKCYJNY

§9. 1. Dodatek funkcyjny dla dyrektorów szkół przyznaje Wójt, a dla wicedyrektorów i pozostałych osób zajmujących inne stanowiska kierownicze dodatek funkcyjny przyznaje dyrektor szkoły.

2. Przy ustalaniu wysokości dodatku funkcyjnego dla dyrektora szkoły bierze się pod uwagę wielkość szkoły: liczbę uczniów i oddziałów, liczbę zastępców, strukturę organizacyjną szkoły.

3. Przy ustalaniu wysokości dodatku funkcyjnego dla nauczycieli, którym powierzono funkcję wychowawcy klasy bierze się pod uwagę liczbę uczniów w klasie.

§10. 1. Dodatek funkcyjny przysługuje z tytułu:

- powierzenia stanowiska dyrektora szkoły lub innego stanowiska kierowniczego, przewidzianego w statucie szkoły,
- powierzenia wychowawstwa klasy w szkołach,
- sprawowania funkcji opiekuna stażu, w wysokości określonej w tabeli:

Tabela dodatków funkcyjnych:

Lp.	Typy szkół (placówek), stanowiska kierownicze, funkcje	Wysokość dodatku funkcyjnego
1	Dyrektor przedszkola	od 480 zł do 550 zł
2	Dyrektor szkoły liczącej do 8 oddziałów	od 474 zł do 550 zł
3	Dyrektor szkoły liczącej od 9 do 16 oddziałów	od 532 zł do 650 zł
4	Dyrektor szkoły liczącej powyżej 16 oddziałów	840 zł
5	Wicedyrektor szkoły	480 zł
6	Kierownik świetlicy	250 zł
7	Opiekun stażu	100 zł
8	Powierzenie wychowawstwa w klasie z liczbą dzieci do 15	45 zł
9	Powierzenie wychowawstwa w klasie z liczbą dzieci od 16 do 25	50 zł
10	Powierzenie wychowawstwa w klasie z liczbą dzieci powyżej 25	55 zł

2. Dodatek funkcyjny przysługuje również nauczycielom, którym czasowo powierzono pełnienie obowiązków dyrektora szkoły lub powierzono te obowiązki w zastępstwie.

3. Dodatek funkcyjny w stawce ustalonej dla dyrektora szkoły przysługuje wicedyrektorowi od pierwszego dnia miesiąca kalendarzowego następującego po trzech miesiącach zastępstwa.

§11. 1. Prawo do dodatku funkcyjnego, o którym mowa w §10 ust. 1 i 2 niniejszego Regulaminu, powstaje od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym nastąpiło powierzenie stanowiska kierowniczego, wychowawstwa klasy lub funkcji opiekuna stażu, a jeżeli powierzenie to nastąpiło pierwszego dnia miesiąca - od tego dnia.

2. Dodatek funkcyjny, o którym mowa w §10 nie przysługuje od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym nauczyciel zaprzestał pełnienia obowiązku związanego z powierzonym stanowiskiem kierowniczym lub sprawowaniem funkcji, a jeżeli zaprzestanie pełnienia obowiązków nastąpiło pierwszego dnia miesiąca - od tego dnia.

V. DODATEK ZA WARUNKI PRACY

§12. 1. Dodatek za trudne warunki pracy przysługuje nauczycielom za prowadzenie:

- indywidualnego nauczania dziecka zakwalifikowanego do kształcenia specjalnego - w wysokości do 15% otrzymywanego przez nauczyciela wynagrodzenia zasadniczego,
- zajęć rewalidacyjno - wychowawczych z dziećmi i młodzieżą upośledzonymi umysłowo w stopniu głębokim - w

wysokości do 20% otrzymywanego przez nauczyciela wynagrodzenia zasadniczego,

3) zajęć dydaktycznych w klasach łączonych w szkołach podstawowych - w wysokości do 15% otrzymywanego przez nauczyciela wynagrodzenia zasadniczego.

2. Dodatek za uciążliwe warunki pracy przysługuje nauczycielom za prowadzenie:

1) zajęć wymienionych w ust. 1, prowadzonych z dziećmi i młodzieżą, których stan zdrowia z powodu stanów chorobowych wymienionych w §2 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 1 lutego 2002 r. w sprawie kryteriów oceny niepełnosprawności u osób w wieku do 16 roku życia (Dz.U. Nr 17, poz. 162), uzasadnia konieczność sprawowania stałej opieki lub udzielania pomocy, oraz prowadzonych z dziećmi i młodzieżą powyżej 16 roku życia, u których wystąpiło naruszenie sprawności organizmu z przyczyn, o których mowa w §32 ust. 1 rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 lipca 2003 r. w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności (Dz.U. Nr 139, poz. 1328) - w wysokości do 40% otrzymywanego przez nauczyciela wynagrodzenia zasadniczego,

3. Dodatek za warunki pracy przysługuje w okresie faktycznego wykonywania pracy, z którą dodatek jest związany.

4. Dodatek za warunki pracy wypłaca się w całości, jeżeli nauczyciel realizuje w takich warunkach cały obowiązujący go wymiar zajęć. Dodatek wypłaca się w wysokości proporcjonalnej, jeżeli nauczyciel realizuje w takich warunkach tylko część obowiązującego wymiaru zajęć lub jeżeli jest zatrudniony w niepełnym wymiarze zajęć.

5. Decyzję o przyznaniu dodatku za warunki pracy dla nauczycieli podejmuje dyrektor szkoły, a dla dyrektora - Wójt.

VI. WYNAGRODZENIE ZA GODZINY PONADWYMIAROWE I GODZINY DORAŻNYCH ZASTĘPSTW

§13. 1. Wynagrodzenie za jedną godzinę ponadwymiarową i godzinę doraźnego zastępstwa oblicza się dzieląc przyznaną nauczycielowi stawkę wynagrodzenia zasadniczego (łącznie z dodatkami za warunki pracy, jeżeli praca w tej godzinie została zrealizowana w warunkach uprawniających do dodatku) przez miesięczną liczbę godzin tygodniowego obowiązkowego wymiaru zajęć, ustalonego dla rodzaju zajęć dydaktycznych, wychowawczych lub opiekuńczych realizowanych w ramach godzin ponadwymiarowych lub doraźnego zastępstwa nauczyciela.

2. Miesięczną liczbę godzin tygodniowego lub realizowanego obowiązkowego wymiaru zajęć nauczyciela ustala się mnożąc tygodniowy obowiązkowy lub realizowany wymiar godzin przez 4,16 z zaokrągleniem do pełnych godzin w ten sposób, że czas zajęć do 0,5 godziny pomija się, a co najmniej 0,5 godziny liczy się za pełną godzinę.

§14. Nauczycielowi, któremu przydzielono zajęcia realizowane według różnych tygodniowych wymiarów godzin zajęć,

należy każdą jego godzinę przeliczać proporcjonalnie do rodzaju prowadzonych zajęć i ich wymiaru godzin.

VII. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

§15. Regulamin uzgodniono ze związkami zawodowymi zrzeszającymi nauczycieli zatrudnionych w szkołach, dla których organem prowadzącym jest Gmina Kazimierz Biskupi.

§16. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Kazimierz Biskupi.

§17. Traci moc uchwała Nr XVII/151/2008 Rady Gminy Kazimierz Biskupi z dnia 20 lutego 2008 roku w sprawie Regulaminu określającego wysokość dodatków do wynagrodzenia zasadniczego oraz wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe i godziny doraźnych zastępstw dla nauczycieli zatrudnionych w szkołach prowadzonych przez Gminę Kazimierz Biskupi w 2008 roku.

§18. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dnia od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2009 roku.

Przewodniczący
Rady Gminy
(-) dr Tomasz Piaseczny

228

UCHWAŁA Nr XXVIII/238/2008 RADY GMINY KAZIMIERZ BISKUPI

z dnia 30 grudnia 2008 r.

w sprawie Regulaminu określającego kryteria i tryb przyznawania nagród dla nauczycieli zatrudnionych w szkołach dla których organem prowadzącym jest Gmina Kazimierz Biskupi

Na podstawie art. 49 ust. 2, w związku z art. 91 d pkt 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 roku - Karta Nauczyciela (Dz.U. z 2006 r. Nr 97, poz. 674 z późn. zm.) oraz art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.), Rada Gminy Kazimierz Biskupi uchwała Regulamin określający kryteria i tryb przyznawania nagród dla nauczycieli zatrudnionych w szkołach dla których organem prowadzącym jest Gmina Kazimierz Biskupi

I. POSTANOWIENIA OGÓLNE

§1. 1. Ilekczoć w Regulaminie jest mowa o:

- 1) szkole - należy przez to rozumieć szkołę, przedszkole, której organem prowadzącym jest Gmina Kazimierz Biskupi,
- 2) nauczycielach - należy przez to rozumieć nauczycieli szkoły,

3) dyrektorach szkoły - należy przez to rozumieć dyrektorów będących nauczycielami.

II. KRYTERIA I TRYB PRYZNAWANIA NAGRÓD

§2. 1. W budżecie Gminy Kazimierz Biskupi tworzy się specjalny fundusz nagród w wysokości 1% planowanych rocznych wynagrodzeń osobowych nauczycieli, z przeznaczeniem na wypłaty nagród Wójta i dyrektorów szkół, z czego:

- 1) 30% środków funduszu przeznaczają się na nagrody Wójta,
- 2) 70% środków funduszu przeznaczają się na nagrody dyrektorów.

§3. 1. Nagrody, o których mowa w §2 są przyznawane z okazji Dnia Edukacji Narodowej.

2. W szczególnie uzasadnionych przypadkach nagrody mogą być przyznane w innym terminie.

§4. Nagroda ma charakter uznaniowy i wypłacana jest w formie pieniężnej.

§5. Nagrody mogą być przyznawane dyrektorom szkół i nauczycielom za szczególne oraz wybitne osiągnięcia w pracy zawodowej w zakresie pracy dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej, w tym realizacji zadań związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa uczniom w czasie zajęć organizowanych przez szkołę, oraz realizacji innych zadań statutowych szkoły.

§6. 1. W odniesieniu do dyrektorów szkół nagrody Wójta mogą być przyznawane zwłaszcza za:

- 1) osiąganie znaczących wyników nauczania, wychowania lub opieki potwierdzonych pomiarami dydaktycznymi, liczbą uczniów w finałach olimpiad, konkursów i zawodów oraz innymi kryteriami,
- 2) stosowanie rozwiązań innowacyjnych i podejmowanie innych działań pozwalających przydać szkole oryginalności i wzmacniających poczucie identyfikacji uczniów ze szkołą,
- 3) uzyskiwanie wymiernych efektów w organizacji pracy szkół,
- 4) właściwe realizowanie budżetu szkoły,
- 5) organizowanie imprez środowiskowych i współudział w organizowaniu imprez gminnych,
- 6) prowadzenie racjonalnej polityki kadrowej i polityki doskonalenia zawodowego nauczycieli szkoły,
- 7) dbałość o stan techniczny nieruchomości szkolnych i estetykę szkoły,
- 8) angażowanie się we współpracę z instytucjami i organizacjami skłonnyimi do pomocy szkole i jej uczniom,
- 9) nawiązywanie współpracy ze szkołami krajowymi i zagranicznymi,
- 10) uzyskanie stopnia awansu zawodowego nauczyciela dyplomowanego.

2. W odniesieniu do nauczycieli nagrody Wójta mogą być przyznane w szczególności za:

- 1) osiąganie znaczących wyników nauczania potwierdzonych w zewnętrznych sprawdzianach i egzaminach uczniów,
- 2) zakwalifikowanie się prowadzonych uczniów do olimpiad, konkursów i zawodów na szczeblu szkolnym i pozaszkolnym,
- 3) opracowanie autorskich programów i publikacji oświatowych oraz wdrażanie nowatorskich metod nauczania i wychowania,
- 4) współorganizowanie i aktywne uczestnictwo w działaniach zbiorczych, takich jak imprezy oświatowe, kulturalne i sportowe, czy zajęcia pokazowe,
- 5) przygotowywanie i wzorowe organizowanie okazjonalnych uroczystości w szkole,
- 6) intensywną działalność wychowawczą, wyrażającą się w organizowaniu wycieczek i udziale w spektaklach teatralnych, koncertach, wystawach i spotkaniach z ciekawymi ludźmi,
- 7) udokumentowane osiągnięcia w pracy z uczniami uzdolnionymi lub uczniami mającymi trudności w nauce,
- 8) nawiązywanie skutecznej współpracy z placówkami kulturalno-oświatowymi, pracodawcami, policją i innymi podmiotami mogącymi zapewnić wsparcie dla działań szkoły,
- 9) osiąganie znaczących efektów w pracy resocjalizacyjnej z uczniami,
- 10) uzyskanie bez opóźnienia wyższego stopnia awansu zawodowego,
- 11) posiadanie aktualnej co najmniej dobrej oceny pracy.

3. Nagroda może być przyznawana dyrektorowi szkoły i nauczycielowi, jeśli spełniają przynajmniej trzy kryteria wymienione odpowiednio w ust. 1 i 2.

§7. 1. Z wnioskiem o przyznanie nagrody Wójta dla dyrektora szkoły może występować Rada Pedagogiczna lub Rada Rodziców.

2. Z wnioskiem o przyznanie nagrody Wójta dla nauczyciela może występować dyrektor szkoły zatrudniającej nauczyciela, po zaopiniowaniu przez radę pedagogiczną.

3. Wnioski, o których mowa w ust. 1 i 2 składa się w sekretariacie Urzędu Gminy w terminie nie późniejszym niż 2 tygodnie poprzedzające dzień przyznawania nagród.

4. Decyzję o przyznaniu i wysokości nagrody Wójt podejmuje samodzielnie.

5. Wójt może z własnej inicjatywy przyznać nagrodę Wójta dyrektorowi lub nauczycielowi, o którym mowa w §6.

6. Osoby, którym przyznano nagrodę otrzymują dyplom, którego odpis umieszcza się w jego aktach osobowych.

7. Wnioski rozpatrzone negatywnie nie wymagają uzasadnienia.

§8. 1. Nagrody dyrektora szkoły mogą być przyznawane:

- 1) w zakresie pracy dydaktyczno - wychowawczej za:
    - a) uzyskiwanie dobrych wyników w nauczaniu danego przedmiotu lub prowadzeniu danego rodzaju zajęć,
    - b) zakwalifikowanie się prowadzonych przez nauczyciela uczniów do finałów konkursów i olimpiad przedmiotowych na szczeblu powiatowym lub wyższym,
    - c) zajmowanie przez uczniów wysokich miejsc w innych konkursach, zawodach i przeglądach,
    - d) udokumentowanie osiągnięcia pracy z uczniami zdolnymi i mającymi trudności w nauce,
    - e) wprowadzanie innowacji i eksperymentów pedagogicznych,
    - f) uczestniczenie w indywidualnym toku lub programie nauczania uczniów,
    - g) uzyskanie pozytywnych zmian w zespole uczniów takich jak np. integracja klas, czy aktywność społeczna uczniów,
    - h) prowadzenie działalności wychowawczej poprzez organizowanie uczniom wycieczek, spotkań oraz zajęć pozalekcyjnych.
  - 2) w zakresie pracy opiekuńczo - wychowawczej za:
    - a) zapewnienie pomocy i opieki uczniom pochodzącym z rodzin ubogich lub dysfunkcyjnych, bądź znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej,
    - b) zapobieganie i zwalczanie przejawów patologii społecznej wśród uczniów, organizowanie współpracy z placówkami kulturalno - oświatowymi, pracodawcami, policją i innymi podmiotami wspierającymi działania szkoły,
    - c) aktywizowanie rodziców do udziału w życiu klasy i szkoły, oraz rozwijanie form współdziałania szkoły z rodzicami.
  - 3) w pozostałym zakresie:
    - a) usprawnianie własnego warsztatu pracy poprzez udział w różnych formach doskonalenia zawodowego,
    - b) udzielanie aktywnej pomocy w adaptacji zawodowej i społecznej nauczycielom podejmującym pracę w zawodzie,
    - c) kierowanie zespołem samokształceniowym i prowadzenie lekcji otwartych,
    - d) pełnienie funkcji wynikających ze statutu szkoły,
    - e) czynny udział w przygotowaniu planu pracy szkoły oraz innych dokumentów ważnych dla funkcjonowania szkoły,
    - f) wzorową realizację zadań wynikających z planu pracy szkoły.
2. Wspólnym dla nauczycieli warunkiem uzyskania nagrody dyrektora szkoły jest posiadanie przynajmniej dobrej oceny pracy.
- §9. 1.** Wnioski o nagrodę dyrektora szkoły mogą składać:
- 1) rada pedagogiczna,
  - 2) właściwa zakładowa organizacja związkowa dla nauczyciela oddelegowanego do pracy związkowej,
  - 3) zakładowa organizacja związkowa zrzeszająca nauczycieli.
2. Wnioski rozpatruje dyrektor szkoły, biorąc pod uwagę opinię rady pedagogicznej.
3. Dyrektor szkoły może przyznać nagrodę nauczycielowi z własnej inicjatywy, po zasięgnięciu opinii rady pedagogicznej,
4. Nauczyciel, któremu przyznano nagrodę otrzymuje dyplom, którego odpis umieszcza się w jego aktach osobowych,
5. Wnioski rozpatrzone negatywnie nie wymagają uzasadnienia.
- §10.** Wzór wniosku o przyznanie nagrody, o której mowa w §7 ust. 1 i 2 oraz w §9 ust. 1, określa załącznik nr 1 do Regulaminu.
- §11.** Nagroda dyrektora szkoły nie może być wyższa od nagrody przyznanej przez Wójta.
- §12.** Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.
- §13.** Traci moc uchwała Nr XVII/150/2008 Rady Gminy Kazimierz Biskupi z dnia 20 lutego 2008 roku w sprawie regulaminu określającego kryteria i tryb przyznawania nagród dla nauczycieli szkół prowadzonych przez Gminę Kazimierz Biskupi.
- §14.** Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego.

Przewodniczący
Rady Gminy
(-) dr Tomasz Piaseczny

Załącznik nr 1
do Uchwały Nr XXVIII/238/2008
Rady Gminy Kazimierz Biskupi
z dnia 30 grudnia 2008 roku

WZÓR WNIOSKU

**WNIOSEK O PRYZNANIE NAGRODY WÓJTA / DYREKTORA SZKOŁY
ZA OSIĄGNIĘCIA DYDAKTYCZNO – WYCHOWAWCZE**

Zgłaszam /y/ wniosek o przyznanie nagrody Wójta / Dyrektora Szkoły

Panu /i/ .....

urodzonemu/ej.....

.....
/ wykształcenie /

zatrudnionemu/ej w .....

/nazwa szkoły/placówki/

na stanowisku.....

.....
/dotychczas otrzymane nagrody – rok otrzymania/

.....
/ostatnia ocena pracy nauczyciela – data i stopień/

Uzasadnienie wniosku.....

Opinia rady pedagogicznej.....

Organ sporządzający wniosek

.....
/miejscowość i data/

.....
/pieczęć/

.....
/podpis/

* niepotrzebne skreślić

229

UCHWAŁA Nr XXVIII/239/2008 RADY GMINY KAZIMIERZ BISKUPI

z dnia 30 grudnia 2008 r.

w sprawie Regulaminu określającego wysokość oraz zasady przyznawania i wypłacania nauczycielskiego dodatku mieszkaniowego w 2009 roku dla nauczycieli zatrudnionych w szkołach dla których organem prowadzącym jest Gmina Kazimierz Biskupi

Na podstawie art. 54 ust. 7 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela (Dz.U. z 2006 r. Nr 97, poz. 674 z późn. zm.) oraz art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.), Rada Gminy Kazimierz Biskupi uchwala Regulamin określający wysokość oraz zasady przyznawania i wypłacania nauczycielskiego dodatku mieszkaniowego w 2009 roku dla nauczycieli zatrudnionych w szkołach dla których organem prowadzącym jest Gmina Kazimierz Biskupi.

I. POSTANOWIENIA OGÓLNE

§1. 1. Ilekroć w regulaminie jest mowa o:

- 1) Wójcie - należy przez to rozumieć Wójta Gminy,
- 2) szkole - należy przez to rozumieć szkołę, przedszkole lub placówkę oświatową, której organem prowadzącym jest Gmina Kazimierz Biskupi,
- 3) dyrektorze lub wicedyrektorze - należy przez to rozumieć dyrektora lub wicedyrektora jednostki, o której mowa w pkt 2,
- 4) nauczycielu - należy przez to rozumieć nauczycieli szkoły.

II. NAUCZYCIELSKI DODATEK MIESZKANIOWY

§2. 1. Nauczycielowi, posiadającemu kwalifikacje do zajmowania stanowiska nauczyciela zatrudnionemu w wymiarze nie niższym niż połowa obowiązującego wymiaru zajęć w szkole prowadzonej przez gminę, przysługuje nauczycielski dodatek mieszkaniowy uzależniony od stanu rodzinnego, wypłacany co miesiąc w wysokości:

- 1) 77 zł - dla jednej osoby,
- 2) 102 zł - dla dwóch osób,
- 3) 128 zł - dla trzech osób
- 4) 153 zł - dla czterech i więcej osób.

2. Do członków rodziny nauczyciela uprawnionego do dodatku zalicza się wspólnie z nim zamieszkujących:

- 1) małżonka, który nie posiada własnego źródła dochodów, lub który jest nauczycielem,
- 2) rodziców nauczyciela pozostających na wyłącznym utrzymaniu nauczyciela,

- 3) pozostające na utrzymaniu nauczyciela lub nauczyciela i jego małżonka dzieci do ukończenia przez nie szkoły ponadpodstawowej albo ponadgimnazjalnej, nie dłużej jednak niż do ukończenia 21 roku życia,
- 4) pozostające na utrzymaniu nauczyciela lub nauczyciela i jego małżonka niepracujące dzieci będące studentami, do czasu ukończenia studiów wyższych, nie dłużej jednak niż do ukończenia 24 roku życia, a w przypadku gdy normalny cykl studiów trwa dłużej niż 5 lat, do ukończenia 26 roku życia,
- 5) dzieci niepełnosprawne nie posiadające własnego źródła dochodów.

3. O zaistniałej zmianie liczby członków rodziny, o których mowa w ust. 2, nauczyciel otrzymujący dodatek jest obowiązany niezwłocznie powiadomić dyrektora szkoły, a dyrektor szkoły otrzymujący dodatek organ prowadzący szkołę. W przypadku niepowiadomienia dyrektora szkoły lub organu prowadzącego szkołę o zmianie liczby członków rodziny, nienależne pobrane przez nauczyciela świadczenie podlega zwrotowi.

4. Nauczycielowi i jego małżonkowi zamieszkałemu z nim stale, będącemu także nauczycielem, przysługuje tylko jeden dodatek w wysokości określonej w ust. 1. Małżonkowie wspólnie wskazują pracodawcę, który będzie im wypłacał dodatek.

5. Dodatek przysługuje nauczycielowi niezależnie od tytułu prawnego do zajmowanego przez niego lokalu mieszkalnego.

6. Nauczycielowi zatrudnionemu w kilku szkołach przysługuje tylko jeden dodatek, wypłacany przez wskazanego przez niego pracodawcę.

§3. Dodatek przysługuje w okresie wykonywania pracy, a także w okresach:

- 1) niewykonywania pracy, za które przysługuje wynagrodzenie,
- 2) pobierania zasiłku z ubezpieczenia społecznego,
- 3) odbywania zasadniczej służby wojskowej, przeszkolenia wojskowego, okresowej służby wojskowej; w przypadku gdy z nauczycielem powołanym do służby wojskowej zawarta była umowa o pracę na czas określony, dodatek wypłaca się nie dłużej niż do końca okresu, na który umowa została zawarta,

4) korzystania z urlopu wychowawczego przewidzianego w odrębnych przepisach.

§4. 1. Dodatek przyznaje się na wniosek nauczyciela (dyrektora szkoły) lub na wspólny wniosek nauczycieli będących współmałżonkami.

2. Dodatek przyznaje dyrektor szkoły, a dyrektorowi szkoły - Wójt.

3. Dodatek przysługuje od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym złożony został wniosek o jego przyznanie.

§5. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Kazimierz Biskupi.

§6. Traci moc uchwała Nr Uchwała Nr XVII/149/2008 Rady Gminy Kazimierz Biskupi z dnia 20 lutego 2008 roku w sprawie regulaminu określającego wysokość oraz zasady przyznawania i wypłacania nauczycielskiego dodatku mieszkaniowego dla nauczycieli zatrudnionych w szkołach prowadzonych przez Gminę Kazimierz Biskupi w 2008 roku.

§7. Przepisy uchwały mają zastosowanie od dnia 1 stycznia 2009 roku.

§8. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia jej ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego.

Przewodniczący
Rady Gminy
(-) *dr Tomasz Piaseczny*

230

UCHWAŁA Nr XXVIII/242/2008 RADY GMINY KAZIMIERZ BISKUPI

z dnia 30 grudnia 2008 r.

w sprawie przeprowadzenia konsultacji z mieszkańcami wsi Włodzimirów w sprawie zmiany urzędowej nazwy tej miejscowości

Na podstawie art. 8 ust. 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 2003 r. o urzędowych nazwach miejscowości i obiektów fizjograficznych (Dz.U. Nr 166, poz. 1612 ze zm.) i art. 5 a ust. 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.) Rada Gminy Kazimierz Biskupi uchwala co następuje:

§1. 1. Postanawia się przeprowadzić konsultacje w sprawie proponowanej zmiany nazwy urzędowej miejscowości o brzmieniu „Włodzimirów” rodzaj miejscowości wieś, na nazwę o brzmieniu „Władzimirów” rodzaj miejscowości wieś.

2. W konsultacjach mają prawo brać udział mieszkańcy gminy, stale zamieszkujący na obszarze w/w miejscowości, którzy w dniu przeprowadzenia konsultacji ukończą 18 lat. Fakt ten zobowiązani są potwierdzić Komisji przez okazanie dokumentu tożsamości.

§2. 1. Ustala się następujący sposób przeprowadzenia konsultacji:

- 1) Konsultacje przeprowadzone zostaną w formie pisemnej za pomocą kart konsultacyjnych i polegają na wyrażeniu przez mieszkańców wsi Włodzimirów opinii przez postawienie na kartach konsultacyjnych znaku „X” w kratce przy wybranej odpowiedzi.
- 2) Ustala się następującą treść pytania konsultacji: „Czy jest Pani/Pan za proponowaną zmianą nazwy urzędowej miejscowości o brzmieniu „Włodzimirów” (rodzaj miejscowości wieś), na nazwę o brzmieniu „Władzimirów” (rodzaj miejscowości wieś) ?”.
- 3) Pod pytaniem umieszczone będą dwa warianty odpowiedzi: „TAK”, „NIE”.
- 4) Głos uważa się za ważny w przypadku postawienia na karcie konsultacyjnej znaku „X” w kratce tylko przy jednej wybranej z dwóch podanych odpowiedzi.
- 5) Postawienie znaku „X” przy dwóch odpowiedziach lub nie postawienie znaku „X” w żadnej kratce powoduje nieważność głosu.

- 6) Wzór obwieszczenia stanowi załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.
- 7) Wzór karty konsultacyjnej stanowi załącznik nr 2 do niniejszej uchwały.
- 8) W konsultacji udział biorą wyłącznie karty konsultacyjne o treści podanej w załączniku nr 2 do niniejszej uchwały opieczetowane pieczęcią Rady Gminy Kazimierz Biskupi. Głosy oddane na innych kartach uważa się za nieważne.
- 9) Konsultacje będą ważne bez względu na liczbę mieszkańców biorących udział w konsultacji oraz bez względu na liczbę zwróconych kart konsultacyjnych.
- 10) Mieszkańcy w toku konsultacji mają prawo składać uwagi i propozycje mające wpływ na przedmiot konsultacji na karcie konsultacyjnej w miejscu do tego wyznaczonym.

§3. Ustala się termin przeprowadzenia konsultacji społecznych z mieszkańcami wsi Włodzimirów na dzień 29 marca 2009 roku od godziny 1300 do godziny 1700 w siedzibie Urzędu Gminy w Kazimierzu Biskupim ul. Plac Wolności 1.

Postanawia się podać do publicznej wiadomości informację o przedmiocie konsultacji, miejscu i czasie jej przeprowadzenia w formie obwieszczeń, po wejściu w życie niniejszej uchwały.

§4. 1. Powołuje się Komisję Konsultacyjną do przeprowadzenia konsultacji w składzie:

- Agnieszka Sawicka - przewodniczący komisji
- Henryka Woźniewska - członek komisji
- Elżbieta Wapniarska - członek komisji

2. Do zadań Komisji należy:

- przygotowanie kalendarza czynności konsultacyjnych,

- wywieszenie na tablicach ogłoszeń w Urzędzie Gminy, na terenie wsi objętej konsultacjami oraz zamieszczenie na stronie internetowej Urzędu Gminy informacji o przedmiocie konsultacji, miejscu i czasie jej przeprowadzenia wraz z załącznikami w formie obwieszczeń,
- sporządzenie spisu mieszkańców uprawnionych do udziału w konsultacji,
- sporządzenie kart konsultacyjnych,
- przeprowadzenie konsultacji,
- ustalenie wyników konsultacji, uwag i propozycji oraz sporządzenie protokołu,
- przekazanie wyników konsultacji Radzie Gminy Kazimierz Biskupi.

3. Wyniki konsultacji, złożone uwagi i propozycje zawarte w protokóle wraz z dokumentacją Komisja przekaże Radzie Gminy na najbliższej sesji celem ich omówienia.

4. Rada Gminy po omówieniu wyników konsultacji poda wyniki konsultacji do publicznej wiadomości przez ogłoszenie na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Gminy, na tablicach ogłoszeń na terenie wsi objętej konsultacjami oraz na stronie internetowej Urzędu Gminy.

§5. Przekazanie niniejszej uchwały Komisji Konsultacyjnej powierza się Przewodniczącemu Rady Gminy.

§6. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia jej ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego.

Przewodniczący
Rady Gminy
(-) dr Tomasz Piaseczny

Załącznik nr 1 do Uchwały
nr XXVIII/242//2008 Rady Gminy
Kazimierz Biskupi z dnia 30.12.2008r.

O B W I E S Z C Z E N I E

Rady Gminy Kazimierz Biskupi

z dnia _____

**w sprawie konsultacji społecznej z mieszkańcami wsi
o urzędowej nazwie Włodzimirów.**

Na podstawie uchwały Nr XXVIII/242/2008 Rady Gminy Kazimierz Biskupi z dnia 30 grudnia 2008 r. w sprawie przeprowadzenia konsultacji z mieszkańcami wsi Włodzimirów w sprawie zmiany urzędowej nazwy tej miejscowości, Rada Gminy Kazimierz Biskupi **i n f o r m u j e**,

że w dniu 29 marca 2009 roku w budynku Urzędu Gminy w Kazimierzu Biskupim ul. Plac Wolności 1 w godzinach od 13⁰⁰ do 17⁰⁰ przeprowadzone zostaną konsultacje z mieszkańcami miejscowości o urzędowej nazwie Włodzimirów.

1. Przedmiotem konsultacji społecznej z mieszkańcami wsi jest uzyskanie opinii mieszkańców w sprawie proponowanej zmiany urzędowej nazwy miejscowości „Włodzimirów” wieś na „Władzimirów” wieś stosownie do ustawy z dnia 29 sierpnia 2003 roku o urzędowych nazwach miejscowości i obiektach fizjograficznych (Dz. U. z 2003r. nr 166, poz. 1612).
2. **Mieszkańcy wyrażają swoją opinię odpowiadając na pytanie zawarte w karcie konsultacyjnej: „Czy jest Pani/Pan za zmianą nazwy urzędowej miejscowości o brzmieniu „Włodzimirów” (rodzaj miejscowości wieś), na nazwę o brzmieniu „Władzimirów” (rodzaj miejscowości wieś) ?”**
3. Konsultacje będą ważne bez względu na liczbę mieszkańców biorących udział w konsultacji oraz bez względu na liczbę zwróconych kart konsultacyjnych.

W konsultacjach mają prawo brać udział mieszkańcy gminy, stale zamieszkujący na obszarze w/w miejscowości, którzy w dniu przeprowadzenia konsultacji mają ukończone 18 lat. Fakt ten zobowiązani są potwierdzić okazaniem dokumentu tożsamości.

Jednocześnie prosi się mieszkańców o dostarczenie do wglądu posiadanych dokumentów potwierdzających występowanie bądź używanie w okresie przed 1950 rokiem nazwy miejscowości o brzmieniu „Władzimirów”.

Kazimierz Biskupi, dn. _____ rok.

Załącznik nr 2 do Uchwały
nr XXVIII/242//2008 Rady Gminy
Kazimierz Biskupi z dnia
30.12.2008r.

KARTA KONSULTACYJNA
w konsultacjach dotyczących proponowanej zmiany
nazwy urzędowej miejscowości „Włodzimirów” rodzaj miejscowości wieś
na nazwę „Władzimirów” rodzaj miejscowości wieś.

Prosimy o wyrażenie swojej opinii w niniejszej sprawie odpowiadając na pytanie:

„Czy jest Pani/Pan za proponowaną zmianą nazwy urzędowej miejscowości o brzmieniu „Włodzimirów” (rodzaj miejscowości wieś), na nazwę o brzmieniu „Władzimirów” (rodzaj miejscowości wieś) ?”.

TAK -

NIE -

INFORMACJA

Głosować można tylko na jedną odpowiedź, stawiając znak „X” z prawej strony w kratce przy wybranej odpowiedzi. Postawienie znaku „X” przy dwóch odpowiedziach lub niepostawienie znaku „X” w żadnej kratce powoduje nieważność głosu.

Uwagi i propozycje :

---

pieczęć

Rady Gminy Kazimierz Biskupi

231

UCHWAŁA Nr XXVIII/244/2008 RADY GMINY KAZIMIERZ BISKUPI

z dnia 30 grudnia 2008 r.

w sprawie: przyjęcia „Programu Opieki nad Zabytkami Gminy Kazimierz Biskupi na lata 2008-2011”

Na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 9, art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.), art. 87 ust. 1, 3, 4 i 5 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. z 2003 r. Nr 162, poz. 1568 z późn. zm.) Rada Gminy Kazimierz Biskupi uchwala co następuje:

§1. Przyjmuje się do realizacji „Program Opieki nad Zabytkami Gmina Kazimierz Biskupi na lata 2008-2011” stanowiący załącznik nr 1 do niniejszej Uchwały.

§2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Kazimierz Biskupi

§3. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego.

Przewodniczący
Rady Gminy
(-) dr Tomasz Piaseczny

Załącznik Nr 1
do uchwały Nr XXVIII/244/2008
Rady Gminy Kazimierz Biskupi
z dnia 30 grudnia 2008 r.

PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY KAZIMIERZ BISKUPI NA LATA 2008-2011

1. Wstęp

1.1. Położenie i krótka charakterystyka gminy

Gmina Kazimierz Biskupi położona jest we wschodniej części województwa wielkopolskiego, przy zachodniej granicy powiatu konińskiego. Obszar gminy wynosi 10.796 ha (108 km²), co sytuuje ją na 8 miejscu wśród 14 gmin powiatu konińskiego.

Na strukturę osadniczą składa się 18 sołectw obejmujących 41 miejscowości. Gmina Kazimierz Biskupi graniczy:

- od północy z gminą Kleczew (pow. koniński),
- od południa z gminą Golina (pow. koniński),
- od zachodu z gminą Słupca (pow. słupecki),
- od wschodu z miastem Konin (pow. koniński),
- od północnego wschodu z gminą Ślesin (pow. koniński),
- od północnego zachodu z gminą Ostrowite (pow. słupecki).

Według podziału Niziny Wielkopolskiej na jednostki morfologiczne, obszar gminy leży w obrębie regionu IX - Wysoczyzna Gnieźnieńska i subregionów: Równiny Kleczewskiej, Równiny Kazimierowskiej, Pagórków Powidzko-Konińskich. Granicę południową w/w subregionów wyznacza równoleżnikowo przebiegająca Pradolina Warszawsko-Berlińska. Pod względem morfologicznym omawiany obszar można podzielić na dwie części, północną i południową. Część północna to

tereny pagórkowate o nieznacznych wysokościach względnych około 15 m, część południowa to tereny równinne z wyjątkiem obniżenia południowo-wschodniego zlikwidowanej czaszy byłego jeziora Kurzyniec oraz obniżenia Strugi Ostrowickiej.

Środowisko przyrodnicze, szczególnie w części północnej, uległo istotnym przeobrażeniom w wyniku działalności górniczej. Powstały silnie przekształcone przestrzenie z szatą roślinną charakterystyczną dla obszarów poeksploatacyjnych. Obecnie eksploatacja węgla brunatnego została zakończona. Ostatnią odkrywkę zamknięto w 2001 r. Na południu gminy, obszarze nie objętym działalnością gospodarczą, zachował się duży kompleks leśny będący pozostałością historycznej Puszczy Kazimierskiej. Są to głównie drzewostany sosnowo-dębowe z domieszką modrzewia, buka i świerka porastające stosunkowo żyzne siedliska lasu mieszanego świeżego, lasu świeżego i olsu.

Sieć wodną tworzą jeziora, oczka polodowcowe, ciek wodny i zbiorniki sztuczne. Główną rzeką na terenie gminy jest Struga Ostrowicka (dawniej Struga Biskupia). Ciek ten o długości 19,4 km płynący z północnego zachodu na południowy wschód odprowadza wody do Jeziora Gosławskiego. Największym dopływem Strugi Ostrowickiej jest Struga Kleczewska. Do największych zbiorników naturalnych należy Jezioro Głodowskie o pow. 48,8 ha. Jest to jezioro rynnowe, stanowiące końcowy odcinek rynny goplańskiej. We wsi Kozarzewek znajduje się zbiornik retencyjny powstały w wyrobisku końcowym na zwałowisku wewnętrznym odkrywki

węgla brunatnego, który po uzupełnieniu o odpowiednią infrastrukturę pełnić będzie funkcję rekreacyjno-turystyczną. Sztucznymi zbiornikami wodnymi są również pokopalniane oczka wodne w miejscowości Komorowo o łącznej pojemności retencyjnej 885 tys. m³. Pełnią one funkcję rekreacyjno-sportową.

Podstawową sieć układu komunikacyjnego tworzą: dwa odcinki dróg wojewódzkich, Słupca - Kleczew - Ślesin i Konin - Kazimierz Biskupi - Kleczew o długości 13,386 km, osiem odcinków dróg powiatowych o długości 29,135 km oraz drogi gminne i lokalne o długości 39 km.

W Kazimierzu Biskupim znajduje się lotnisko sportowe służące głównie celom szkoleniowym.

1.2. Cel opracowania gminnego programu opieki nad zabytkami

Nadrzędnym celem Programu opieki nad zabytkami gminy Kazimierz Biskupi na lata 2008-2011 jest ukierunkowanie działań samorządu gminnego na poprawę stanu zachowania i utrzymania zasobów dziedzictwa kulturowego gminy. Szczegółowe cele wynikają z ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

Określone zostały następująco:

- włączenie problemów ochrony zabytków do systemu zadań strategicznych, wynikających z koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju,
- uwzględnienie uwarunkowań ochrony zabytków, w tym krajobrazu kulturowego i dziedzictwa archeologicznego, łącznie z uwarunkowaniami ochrony przyrody i równowagi ekologicznej,
- zahamowanie procesów degradacji zabytków i doprowadzenie do poprawy stanu ich zachowania,
- wyeksponowanie poszczególnych zabytków oraz walorów krajobrazu kulturowego,
- podejmowanie działań zwiększających atrakcyjność zabytków dla potrzeb społecznych, turystycznych i edukacyjnych oraz wspieranie inicjatyw sprzyjających wzrostowi środków finansowych na opiekę nad zabytkami,
- określenie warunków współpracy z właścicielami zabytków, eliminujących sytuacje konfliktowe związane z wykorzystywaniem tych zabytków,
- podejmowanie przedsięwzięć umożliwiających tworzenie miejsc pracy związanych z opieką nad zabytkami.

1.3. Podstawa prawna opracowania gminnego programu opieki nad zabytkami

1. Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zmianami).

Zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt 9 ustawy, do zadań własnych gminy należy zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty, w tym m.in. sprawy kultury, a więc bibliotek gminnych i innych instytucji kultury oraz ochrony zabytków i opieki nad zabytkami.

2. Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. Nr 162, poz. 1568 ze zmiana-

mi), która nakłada na gminę następujące obowiązki i uprawnienia:

- a) prawo utworzenia przez radę gminy (po uprzednim zasięgnięciu opinii konserwatora zabytków) parku kulturowego w celu ochrony krajobrazu kulturowego oraz zachowania wyróżniających się krajobrazowo terenów z zabytkami nieruchomymi charakterystycznymi dla miejscowej tradycji budowlanej i osadniczej (art. 16),
- b) obowiązek uwzględniania w strategii rozwoju gminy, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego ochrony zabytków i opieki nad zabytkami (art. 18 i 19),
- c) obowiązek uzgadniania projektów i zmian planów zagospodarowania przestrzennego z wojewódzkim konserwatorem zabytków (art. 20),
- d) obowiązek prowadzenia gminnej ewidencji zabytków w formie zbioru kart adresowych zabytków z terenu gminy, objętych wojewódzką ewidencją zabytków (art. 22 ust. 4),
- e) przyjmowanie zawiadomień o znalezieniu w trakcie prowadzenia robót budowlanych lub ziemnych przedmiotu, co do którego istnieje przypuszczenie, że jest on zabytkiem oraz powiadomienie o tym fakcie wojewódzkiego konserwatora zabytków (art. 32 ust. 1 pkt 3 i ust. 2),
- f) przyjmowanie zawiadomień o przypadkowym znalezieniu przedmiotu, co do którego istnieje przypuszczenie, że jest on zabytkiem archeologicznym i powiadomienie o tym fakcie wojewódzkiego konserwatora zabytków (art. 33 ust. 1 i 2),
- g) sprawowanie opieki nad zabytkami, w tym finansowanie prac konserwatorskich i budowlanych przy zabytku, do którego gmina posiada tytuł prawny (art. 71 ust. 1 i 2)
- h) prawo udzielania przez organ stanowiący gminę, na zasadach określonych w podjętych uchwałach, dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków (art. 81),
- i) obowiązek sporządzenia przez wójta gminy na okres 4 lat gminnego programu opieki nad zabytkami (art. 87 ust. 1).
- j) obowiązek sporządzenia i przedstawienia radzie gminy sprawozdania z realizacji programu (art. 87, ust. 5).

2. Uwarunkowania zewnętrzne ochrony zasobów dziedzictwa kulturowego

2.1. Relacje gminnego programu opieki nad zabytkami z opracowaniami wykonanymi na poziomie województwa

2.1.1. Strategia rozwoju województwa wielkopolskiego

"Strategia rozwoju województwa wielkopolskiego do roku 2020" jest dokumentem opracowanym przez Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego, a przyjętym przez

Sejmik Województwa Wielkopolskiego w dniu 19 grudnia 2005 r. Uchwałą Nr XLII/692A/05.

Strategia określa uwarunkowania, cele i kierunki rozwoju województwa. Ustalenia zawarte w cyt. dokumencie stanowią podstawę do sporządzenia planu zagospodarowania przestrzennego województwa, przez co mają bezpośredni wpływ na zachowanie i poprawę jakości krajobrazu kulturowego.

Generalnym celem „Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego” jest poprawa jakości przestrzeni województwa, systemu edukacji, rynku pracy, gospodarki oraz sfery społecznej, skutkująca wzrostem poziomu życia mieszkańców. Cel ten będzie realizowany przy pomocy celów strategicznych i operacyjnych.

W celach strategicznych dotyczących dostosowania przestrzeni do wyzwań XXI wieku, określony został cel operacyjny 1.3. „Wzrost znaczenia i zachowania dziedzictwa kulturowego”. Dziedzictwo kulturowe w rozwoju Wielkopolski jest czynnikiem integracji społecznej, stanowi instrument promocji regionu oraz przyczynia się do rozwoju gospodarczego, ponieważ może być bazą dla turystyki i usług kulturalnych.

Cel ten realizowany będzie m.in. poprzez:

- inwestycje w instytucje kultury,
- ochronę dorobku kulturowego,
- wsparcie działań powiększających dorobek kulturalny regionu,
- promocję aktywności kulturalnej mieszkańców.

Cel strategiczny zakładający „Zwiększenie efektywności wykorzystania potencjałów rozwojowych województwa” ma być realizowany poprzez cel operacyjny 2.4. „Zwiększenie udziału usług turystycznych i rekreacji w gospodarce regionu”, którego założeniem jest, iż „Przyrodnicze, krajobrazowe oraz kulturowe atuty Wielkopolski tworzą szanse na rozwój sektora usług turystyczno-rekreacyjnych. W połączeniu z turystyką biznesową sektor ten ma szanse na znaczny udział w gospodarce regionu. Jest to tym bardziej ważne, iż tego typu usługi generują dużą liczbę miejsc pracy przy stosunkowo niskich nakładach”.

Cel ten realizowany będzie m.in. poprzez:

- inwestycję w infrastrukturę poprawiającą stan zagospodarowania obszarów atrakcyjnych pod względem turystycznym i rekreacyjnym z poszanowaniem wymogów ochrony środowiska,
- wsparcie bazy noclegowej i gastronomicznej,
- promocję przedsiębiorczości w tym zakresie,
- wsparcie rozwoju agroturystyki,
- promocję turystyki alternatywnej.

2.1.2. Plan zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego sporządzony na okres perspektywiczny do roku

2020, uchwalony przez Sejmik Województwa Wielkopolskiego Uchwałą Nr XLII/628/2001 z dnia 26 listopada 2001 roku.

Plan uznaje, że podstawową zasadą pozwalającą na zachowanie dóbr kultury dla innych pokoleń jest bezwzględne przestrzeganie obowiązującego w tym zakresie prawa. Ochrona dziedzictwa kulturowego powinna być realizowana poprzez właściwe zapisy w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin.

W planie zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego przyjęto, iż podstawową zasadą kształtowania rozwoju województwa winno być optymalne wykorzystanie szeroko rozumianych uwarunkowań wewnętrznych oraz szans wynikających z uwarunkowań zewnętrznych dla zaspokajania potrzeb mieszkańców i sprawnego funkcjonowania podmiotów gospodarczych. Z zasady tej wynikają przesłanki znaczące dla ochrony dziedzictwa kulturowego województwa:

- 1) nie zaprzepaścić posiadanych przez województwo możliwości wynikających z położenia, tradycji, istniejącego potencjału środowiska przyrodniczego, walorów społecznych i gospodarki,
- 2) chronić posiadane dobra, efektywnie je wykorzystywać, a równocześnie w miarę możliwości je pomnażać oraz poprawiać ich jakość.

Zasadniczym celem dla kształtowania polityki przestrzennej województwa wielkopolskiego jest harmonijny, zrównoważony rozwój całego terytorium poprzez poprawę jakości zagospodarowania przestrzennego i wzrost wewnętrznej spójności województwa. Jedną z zasadniczych kategorii, do której sprowadzić można cele zagospodarowania przestrzennego województwa jest tworzenie warunków do poprawy jakości życia i rozwoju zrównoważonego, które sprowadzają się m.in. do zachowania właściwych proporcji między elementami zagospodarowania przestrzennego i poprawę walorów estetycznych struktur przestrzennych i krajobrazu.

Za główne zasady zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego przyjęto m.in.

- 1) tworzenie warunków do współistnienia środowiska przyrodniczego i zurbanizowanego,
- 2) zachowanie dziedzictwa kulturowego i wpisanie go w strukturę przestrzenną i otaczający krajobraz.

W planie wojewódzkim przyjęto, że w zagospodarowaniu przestrzeni w odniesieniu do ochrony dziedzictwa kulturowego nie powinno się przekraczać następujących wskazań:

- 1) w obszarach chronionego krajobrazu nie powinno się lokalizować obiektów i urządzeń zakłócających w drastyczny sposób walory kulturowe,
- 2) ochronie podlegają obiekty cenne kulturowo, wymagające bezwzględnego zachowania dla przyszłych pokoleń oraz ich bezpośrednie otoczenie, w którym nie powinny być lokalizowane obiekty nieprzystosowane architektonicznie i funkcjonalnie,

- 3) w strefach ochrony konserwatorskiej zagospodarowanie winno odbywać się na warunkach określonych przez służby konserwatorskie,
- 4) strefy ochrony widokowej (osie widokowe, ciągi widokowe, dominanty przestrzenne, panoramy) powinny być wyznaczone poprzez stosowne zapisy oraz w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin.

Jak już to wyżej wskazano generalnym celem zagospodarowania przestrzeni województwa wielkopolskiego jest zrównoważony rozwój całego terytorium, łączący w sobie ład społeczny, ład ekonomiczny, ład ekologiczny i ład przestrzenny.

Ład przestrzenny można uzyskać m. in. przez:

- 1) dobre rozpoznanie prawideł tradycyjnego kształtowania przestrzeni miejskich i zastosowanie ich na nowo; formuła przywracania przestrzeni miejskiej musi uwzględniać możliwości wszelkich kreacji, a nowoczesne budynki o dobrej architekturze nie powinny być traktowane jako niepożądane, ale jako potencjalne wzbogacenie dziedzictwa kulturowego,
- 2) przestrzeganie wytycznych konserwatorskich w zakresie nie tylko poszczególnych obiektów objętych ochroną, ale również zasad zagospodarowania zabytkowych układów urbanistycznych,
- 3) "odkrycie" lokalnej architektury wiejskiej i zapewnienie możliwości wprowadzenia tradycyjnych gabarytów, form dachów, detali i rozwiązań materiałowych do obiektów o współczesnych standardach; nurt architektury regionalnej nie może mieć prawa wyłączności, ale powinien stanowić ważny wyróżnik przy kształtowaniu specyfiki lokalnej,
- 4) ochronę krajobrazu, a w rejonach o najwyższych walorach przyrodniczych i krajobrazowych wykluczenie realizacji obiektów, które charakterem (gabaryty, powierzchnia zajmowanego terenu, rodzaj prowadzonej działalności) kolidują z otoczeniem.

Dla kształtowania przestrzeni miejskiej przyjęto m. in. następujące zasady:

- 1) ochrona dziedzictwa kulturowego, tożsamości i tradycyjnych elementów środowiska miejskiego, takich jak: zabytkowe dzielnice, budynki, dominanty przestrzenne, panoramy, tereny zielone i tereny otwarte; respektowanie zaleceń wynikających z przepisów ochronnych i poszerzenie zakresu ochrony prawnej,
- 2) wykorzystywanie atutów wynikających z ukształtowania terenu, osi widokowych, dominant przestrzennych, panoram,
- 3) w zapisach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego podnoszenie wymogów architektury w stosunku do obiektów realizowanych na obszarach śródmieść oraz w pobliżu terenów o najwyższych walorach kulturowych i przyrodniczych,
- 4) podejmowanie opracowań dotyczących rewaloryzowania zabytkowych dzielnic.

Dla kształtowania obszarów wiejskich przyjęto m. in. następujące zasady:

- 1) ochrona charakterystycznych układów ruralistycznych oraz zespołów sakralnych, pałacowo-parkowych, folwarków, ochrona zabytkowych budynków mieszkalnych, gospodarczych, wiatraków, remiz, szkół, kuźni, młynów, gorzelni i innych elementów specyficznych dla architektury wiejskiej np. kapliczek i krzyży,
- 2) poszanowanie kształtowanej tradycyjnie różnorodności form osadnictwa wiejskiego w poszczególnych rejonach,
- 3) twórcze wykorzystywanie wzorców architektury lokalnej przy formułowaniu warunków dla projektowanej zabudowy, odwoływanie się do architektury regionalnej Wielkopolski, preferowanie rodzimych materiałów budowlanych oraz tradycyjnych elementów małej architektury takich jak drewniane płoty, podmurówki z kamienia naturalnego, itp.

Dla kształtowania otwartych przestrzeni przyjęto następujące zasady:

- 1) zakaz wznoszenia w pobliżu jezior, rzek, kanałów, krajobrazowych punktów widokowych lub na terenach o szczególnych walorach krajobrazowych obiektów budowlanych naruszających walory krajobrazowe i uniemożliwiających dostęp do nich,
- 2) wprowadzenie zieleni osłonowej wokół istniejących i projektowanych obiektów kolizyjnych w stosunku do krajobrazu,
- 3) narzucanie ograniczeń w sytuowaniu reklam, wykluczenie ich z miejsc o ciekawej ekspozycji.

Dla kształtowania przestrzeni wokół miejsc cennych kulturowo przyjęto następujące zasady:

- 1) dostosowanie zagospodarowania do masowego ruchu turystycznego i pielgrzymkowego (hotele, campingi, gastronomia, parkingi, itp.),
- 2) ograniczenie działalności gospodarczej do nie kolidującej z wiodącą funkcją miejsca, a wspieranie działalności związanej z obsługą turystów czy pielgrzymów,
- 3) izolowanie tych miejsc od bezpośredniego styku z współczesnym zainwestowaniem, zachowanie niezbędnej otwartej przestrzeni w celu lepszego ich wyeksponowania.

Uznano następujące zasady w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego:

- 1) podstawową zasadą pozwalającą na zachowanie dóbr kultury dla przyszłych pokoleń jest bezwzględne przestrzeganie obowiązującego w tym zakresie prawa, tj. przepisów ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami,
- 2) ochrona krajobrazu kulturowego może być realizowana poprzez właściwe zapisy w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego i studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin.

2.1.3. Inne dokumenty o zasięgu województwa, których problematyka związana jest z dziedzictwem kulturowym

W Strategii rozwoju turystyki w województwie wielkopolskim, przyjętej w 2007 r., wśród priorytetów i celów rozwoju

turystyki w województwie wskazane zostały główne pola strategiczne, w których generują i kumulują się procesy rozwojowe i działalność w dziedzinie turystyki. Wskazane pola strategiczne mają stanowić główne obszary wieloletnich i docelowych działań zmierzających do osiągnięcia celu nadrzędnego w turystyce wielkopolskiej. Do priorytetów rozwojowych zaliczono rozwój walorów turystycznych. Celem strategicznym jest tu podnoszenie atrakcyjności turystycznej regionu poprzez lepszą ochronę, ekspozycję i organizację zasobów kulturowych i przyrodniczych. Dwa cele operacyjne odnoszą się wprost do obiektów zabytkowych:

- wytyczenie i zagospodarowanie historycznych tras zwiedzania w centrach zabytkowych oraz przystosowania zespołów rezydencjonalnych i sakralnych do potrzeb ruchu turystycznego o charakterze krajoznawczym i pielgrzymkowym,
- wykorzystanie i adaptacja budowli zabytkowych na turystyczne obiekty usługowe.

3. Zasoby dziedzictwa i krajobrazu kulturowego gminy

3.1. Obiekty zabytkowe nieruchomości o najwyższym znaczeniu dla gminy wpisane do rejestru zabytków

Do najcenniejszych zabytków na terenie gminy wpisanych do rejestru zabytków należą:

BIENISZEW - zespół klasztorny Kamedułów

- a) kościół p.w. Narodzenia NMP, mur., 1760-1781, rozbudowany 1932, 1939 r.
rejestr zabytków Nr A-21/326 z 3.10.1949 r.
- b) dom gościnny (2 skrzydła), ob. cele i furta, mur., ok. 1780 r.
rejestr zabytków Nr A-72/55 z 5.02.1965 r.
- c) brama wjazdowa, mur., 1 poł. XVIII w., przebudowana 1925, 1938 r.
rejestr zabytków Nr A-72/55 z 5.02.1965 r.

KAZIMIERZ BISKUPI - układ urbanistyczny, XIII - XIX w.

rejestr zabytków Nr 477/Wlkp/A z 16.03.2007 r.

KAZIMIERZ BISKUPI - zespół kościoła par. p.w. św. Marcina

- a) kościół, mur. pocz. XII w., przebudowany w 1512 r. z częściowym pozostawieniem murów romańskich w apsydzie, rozbudowany w 1859 r.
rejestr zabytków Nr A-69/51 z 1.02.1965 r.
- b) plebania, mur., pocz. XIX w.
rejestr zabytków Nr A-68/50 z 1.02.1965 r.

KAZIMIERZ BISKUPI - zespół cmentarza katolickiego

- a) kościół p.w. św. Izaaka, drewn., ok. 1640 r.
rejestr zabytków Nr A-67/49 z 1.02.1965 r.
- b) cmentarz, ok. 1791 r., czynny

rejestr zabytków Nr A-518/259 z 14.06.1995 r. (dwie kwatery północno-zachodnie)

KAZIMIERZ BISKUPI - zespół klasztorny Bernardynów ob. Misjonarzy Świętej Rodziny

- a) kościół p.w. Pięciu Braci Męczenników, mur., 1514-1518, dobudowa kaplicy św. Anny 1536 r., budowa chóru muzycznego 1606 r., zniszczony przez Szwedów 1656 r., odbudowany w k. XVIII w.
rejestr zabytków Nr A-70/52 z 1.02.1965 r.
- b) klasztor, mur., 1514-1520, zniszczony 1656 r., budowa wieży 1692 r., 1760 - 1761 r. budowa krążganków i dzwonnicy
rejestr zabytków Nr A-70/52 z 1.02.1965 r.
- c) skrzydło północne, mur., 1621-1624 r.
rejestr zabytków Nr A-70/52 z 1.02.1965 r.
- d) krążganki, mur., 1760-1761 r.
rejestr zabytków Nr A-70/52 z 1.02.1965 r.
- e) dzwonnica, szach., 1760-1761 r.
rejestr zabytków Nr A-70/52 z 1.02.1965 r.

POSADA - zespół pałacowo-parkowy

- a) pałac, mur., 2 poł. XIX w.
rejestr zabytków Nr A-385/127 z 2.09.1985 r.
- b) park, krajobrazowy, 2 poł. XIX w.
rejestr zabytków Nr A-385/127 z 2.09.1985 r.

3.2. Wykaz obiektów zabytkowych nieruchomości znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków

BIENISZEW

1. ZESPÓŁ KLASZTORNY KAMEDUŁÓW

- a) 1 erem, mur., (pierwotnie drewniany z 1664 r.), rekonstrukcja 1975 r. wg projektu I.M. Chudobieckiego
- b) 5 eremów, mur., (pierwotnie drewnianych z 1664 r.), rekonstrukcja l. 80 XX w. wg projektu I.M. Chudobieckiego
- c) dom nowicjatu, mur., k. XVIII w., rekonstrukcja l. 80 XX w. wg projektu I.M. Chudobieckiego
- d) dom gościnny - forasterium - mur., k. XVIII w.
- e) kuchnia, mur., k. XVIII w., rekonstrukcja l. 80 XX w. wg projektu I.M. Chudobieckiego
- f) 2 bramy wewnętrzne, mur., k. XVIII w., rekonstrukcja l. 80 XX w. wg projektu I.M. Chudobieckiego
- g) obora ob. magazyn, mur., 2 poł. XVIII w.
- h) stodoła, drewn.-mur., 2 poł. XVIII w.
- i) stolarnia, mur., l. 80 XX w.

- j) ogrodzenie, mur. XVIII w., rekonstrukcja l. 80 XX w. wg projektu I.M. Chudobieckiego
2. ZESPÓŁ LEŚNICZÓWKI
- a) leśniczówka, mur., ok. 1912 r.
- b) stodoła z oborą, mur., 1 ćw. XX w.
- c) stodoła, mur., 1 ćw. XX w.
3. ZESPÓŁ GAJÓWKI
- a) gajówka, mur., 1 ćw. XX w.
- b) stodoła z oborą, mur., 1 ćw. XX w.
- BOROWE
4. GAJÓWKA, mur., ok. 1910 r.
- CZAŚTKÓW
5. OBORA W ZESPOLE FOLWARCZNYM, mur., ok. 1880 r.
- DĘBÓWKA
6. DOM NR 9, glin., ok. 1880 r.
- DOBROSOŁOWO
7. PLEBANIA, mur., 1908 r.
8. CMENTARZ KATOLICKI, 1 poł. XIX w., czynny
9. DOM NR 1, mur., 2 poł. XIX w.
10. DOM NR 2, glin.-mur., ok. 1890 r.
11. DOM NR 48, mur., ok. 1880 r.
12. DOM NR 53, glin.-mur., 2 poł. XIX w.
13. DOM NR 54, glin.-mur., 2 poł. XIX w.
14. DOM NR 79, mur., ok. 1880 r.
- JÓŻWIN
15. DOM NR 13, glin., 1938 r.
16. OBORA W ZAGRODZIE NR 9, mur., ok. 1910 r.
- KAMIENICA
17. ZESPÓŁ FOLWARCZNY
- a) rządcówka, mur., pocz. XX w.
- b) czworak, mur., pocz. XX., przebudowany
- c) obora I, mur., pocz. XX w.
- d) obora II, mur., pocz. XX w.
- e) chlew, mur., pocz. XX w.
- KAZIMIERZ BISKUPI
18. KAPLICZKA, mur.-kam., XIX/XX w.
19. OGRODZENIE Z BRAMĄ przy kościele par. p.w. św. Marcina, mur. k. XIX w.
20. OGRODZENIE Z BRAMĄ w zespole klasztorным, mur., k. XVIII w.
ul. Bagno
21. DOM NR 4, mur., 1935 r.
ul. Kilińskiego
22. DOM NR 1, mur., 1882 r.
23. DOM NR 3, glin.-mur., 1 ćw. XX w.
ul. Klasztorna
24. DOM NR 3, mur., 1 ćw. XX w.
25. DOM NR 10, mur., 1 ćw. XX w.
26. DOM NR 13 a, mur., 1 ćw. XX w.
ul. Kościelna
27. DOM NR 2, mur., 2 poł. XIX w.
28. DOM NR 5, mur., l. 30 XX w.
29. DOM NR 9, mur., pocz. XX w.
ul. Kościuszki
30. DOM NR 1, mur., 1910 r.
31. DOM NR 4, mur., pocz. XX w.
ul. Łososia
32. DOM NR 2, mur., XIX/XX w.
33. DOM NR 6, mur., ok. 1925 r.
34. DOM NR 10, mur., 1 ćw. XX w.
35. DOM NR 11, mur., 1916 r.
36. DOM NR 13, mur., 2 poł. XIX w.
37. DOM NR 14, mur., ok. 1934 r.
38. DOM NR 20, mur., ok. 1928 r.
39. DOM NR 27, mur., 1 ćw. XX w.
40. DOM NR 29, mur., 1 ćw. XX w.
41. DOM NR 31, mur., 1 ćw. XX w.
42. DOM NR 33, mur., XIX/XX w.
43. DOM NR 39, mur., 1 ćw. XX w.
ul. Niepodległości
44. DOM NR 1, mur., 1 ćw. XX w.
45. DOM NR 3, mur., 1 ćw. XX w.
46. DOM NR 5, mur., 1 ćw. XX w.
47. DOM NR 8, mur., XIX/XX w.
ul. Polna
48. DOM NR 2 a, mur., 1 ćw. XX w.
ul. Wąska

49. DOM NR 2, mur., 1 ćw. XX w.
ul. Węglewska
50. DOM NR 1, mur., 1 ćw. XX w.
51. DOM NR 2, mur., XIX/XX w.
pl. Wolności
52. DOM NR 1, mur., 1934 r.
53. DOM NR 4, mur., mur. XIX/XX w.
54. DOM NR 5, mur., XIX/XX w.
55. DOM NR 6, mur., XIX/XX w.
56. DOM NR 7, mur., 1 ćw. XX w.
57. DOM NR 8, mur., 1 ćw. XX w.
58. DOM NR 11, mur., pocz. XX w.
59. DOM NR 13, mur., k. XIX w.
60. DOM NR 14, mur., k. XIX w.
61. DOM NR 15, mur., XIX/XX w.
62. DOM NR 17, drewn.- mur., k. XIX w.
63. DOM NR 21, mur., 2 poł. XIX w.
64. MŁYN PAROWY, ob. elektryczny, ul. Golińska, mur., 1928 r.

KOZARZEW

65. ZAGRODA NR 1
- a) chlew, mur., 1933 r.
- b) stodoła, mur., 1933 r.
66. DOM NR 2, mur., 1938 r.

MARANTÓW

67. ZESPÓŁ LEŚNICZÓWKI
- a) leśniczówka, mur., 1956 r.
- b) budynek gospodarczy, mur., 1956 r.

NIEŚWIASTÓW

68. POZOSTAŁOŚCI ZESPOŁU FOLWARCZNEGO
- a) spichlerz ob. dom, mur., ok. 1880 r.
- b) gorzelnia, mur., poł. XIX w.
69. DOM NR 33, mur., k. XIX w.

POSADA

70. KAPLICZKA, mur., ok. 1910 r.

SMUCZYN

71. LEŚNICZÓWKA, mur., 1932 r.

SOKÓŁKI

72. KAPLICZKA, mur., 1948 r.

TOKARKI PIERWSZE

73. ZAGRODA NR 16
- a) dom, drewn., 1940 r.
- b) obora, glin.-mur., ok. 1930 r.

WIERZCHY

74. DOM NR 6, mur., ok. 1910 r.

WŁADZIMIRÓW

75. ZAGRODA NR 15
- a) dom, mur., ok. 1920 r.
- b) obora, glin., ok. 1920 r.

WOLA ŁASZCZOWA

76. DOM NR 8, glin., 1 ćw. XX w.
77. DOM NR 30, mur., 1 ćw. XX w.

3.3. Zespoły najcenniejszych zabytków ruchomych na terenie gminy

Do rejestru zabytków ruchomych wpisanych jest 56 obiektów stanowiących wyposażenie i wystrój kościoła i klasztoru Ojców Kamedułów w Bieniszewie; rejestr zabytków Nr B-99/45 na podstawie decyzji Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków z dnia 3 października 1995 r. W skład barokowego wyposażenia wchodzi m.in. ołtarze, stalle, kropielnice. Z końca XVIII stulecia pochodzą malowidła w kapitularni przedstawiające sceny znalezienia i podwyższenia św. Krzyża (ściany) oraz Sądu Ostatecznego (sklepienie) autorstwa Johanesa Petri. Z tego samego okresu pochodzi rokokowa polichromia w zakrystii.

Do rejestru zabytków wpisanych jest również 30 obiektów z wyposażenia klasztoru i kościoła p.w. Pięciu Braci Męczenników w Kazimierzu Biskupim; rejestr zabytków Nr B-115/61 na podstawie decyzji Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków z dnia 14 listopada 1997 r. W skład wyposażenia zespołu klasztornego wchodzi m.in. obrazy i rzeźby świętych, barokowe Stacje Męki Pańskiej malowane na płótnie, eksponowane w klasztornych krużgankach, dwa gotyckie portale.

W drewnianym kościele cmentarnym p.w. św. Izaaka w Kazimierzu Biskupim znajduje się zespół 24 obiektów wpisanych do rejestru zabytków pod Nr B-46/7 na podstawie decyzji Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków z dnia 2 grudnia 1985 r. W skład wyposażenia wchodzi m.in. barokowe ołtarze z rzeźbami aniołów, obrazy i rzeźby świętych, XIX-wieczne krucyfiksy.

Kościół par. p.w. św. Marcina w Kazimierzu Biskupim posiada w swoim wyposażeniu m.in. barokowy ołtarz główny, rokokowe ołtarze boczne, neoklasycystyczny prospekt organowy, gotycką kropielnicę. Wystrój kościoła stanowi

polichromia z 1905 r. pokrywająca strop i ściany całej świątyni. Sceny figuralne w bogato dekorowanych ramach nawiązują do legendarnej wyprawy św. Wojciecha do Prus w towarzystwie braci pustelników. Łuk tęczyowy zdobią medaliony z popiersiami świętych.

Obiekty zewidencjonowane nie są wpisane do rejestru zabytków.

3.4. Krajobraz kulturowy - obszarowe wpisy do rejestru zabytków (układy urbanistyczne, parki kulturowe, parki krajobrazowe)

Krajobraz kulturowy to przestrzeń historycznie ukształtowana w wyniku działalności człowieka, zawierająca wytwory cywilizacji oraz elementy przyrodnicze (art. 3, pkt 14 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami). W celu jego ochrony oraz zachowania wyróżniających się krajobrazowo terenów z zabytkami nieruchomymi charakterystycznymi dla miejscowej tradycji budowlanej i osadniczej, cyt. Ustawa przewiduje ochronę poprzez wpis do rejestru zabytków cennych kulturowo struktur przestrzennych - układów urbanistycznych, ruralistycznych, krajobrazów kulturowych. Ochrona krajobrazu kulturowego powinna być komplementarna dla form ochronnych krajobrazu przyrodniczego wynikających ze stosownych przepisów o ochronie przyrody.

Do rejestru zabytków pod numerem 477/Wlkp./A decyzją Wielkopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków z dnia 16 marca 2007 r. wpisany został historyczny układ urbanistyczny wsi Kazimierz Biskupi, dawnego miasta. Teren ukształtowany w średniowieczu z elementami rozwiniętymi w XVIII w. oraz w XIX i pocz. XX w. obejmuje nawarstwienia kulturowo-osadnicze od czasów pradziejowych po okres nowożytny, znajdujący się w centrum rynek (pl. Wolności), układ ulic w centrum miasta, stanowiących granicę średniowiecznej lokacji: Łososia, Klasztorna, Kościelna, ulicę Golińską odchodzącą od centrum i Cmentarną, skrajną, otaczającą zespół. W obrębie historycznego układu znajdują się najcenniejsze obiekty wpisane do rejestru zabytków: kościół p.w. św. Marcina z plebanią, cmentarz grzebalny z drewnianym kościółkiem p.w. św. Izaaka, zespół klasztorny bernardynów.

Dobry stan zachowania poszczególnych elementów układu przestrzennego: placów, ulic, podziałów gruntów i architektury sakralnej, mieszkalnej oraz wyraźna czytelność ich genezy widzianej w szerokim kontekście rozwoju gospodarczo-społecznego Wielkopolski w czasie reformy państwa w

średniowieczu, a także w kontekście dalszych przekształceń w wiekach późniejszych, szczególnie w końcu XVIII wieku i na początku wieku XIX, stawia historyczny ośrodek miejski w grupie cennych zespołów współtworzących dziedzictwo kulturowe kraju, co uwidacznia się również przez nagromadzenie historycznej architektury uznanej za szczególnie cenne przykłady zabytkowej zabudowy miasta, wpisanej do rejestru zabytków.

3.5. Zabytki archeologiczne

3.5.1. Wykaz stanowisk archeologicznych wpisanych do rejestru zabytków z terenu gminy

Na terenie gminy Kazimierz Biskupi nie ma stanowisk archeologicznych wpisanych do rejestru zabytków.

3.5.2. Wykaz stanowisk o własnej formie krajobrazowej

Na terenie gminy Kazimierz Biskupi znajduje się jedno stanowisko archeologiczne o własnej formie krajobrazowej. Są to relikty dworu w Kazimierzu Biskupim, st. 1, ob. AZP 55-39/1, z okresu średniowiecza.

3.5.3. Zestawienie liczbowe stanowisk archeologicznych zewidencjonowanych i wpisanych do rejestru zabytków, łącznie z ich funkcją oraz krótką analizą chronologiczną (opis koncentracji stanowisk archeologicznych - uwarunkowania fizjograficzne)

Obszar gminy Kazimierz Biskupi został rozpoznany archeologicznie w ramach Archeologicznego Zdjęcia Polski (AZP) w latach 1978-1997 AZP to program badawczy obejmujący swym zasięgiem terytorium całej Polski. Pozwala na dokładne rozpoznanie zasobów archeologicznych. W swych założeniach obejmuje bowiem kilka etapów badawczych: 1. kwerendę archiwalną w muzeach, instytucjach publicznych i publikacjach, 2. badania powierzchniowe, 3. badania sondażowe, wykopaliskowe.

Należy jednak pamiętać, że baza danych AZP jest bazą otwartą. Dołączane są do niej ciągle nowe informacje pochodzące z kolejnych badań czy też weryfikacji badań wcześniejszych.

W związku z powyższym dokumentacja stanowisk archeologicznych utworzona metodą AZP jest źródłem najbardziej aktualnej wiedzy o terenie.

Poniżej zaprezentowano tabelkę prezentującą zasoby dziedzictwa archeologicznego z terenu gminy Kazimierz Biskupi:

stanowiska o własnej formie krajobrazowej			cmentarzyska płaskie	cmentarzyska kurhanowe	osady	ślady osadnicze	huty szkła	młyny	skarby	ogółem
dwory	grodziska	fortyfikacje ziemne	0	0	47	86	0	0	0	134
1	0	0								

Teren gminy Kazimierz Biskupi pod względem morfologicznym należy do mikroregionu Wysoczyzny Północno-Konińskiej, która stanowi część Wysoczyzny Gnieźnieńskiej, podregionu Niziny Wielkopolsko-Kujawskiej. Dokładniej gmina Kazimierz Biskupi leży w obrębie subregionów Równina

Kleczewska (rozległa powierzchnia wysoczyzny morenowej płaskiej), Równina Kazimierowska (usytuowana w sąsiedztwie równoleżnikowej rynny jezior: Gosławskiego i Głodowskiego płaska równina sandrowa z wyraźną strefą drobnych pagórków kemowych) i Pagórki Powidzko-Konińskie (strefa

pagórków morenowych o szerokości dochodzącej do 2 km i kilkunastometrowych wysokościach względnych) oraz, w południowo-wschodniej części gminy, Równina Maliniecka (niewielki fragment wyspy wysoczyznowej o dość urozmaiconej rzeźbie).

Granicę południową w/w subregionów wyznacza równoleżnikowo przebiegająca Pradolina Warszawsko-Berlińska.

Teren gminy leży w dorzeczu rzeki Warty, w zlewniach Strugi Ostrowickiej (dawniej - Strugi Biskupiej) i jej lewostronnego dopływu Strugi Kleczewskiej. Teren położony jest w obszarze należącym do zlewni szczytowego stanowiska Kanału Warta-Gopło.

Teren jest słabo urzeźbiony (różnice wysokości wynoszą od 15 do 20 m), przeważnie równinny, a nawet częściowo nizinny. Obserwujemy tu jedynie pagórki czołowo-morenowe, niewielkie wzniesienia i wydmy.

Z analizy morfologii terenu wynika, że omawiany obszar można podzielić na północny i południowy. Część północna to tereny pagórkowate o nieznacznych wysokościach względnych około 15 m, część południowa jest równinna, z wyjątkiem obniżenia południowo-wschodniego zlikwidowanej czasy byłego jeziora Kurzyniec oraz obniżenia Strugi Ostrowickiej. Granica moreny brzeźnej powstałej z materiału skalnego przymarzającego do boków rozczłonkowanego jeziora lodowca jest jednocześnie granicą między częścią północną a południową.

Na obszarze gminy występują gleby gliniaste, pseudobielicowe, brunatne oraz torfowe. Lasy, które jeszcze na początku XIX wieku zajmowały około 65% powierzchni dzisiejszej gminy, obecnie stanowią dużo mniejszy ale zwarty kompleks leśny.

Jednocześnie należy pamiętać, że znaczny obszar gminy został zmieniony w wyniku działalności Kopalni Węgla Brunatnego - odkrywka Kazimierz.

Z działalnością kopalni jest również związane zniszczenie wielu stanowisk archeologicznych. Stan archeologicznego rozpoznania terenu gminy jest niewystarczający. Uzyskanie pełnego obrazu dziedzictwa archeologicznego nie jest możliwe w związku ze zniszczeniami dokonanymi przez działalność kopalni. Dodatkowo znaczna część terenu nie poddaje się prospekcji terenowej ze względu na duże obszary leśne.

Dotychczas zarejestrowano 54 stanowiska archeologiczne. Odkryto je w wyniku rozpoznania powierzchniowego prowadzonego w ramach Archeologicznego Zdjęcia Polski (AZP).

Zewidencjonowane stanowiska archeologiczne skupiają się przeważnie wzdłuż cieków oraz zbiorników wodnych. Ich słabe zagęszczenie związane jest zapewne z warunkami naturalnymi (słabe gleby, niedostateczne nawodnienie) mało atrakcyjnymi dla społeczności pradziejowych.

Najstarsze ślady pobytu człowieka na terenie dzisiejszej gminy Kazimierz Biskupi pochodzą z okresu mezolitu. Ślady bytności grup ludzkich z tego okresu (wyroby krzemienne) znaleziono w okolicach wsi Kozarzewek. Niewielka ilość

materiału i jego mało charakterystyczne cechy nie pozwalają na przypisanie go do konkretnej kultury archeologicznej.

Z następnego okresu pradziejów, neolitu, pochodzą ślady działalności kultury pucharów lejkowatych. Główne skupisko osadnicze tej kultury widoczne jest jednak na terenach sąsiedniej gminy Kleczew. Odkryto tam kilkadziesiąt osad i obozowisk oraz cmentarzysk megalitycznych tej kultury. Na teren gminy Kazimierz Biskupi docierały jedynie odpryski z tego skupiska osadniczego. Znamy tylko jedno stanowisko Kamienica, st. 3, będące pozostałością jakiegoś niewielkiego obozowiska, sądząc po niewielkiej liczbie znalezionych fragmentów ceramiki. Niewykluczone, że na terenach zniszczonych przez kopalnię istniało ich więcej, szczególnie wzdłuż Rynny Kleczewskiej, nie ma jednak możliwości sprawdzenia tej hipotezy.

Brak śladów osadnictwa z okresu późnego neolitu i wczesnych okresów epoki brązu świadczy o regresie osadnictwa. Okolice Kazimierza Biskupiego pozostawały wówczas prawdopodobnie bezludne.

Wzrost osadnictwa związany jest dopiero z kulturą łużycką. Osadnictwo ludności tej kultury na terenie gminy Kazimierz Biskupi jest prawdopodobnie związane z działalnością grodu położonego na półwyspie Jeziora Koziegłowskiego w Janowie, gmina Kleczew. Na omawianym terenie zarejestrowano dotychczas pięć osad tej kultury. Nie udało się natomiast odkryć żadnego cmentarzyska. W zbiorach Muzeum Okręgowego w Koninie przechowywany jest czerpak gliniany znaleziony na cmentarzysku w Kazimierzu Biskupim w latach pięćdziesiątych XX wieku, jednak nie udało się go zlokalizować.

Osadnictwo kolejnej kultury zwanej kulturą przeworską jest słabo zaznaczone (znane jest jedynie kilka osad i jedno cmentarzysko).

Po zniknięciu kultury przeworskiej, około V w. n.e., przez kilka kolejnych stuleci ziemie gminy Kazimierz Biskupi były prawdopodobnie bezludne. Osadnictwo pojawiło się tu dopiero w późnych fazach średniowiecza (IX-XIII w. n.e.) - znamy 16 punktów osadniczych z tego okresu oraz w okresie nowożytnym.

Bogatą historię zasiedlenia ma samo miasto Kazimierz Biskupi. Ślady bytności grup ludzkich na terenie dzisiejszego miasta widoczne są od epoki kamienia po czasy nowożytne. Skupiska archeologiczne skupiają się wzdłuż cieków oraz zbiorników wodnych. Najstarsze ślady zasiedlenia pochodzą z neolitu (4500-1800 p.n.e.). Dalsze etapy zasiedlenia wiążą się z epoką brązu (około 1800-650 p.n.e.) oraz wczesną epoką żelaza (około 650-125 p.n.e.). W Muzeum Okręgowym w Koninie przechowywany jest gliniany czerpak z Kazimierza (brak dokładnej lokalizacji), świadczący o istnieniu na tym terenie cmentarzyska ciałopalnego. Ze źródeł archiwalnych pochodzą również informacje o funkcjonowaniu cmentarzyska związanego z kulturą przeworską (II w. p.n.e. - IV w. n.e.). W roku 1935 odkryto grób ciałopalny wojownika wraz z wyposażeniem (oszczep, umbo, okucie tarczy). Intensywność osadnictwa wzrasta dopiero we wczesnym średniowieczu. Archeologiczne prace ewidencyjne zlokalizowały trzy osady

wczesnośredniowieczne. Miejscowość uznawana jest (obok Międzyrzecza i Kaźmierza pod Szamotułami) za jedno z trzech miejsc, w którym powstał w 1003 r. erem Pięciu Braci Męczenników.

Dokładniejsze rozpoznanie posiadamy jednak jedynie dla trzech stanowisk archeologicznych, na których przeprowadzono badania wykopaliskowe.

Badaniami objęto kościół św. Marcina w Kazimierzu Biskupim. W trakcie wykopalisk uchwycono fragmenty fundamentów romańskiej świątyni i pozostałości cmentarza przykościelnego (szkielety bez wyposażenia, z na osi wschód-zachód z czaszkami zwróconymi w stronę zachodnią). Chronologia kościoła św. Marcina pozostaje w dalszym ciągu kwestią otwartą, datowanie obejmuje szeroki okres w ramach wieków XII-XIII.

Drugie badane wykopaliskowo stanowisko to relikty dworu, tak zwane "Starostwo", st. 1, ob. AZP 55-39/1. Jest to interesujące pod względem zachowania i usytuowania stanowisko. Zostało ono odkryte przez archeologów w wyniku badań powierzchniowych prowadzonych przez Muzeum Archeologiczne w Poznaniu i zaklasyfikowane jako grodzisko średniowieczne. W roku 1962, w związku z rozwojem odkrywki Kazimierz, zostały zorganizowane, pod kierownictwem Z. Pieczyńskiego z Muzeum Archeologicznego w Poznaniu, badania wykopaliskowe o charakterze sondażowym. Miały one niewielki zakres i w ich wyniku odkryto między innymi: żelazny grot beltu kuszy, fragment noża z rogową oprawką, szeląg Jana Kazimierza oraz fragmenty naczyń glinianych, szklanych i kafli datowanych szeroko na średniowiecze i czasy nowożytnie. Bardziej szczegółowe dane przyniosły badania P. Dębowskiego z Muzeum Okręgowego w Koninie w roku 1985. Ujawniły one istnienie relikwów dwóch budynków położonych w południowej części wzniesienia. Pierwszy, prawdopodobnie starszy, miał fundament wykonany z kamieni polnych. Drugi, przypuszczalnie młodszy, znajdował się na wschód od pierwszego. Miał on wymiary ok. 5,2 x 11,5 m. Jego fundament wykonany był z kamieni spojonych zaprawą wapienną. Piwnica licowana była ceglą. Przykrywało ją dawniej sklepienie kolebkowe, po którym zachowały się opory sklepienne. Analiza uzyskanego materiału ceramicznego wykluczyła średniowieczną (XIII-XIV w.) metrykę stanowiska, a co za tym idzie - jego funkcję jako grodziska.

"Starostwo" jest pozostałością XV lub XVI-wiecznego dworu na kopcu. Dwór był miejscem zamieszkania zarządcy i późniejsi (XV w.) dzierżawcy klucza wielkopolskiego, klucza dóbr biskupów lubusko-fürstenwaldzkich (Kazimierz Biskupi był w latach 1237-1504 centrum tego klucza). Budowę dworu należy zapewne wiązać z którymś z dzierżawców (starostów) biskupich dóbr kazimierskich w XV w. Późniejszy (od 1504 r.) szlachecki właściciel tej majątności - Mikołaj Lubrański, wojewoda kaliski, a następnie poznański, lub ktoś z jego spadkobierców, mógł dokonać w XVI w. przebudowy lub rozbudowy dworu. Według źródeł pisanych dwór rozebrano w roku 1690, a uzyskany z rozbiórki materiał przeznaczono na wzniesienia muru wokół cmentarza klasztornego i kościoła bernardyńskiego.

Trzeci obiekt, zespół klasztorny w Kazimierzu Biskupim, st. 9, ob. AZP 55-39/25, został przebadany wykopaliskowo dopiero w roku 2008 i wyniki tych badań nie zostały jeszcze opracowane. Pierwsze wyniki badań mówią o odkryciu w wirydarzu klasztornym cmentarzyska wczesnośredniowiecznego.

4. Uwarunkowania wewnętrzne ochrony zasobów dziedzictwa i krajobrazu kulturowego

4.1. Stan zachowania i obszary największego zagrożenia zabytków

4.1.1. Stan zachowania zabytków nieruchomych

Zabytki nieruchome na terenie gminy Kazimierz Biskupi wpisane do rejestru zabytków to głównie obiekty sakralne: zespół klasztorny Ojców Kamedułów w Bieniszewie, pobernardyński zespół klasztorny, kościół par. p.w. św. Marcina i kościół cmentarny p.w. św. Izaaka w Kazimierzu Biskupim. Ich stan określić należy jako dobry.

Kościół klasztorny w Bieniszewie zbudowany został w latach 1760-1781 na miejscu poprzedniego z 1672 r. Zniszczony i zdewastowany obiekt zaczęto remontować zaraz po wojnie. Kilkudziesięcioletni okres odbudowy i remontów zakończony został w 1991 r. Wzmocniono wtedy konstrukcję kościoła, odbudowano wieże, wymieniono więźbę dachową, założono nowe pokrycie z blachy miedzianej, założono instalację elektryczną, wykonano prace tynkarsko-malarskie. Od 1973 r. prowadzone były prace remontowe budynków klasztornych, w 1975 r. zrekonstruowano pierwszy erem, kolejne powstały w l. 80 XX w. Remonty budynków klasztornych prowadzone były sukcesywnie w latach dziewięćdziesiątych. W roku 1990 wykonano remont (z częściową odbudową) murowanego ogrodzenia wokół zespołu klasztornego. W 2005 r. przeprowadzono prace remontowo-konserwatorskie elewacji kościoła. W bieżącym roku prowadzone są prace naprawcze dachu.

Gotycki kościół i klasztor w Kazimierzu Biskupim zbudowane w 1 poł. XVI w. na miejscu poprzednich drewnianych, rozbudowane w stylu barkowym w XVII i XVIII w. (1692 r. wieża, 1760-1761r. krążganki i dzwonnica). W zespole sukcesywnie prowadzone są prace remontowo-konserwatorskie. Do najważniejszych realizacji należy zaliczyć: remont sklepień, naprawę ceglanego lica ścian kościoła (1971 r.), remont kapitalny krążganków klasztornych obejmujący m.in. wymianę pokrycia dachu, założenie nowych tynków i posadzki (1976 r.), remont skrzydeł klasztornych (1981 r., 1989 r.). W 2006 r. rozpoczęto prace remontowe wirydarza obejmujące naprawę fundamentów, ścian zewnętrznych, przebudowę przypór, osuszenie ścian.

Kościół parafialny p.w. św. Marcina w Kazimierzu Biskupim fundowany prawdopodobnie przez Piotra Dunina w pocz. XII w. W 1512 r. przebudowany z inicjatywy Jana Lubrańskiego z częściowym pozostawieniem murów w apsydzie (do romańskiego trzonu dostawiono zakrystię i skarbczyk, przedłużono nawę). W 1858 r. powiększony od strony zachodniej. Odnawiany w latach 1898-1911. W okresie powojennym na skutek braku prac remontowych obiekt niszczał. Podjęto je w

latach 80 XX w. W 1985 r. naprawiono mury, wymieniono pokrycie dachu. W roku 1997 naprawiono przypory, wymieniono strop nad chórem muzycznym, otynkowano zewnętrzne wnęki okienne. W latach 1999-2001 wymieniono okna na witrażowe z zabezpieczeniem antywłamaniowym, przeprowadzono pełną konserwację murów (reromanizacja). W dobrym stanie technicznym znajduje się również budynek plebanii z pocz. XIX w.

Drewniany kościół cmentarny p.w. św. Izaaka w Kazimierzu Biskupim zbudowany ok. 1640 r., odnawiany w latach 1783, 1820 i 1902. W okresie powojennym, zniszczony obiekt wyremontowano w 1965 roku. Gruntowne prace remontowe przeprowadzono w latach 1983-1985, kiedy to naprawiono więźbę dachową, założono nowy gont, uzupełniono podmurówkę i szalowanie. W roku 2001 przeprowadzono konserwację ścian zewnętrznych i wieży kościoła środkiem impregnującym i grzybobójczym. W ubiegłym roku zainstalowano system wykrywania pożaru oraz system sygnalizacji włamania i napadu.

Do rejestru zabytków wpisane są dwie kwatery cmentarza parafialnego w Kazimierzu Biskupim z najstarszymi zachowanymi nagrobkami. Ogólny stan zachowania nagrobków i drzewostanu jest zadowalający.

Do rejestru zabytków wpisany jest również, jedyny zachowany na terenie gminy, zespół pałacowo-parkowy w Posadzie, założony w 2 poł. XIX w. Zrujnowany pałac, po odbudowie w I. 80 XX w. stał się siedzibą Państwowej Służby Ochrony Zabytków (ob. Delegatura Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Poznaniu). Jego stan techniczny nie budzi zastrzeżeń. W bardzo złym stanie znajduje się otaczający go park, częściowo uporządkowany w 1992 r. w pobliżu pałacu. Pozostała część jest zaniedbana i zarośnięta. Na skutek braku pielęgnacji, na znacznych powierzchniach nastąpił nadmierny rozrost krzewów i drzew pochodzących z samosiewu, zatarty został układ komunikacyjny. Obiekt pozbawiony jest również typowych elementów, niezbędnych do jego właściwego funkcjonowania, tj. ławek, koszy na odpadki. Ze względu na dużą wartość założenia pałacowego, park należałoby poddać gruntownej rewitalizacji.

4.1.2. Stan zachowania zabytków ruchomych

Zabytki ruchome na terenie gminy Kazimierz Biskupi to obiekty stanowiące wyposażenie i wystrój obiektów sakralnych. Ich stan zachowania określić należy jako dobry.

Wyposażenie i wystrój zespołu klasztorного Ojców Kamedułów w Bieniszewie pochodzące w większości z XVIII w. jest sukcesywnie konserwowane. W 1982 r. prowadzono prace przy konserwacji polichromii w kaplicy św. Krzyża (kapitularz), w roku następnym w zakrystii. W 2003 r. przeprowadzono konserwację rokokowej dekoracji malarskiej kapiteli kolumn, zacheuszek i bordiur obrazów, rok później konserwacji poddano ołtarz główny.

Systematycznym zabiegom konserwatorskim poddawane jest wyposażenie klasztorного zespołu pobernardyńskiego w Kazimierzu Biskupim. W latach 1999-2001 przeprowadzono konserwację drewnianych rzeźb, w latach 1998-2003 konserwację 14 wielkoformatowych obrazów przedstawiających Mękę Pańską.

Od 2006 roku prowadzone są prace konserwatorskie we wnętrzu kościoła cmentarnego p.w. św. Izaaka w Kazimierzu Biskupim. W 2006 r. konserwacji poddano ołtarz główny, w 2007 r. rzeźby z belki tęczowej. W bieżącym roku rozpoczęto konserwację dwóch rokokowych ołtarzy bocznych.

Kościół par. p.w. św. Marcina w Kazimierzu Biskupim posiada wyposażenie nie wpisane do rejestru zabytków. Jest ono na bieżąco konserwowane. W 1994 r. przeprowadzono konserwację ołtarza głównego i polichromii w prezbiterium, rok później konserwacji poddano polichromię w nawie, ołtarze boczne, ambonę i prospekt organowy. W 1997 r. wykonano remont organów.

Wszelkie prace przy obiektach nieruchomości i ruchomych wpisanych do rejestru zabytków wymagają pozwolenia konserwatora zabytków po uprzednim uzgodnieniu ich zakresu w Delegaturze Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Koninie.

4.1.3. Stan zachowania zabytków archeologicznych oraz istotne zagrożenia dla zabytków archeologicznych

Stanowiska archeologiczne podlegają stałemu zagrożeniu. Z każdym rokiem, wraz z rozwojem techniki, intensyfikacją działalności przemysłowej, gospodarczej, rolniczej rośnie stopień ich zagrożenia oraz pojawiają się nowe.

W myśl art. 6 pkt 3 Ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. Nr 162, poz. 1568) wszystkie zabytki archeologiczne - bez względu na stan zachowania podlegają ochronie i opiece. Należy przy tym pamiętać, że zasięg stanowisk archeologicznych został wyznaczony na mapach na podstawie badań powierzchniowych. Jednak nie może on odpowiadać dokładnie zasięgowi występowania pozostałości osadnictwa pradziejowego pod ziemią. Dlatego należy traktować go zawsze orientacyjnie, może bowiem okazać się, że obiekty archeologiczne zalegają także w sąsiedztwie wyznaczonego na podstawie obserwacji powierzchniowej, zasięgu stanowiska.

Najlepiej zachowane są stanowiska archeologiczne położone na nieużytkach, terenach niezabudowanych oraz terenach zalesionych. Należy tutaj przypomnieć, że ustawa o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami nakłada na każdego, kto zamierza realizować nowe zalesienia lub zmianę charakteru dotychczasowej działalności leśnej na terenie, na którym znajdują się zabytki archeologiczne, obowiązek pokrycia kosztów badań archeologicznych oraz ich dokumentacji.

Dużym zagrożeniem dla stanowisk archeologicznych są natomiast inwestycje budowlane i przemysłowe (zwłaszcza rozwój budownictwa mieszkalnego i przemysłowego oraz budowa dróg), nielegalna eksploatacja piąsnic i żwirowni. Istotnym zagrożeniem jest również działalność rolnicza, zwłaszcza intensywne orka.

Do innego rodzaju zagrożeń należy działalność nielegalnych poszukiwaczy. Zagrożają oni przede wszystkim cmentarzyskom oraz stanowiskom o własnej formie krajobrazowej, jak grodziska czy fortyfikacje ziemne oraz pozostałości z okresu II wojny światowej.

Dlatego dla ochrony archeologicznego dziedzictwa kulturowego, na obszarach występowania stanowisk archeologicz-

nych oraz w strefie ich ochrony, podczas inwestycji związanych z robotami ziemnymi, wymagane jest prowadzenie prac archeologicznych w zakresie uzgodnionym pozwoleniem na badania archeologiczne Wielkopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków-Delegatury w Koninie przed uzyskaniem pozwolenia na budowę lub przed rozpoczęciem prac ziemnych.

Również przebudowa układów urbanistycznych, ruralistycznych i założeń pałacowo-parkowych prowadzi często do naruszenia średniowiecznych i nowożytnych nawarstwień kulturowych. W związku z tym wszystkie prace ziemne wymagają jednoczesnego prowadzenia badań archeologicznych. Wyniki badań często stanowią jedyną dokumentację następujących po sobie faktów osadniczych na tym terenie. Pozwalają one skorygować, uszczegółowić i potwierdzić informacje uzyskane ze źródeł pisanych. Pozyskany w trakcie badań materiał ruchomy umożliwia uzupełnienie danych o kulturze materialnej mieszkańców.

Obszary największego zagrożenia dla zabytków archeologicznych

Gmina Kazimierz Biskupi jest gminą o charakterze rolno-przemysłowym. Dominującym czynnikiem w gospodarce gminy jest odkrywkowa eksploatacja węgla brunatnego. W jej wyniku ponad połowa obszaru gminy zajęta została przez odkrywkę i zwałowiska nakładu. Ograniczone zostały w jej wyniku powierzchnie zajmowane przez grunty rolne i leśne, a pozostałe obszary znalazły się w obrębie leja depresyjnego kopalni.

Obecnie eksploatacja odkrywek na terenie gminy została zakończona. Ostatnią odkrywkę - O/Kazimierz Biskupi Pd. zamknięto w 2001 roku.

Z pozostałych działań, które stanowią zagrożenie dla dziedzictwa archeologicznego, Program Rozwoju Lokalnego Gminy Kazimierz Biskupi z roku 2004 wymienia:

Inwestycja	Termin realizacji
Po skomunalizowaniu modernizacja drogi w Woli Łaszczowej (ogrody) (dywanik asfaltowy)	2009
Modernizacja ulicy Bielawy w Kazimierzu Biskupim	2009
Modernizacja ulicy 1-go Maja w Kazimierzu Biskupim	2009
Budowa ul. Reymonta w Posadzie	2009
Budowa drogi Bielawy I – Bielawy II Budowa drogi Bielawy – Sowią Góra	2008
Modernizacja drogi w Sokótkach	2008
Budowa drogi Wierzchy – Lucynowo	2009
Dokończenie budowy drogi w Dobrosłowie	2010
Budowa kanalizacji sanitarnej z przykanalikami dla miejscowości Posada, Wieruszew, Wola Łaszczowa etap II, cz III Zadanie E, F, D	2007-2008
Budowa kanalizacji sanitarnej z przykanalikami dla miejscowości Tokarki i Cząstków Zadanie nr 4 i 5	2007-2008
Budowa kanalizacji sanitarnej z przykanalikami dla miejscowości Dobrosłowo, Anielewo i Komorowo	2009-2010
Budowa kanalizacji sanitarnej pd.-wsch. część miejscowości Posada	2007-2008
Budowa kanalizacji w Józwinie i Kamienicy	2009-2010
Budowa kanalizacji w Wieruszewie i Ludwikowie	2008-2009
Budowa oczyszczalni przydomowych na terenie gminy	2009-2010
Budowa ścieżki rowerowej w Woli Łaszczowej w kierunku szkoły w Sokótkach	2011
Uzbrojenie terenów pod budownictwo mieszkaniowe w rejonie Bielawy – Olesin (budowa infrastruktury technicznej)	2011-2012
Budowa plantów i parku „Pięciu Braci Męczenników” w rejonie Kościoła Farnego i Klasztoru nad rzeką Struga Ostrowicka	2008-2009

W celu ochrony stanowisk archeologicznych oraz pradziejowych, średniowiecznych i nowożytnych nawarstwień kulturowych niezbędne jest uzgadnianie oraz wypełnianie przez inwestorów wymogów konserwatorskich określonych przez Wielkopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

4.1.4. Obszary największego zagrożenia dla zabytków w gminie

a) nieruchomości

Gmina Kazimierz Biskupi nie posiada ogólnego gminnego planu zagospodarowania przestrzennego będącego prawem miejscowym. Z punktu widzenia ochrony konserwatorskiej jest to istotne zagrożenie dla zabytków nieruchomości. Bowiem ustalenie ochrony w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego gminy jest jedną z czterech form ochrony wymienionej w art. 7 ustawy o

ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Pozostałe, wpis do rejestru zabytków, dotyczy nielicznej grupy obiektów, zaś uznanie za pomnik historii lub utworzenie parku kulturowego obecnie gminy nie dotyczy. Brak szczegółowych zapisów dotyczących ochrony zabytków ujętych w ewidencji może spowodować daleko idące przekształcenia przestrzenne, kubaturowe, materiałowe i architektoniczne. Dlatego też inwestycje realizowane w oparciu o decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu oraz o ustaleniu lokalizacji celu publicznego muszą być każdorazowo uzgadniane z urzędem konserwatorskim.

Tradycyjne budownictwo wiejskie na obszarze całej gminy ulega mniej lub bardziej dynamicznej zmianie, tak w funkcji obiektów jak i w formie. Wiąże się to z przemianami tradycyjnego wzorca rodziny wiejskiej, zmianami zachodzącymi w lokalnych społecznościach wioskowych. No-

watorskie trendy gospodarowania, niszczą lub wręcz eliminują pozostałości dawnej architektury budowlanej. Na terenie gminy Kazimierz Biskupi praktycznie nie spotyka się już tradycyjnego budownictwa drewnianego.

b) ruchomych

Zabytki ruchome na terenie gminy, stanowiące wyposażenie obiektów sakralnych, są właściwie i prawidłowo chronione.

4.2. Uwarunkowania wynikające ze „Strategii Rozwoju Gminy Kazimierz Biskupi”

Strategia Rozwoju Gminy Kazimierz Biskupi opracowana w 2000 r. przyjęta została przez Radę Gminy Uchwałą Nr XXX/229/2000 z dnia 26.10.2000 r.

Dokument określił nową misję rozwoju gminy: Gmina Kazimierz Biskupi jest dobrym miejscem do życia i pracy. Należy ona do czołówki gmin Wielkopolski. Jej mieszkańcy są zadowoleni ze standardu życia. Ich główne źródła dochodów związane są z twórczym i kompleksowym wykorzystaniem:

- Dziedzictwa historycznego
- Położenia geograficznego i bogactwa natury
- Możliwości wsi i rolnictwa
- Zaplecza sportowo-rekreacyjnego i oświatowo-kulturalnego

W ramach misji sformułowano wizję rozwoju gminy, czyli ogólne określenie tego, jaka ma być gmina za 10-15 lat oraz fundamentalne dwa cele strategiczne oraz cele główne i szczegółowe określające kierunki aktywizacji gospodarczej gminy.

Jako jeden z głównych celów związanych z bogatą historią regionu przyjęto Wzmocnienie roli Kazimierza Biskupiego jako ośrodka kultu religijnego. Ma on być realizowany poprzez następujące cele szczegółowe:

- Odtworzenie miejsc związanych z kultem św. Braci Męczenników,
- Utworzenie nowych obiektów związanych z kultem św. Braci Męczenników
- Przygotowanie produkcji i sprzedaży pamiątek związanych z kultem św. Braci Męczenników
- Organizowanie imprez związanych z kultem św. Braci Męczenników
- Przygotowanie systemu informacji i promocji dotyczącego kultu św. Braci Męczenników
- Korzystanie z przykładów i doświadczeń miejscowości znanych z kultu religijnego i współpraca z nimi

Celom szczegółowym przypisano w rozdz. 6 „Cele strategiczne” konkretne działania gwarantujące ich realizację:

- 1) odtworzenie miejsc i zabytków związanych z kultem św. Braci Męczenników,
- 2) odbudowanie historycznych kaplic Pięciu Braci Męczenników,

- 3) odbudowanie tzw. Łosośki (kaplicy ze św. źródelkiem),
- 4) odzyskanie obrazu Matki Boskiej z wizerunkiem fundatora Lubrańskiego, znajdującego się w Muzeum Narodowym w Warszawie,
- 5) utworzenie nowych obiektów związanych z kultem św. Braci Męczenników,
- 6) założenie parku z elementami historyczno-religijnymi,
- 7) zbudowanie pomnika patronów Kazimierza Biskupiego,
- 8) zbudowanie panoramy kazimierskiej (za parkingiem klasztoru),
- 9) przygotowanie trasy wycieczkowej (pieszo-rowerowej) Kazimierz Biskupi - Licheń,
- 10) oznakowanie i opisanie obiektów sakralnych i innych zabytków, utworzenie „niebieskiej trasy turystycznej”,
- 11) organizowanie imprez związanych z kultem św. Braci Męczenników; jubileusz 1000-lecia śmierci św. Braci Męczenników, spektakle plenerowe Żywot Pięciu Braci Męczenników,
- 12) wydanie drugiego tomu monografii Kazimierza Biskupiego.

W rozdz. 2 "Analiza SWOT gminy Kazimierz Biskupi" pkt "Siedem mocnych stron gminy Kazimierz Biskupi" wymieniono jako znaczące dla rozwoju gminy dziedzictwo historii i kultury: zabytki prehistoryczne, szlak bursztynowy w pobliżu szlaku piastowskiego i cysterskiego, kult Pięciu Braci Męczenników, kościół p.w. św. Marcina, klasztor Misjonarzy Świętej Rodziny i muzeum misyjne, klasztor Kamedułów w Bieniszewie, postać Jana R. Patkula, tradycje rzemieślnicze, tradycje walki o polskość, miejsca związane z Powstaniem Styczniowym i II wojną światową, wielkie rody, znane nazwiska (Lubrańscy, Mielżyńscy, Mańkowscy, Wierusz Kowalski, Jan Łechnański, Nepomucen Godlewski).

Strategia Rozwoju Gminy uwzględniła ochronę dziedzictwa kulturowego, włącza ją w rozwój gminy zarówno w zakresie wykorzystania obiektów zabytkowych do celów turystycznych podnoszących jej atrakcyjność jak również promocję imprez kulturalnych, plenerowych i festynów związanych z tradycją tego regionu.

4.3. Uwarunkowania wynikające z „Gminnego Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Kazimierz Biskupi”

Przyjęty Uchwałą Rady Gminy Nr XXIX/268/2005 z dnia 31 marca 2005 r. Gminny Program Ochrony Środowiska dla Gminy Kazimierz Biskupi” na lata 2004-2007 z uwzględnieniem perspektyw na lata 2008-2011 zawiera zapisy dotyczące ochrony dziedzictwa kulturowego.

W rozdz. 3 „Tereny i obiekty prawem chronione” wymieniono najcenniejsze obiekty zabytkowe na terenie gminy. Wykaz obejmuje zabytki architektury i budownictwa wpisane do rejestru zabytków.

W Programie opracowana została analiza SWOT zawierająca mocne i słabe strony oraz istniejące szanse i zagrożenia gminy. Do mocnych stron zaliczono m.in. bogactwo przyrod-

nicze - fragmenty Puszczy Kazimierskiej, rezerwy przyrody - oraz dziedzictwo historii i kultury.

4.4. Uwarunkowania wynikające z „Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Kazimierz Biskupi”

Przyjęty przez Radę Gminy w Kazimierzu Biskupim Uchwałą Nr XLII/496/2006 z dnia 28 kwietnia 2006 r. Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Kazimierz Biskupi oparty został m.in. na celach i zadaniach wymienionych w Strategii Rozwoju Gminy, które wynikają z potrzeb społecznych, gospodarczych i środowiskowych, tworząc warunki do trwałego i zrównoważonego rozwoju gminy.

W rozdz. III „Aktualna sytuacja społeczno-gospodarcza na obszarze objętym wdrażaniem planu”, pkt 4 „Zagospodarowanie przestrzenne”, ppkt 4.4. „Stan obiektów dziedzictwa kulturowego” wymieniono najcenniejsze obiekty architektury i budownictwa na terenie gminy wpisane do rejestru zabytków, nie formułując w dalszej części wniosków dotyczących wykorzystania zabytków, jako jednego z ważnych elementów podnoszących atrakcyjność gminy, sprzyjających rozwojowi turystyki na jej terenie.

4.5. Uwarunkowania wynikające ze „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy”

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kazimierz Biskupi opracowano na podstawie Uchwały Nr XXV/231/2000 Rady Gminy z dnia 26 października 2000 r. Zarząd Gminy, w wyniku przyjętej polityki przestrzennej, skierowanej na urbanizację terenów przylegających do m. Konina, zaktywizowanie terenów o walorach turystycznych i kulturowych postanowił zaktualizować opracowane w 1996 r. Studium.

Zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy została przyjęta Uchwałą Nr VI/76/2003 Rady Gminy z dnia 12 czerwca 2003 r.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy składa się z:

I. Tekstu zawartego w dwóch tomach zatytułowanych:

- 1) „Gmina Kazimierz Biskupi - studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy - Zmiana Studium - Uwarunkowania”,
- 2) „Gmina Kazimierz Biskupi - studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy - Zmiana Studium - Kierunki Zagospodarowania”.

II. Części rysunkowej sporządzonej na planszy w skali 1:10000.

W rozdz. 4 tomu pierwszego omówiono uwarunkowania wynikające z ochrony dóbr kultury. W punkcie 4.1. przedstawiono historię układu przestrzennego Kazimierza Biskupiego. W punkcie 4.2. „Przedmiot ochrony” zawarto zapis, iż dobra kultury są chronione na podstawie przepisów Ustawy o ochronie dóbr kultury z dnia 15 lutego 1962 r. (Dz.U. Nr 10, poz. 48). Ochronie konserwatorskiej podlegają obiekty wpisane do rejestru zabytków oraz znajdujące się w wykazie sporządzonym przez wojewódzkiego konserwatora zabytków.

W punkcie 4.3. przedstawiono uwarunkowania wynikające z Ustawy o zagospodarowaniu przestrzennym. Zgodnie z przepisami cyt. Ustawy, w zagospodarowaniu przestrzennym uwzględnia się nie tylko wymagania ochrony dziedzictwa kulturowego, ale także ładu przestrzennego, urbanistyki i architektury, walory architektoniczne i krajobrazowe, wymagania ochrony środowiska przyrodniczego. Chodzi tu przede wszystkim o wychwycenie obiektów oraz zjawisk przestrzennych istotnych dla kultury lokalnej. Wychwycenie specyficznych elementów środowiska kulturowego, ocena obiektów i zjawisk ma na celu doprowadzenie do sformułowania wytycznych pod adresem współczesnej i przyszłej zabudowy. Obecnie, mimo daleko posuniętej dowolności w zakresie stosowania form architektonicznych istnieje silna potrzeba poszukiwania stylu regionalnego w odniesieniu do zabudowy miejskiej, a szczególnie wiejskiej. Uroda starych zespołów architektonicznych wynika z respektowania przez wszystkich uczestniczących w procesie inwestowania dawnych zasad regulacyjnych. Zasady te powinny obowiązywać począwszy od ogólnego rozplanowania miejscowości. Elementami najbardziej identyfikowanymi i zapamiętywanymi są jego komponenty: układy placowe, charakterystyczne ulice, aleje, osie widokowe, dominanty przestrzenne, charakterystyczne obiekty.

Cechy specyficzne mniejszych miejscowości, wsi, uzależnione są od zwartości lub rozproszenia zabudowy, ukształtowania terenu, występowania dominant przestrzennych, wystroju budynków. Kapitalne znaczenie dla pozytywnego odbioru przestrzeni poszczególnych miejscowości posiada fakt występowania zespołów zieleni, zwłaszcza wówczas, gdy stanowi ona odpowiednie tło dla architektury lub sama w sobie tworzy atrakcyjną kompozycję.

Zasady kształtowania samych budynków winny być zróżnicowane w zależności od położenia (zabudowa zwarta, rozproszona), a także sposobu użytkowania. Zasady regulacyjne przesądzają o:

- sposobie usytuowania budynku na działce,
- procentowym udziale powierzchni zabudowanej działki w stosunku do powierzchni niezabudowanej,
- liczbie kondygnacji,
- rodzaju dachu i sposobie ustawienia kalenic,
- zalecanych rozwiązaniach funkcjonalnych i kompozycyjnych, detalach architektonicznych,
- elementach małej architektury.

W rozdz. 5 „Uwarunkowania sfery społeczno-gospodarczej” pkt 5.4. „Miejsca pracy” wskazano na dużą rolę wartości kulturowych obok przyrodniczo-krajobrazowych w tworzeniu miejsc pracy. Inwestorzy poszukując terenów, poza wymogiem ekonomicznym, zwracają uwagę na wizerunek miejscowości oraz wartości życia kulturalnego i możliwość rekreacji.

Kazimierz Biskupi, opierając się na zapisach historycznych, bazując na zachowanych wartościach kulturowych, powinien kształtować i wzbogacać tożsamość ośrodka gminnego i okolicy. Troska o pozycję kulturalną gminy prowadzi do wzmocnienia kryteriów branych pod uwagę przez inwesto-

rów przy wyborze miejsca pracy. W mieście i gminie należy wywołać proces dążenia do stworzenia miejsc niezwykłych, nasyconych symboliką o specyficznym nastroju. Tego rodzaju potencjał drzemie głównie w zespole zabytków sakralnych. W celu wypromowania gminy postanowiono utworzyć „Forum Kulturowo-Konsultacyjne”, które byłoby jej swoistym ambasadorem w jak najszerzym kontekście.

W tomie drugim opracowania „Kierunki zagospodarowania przestrzennego”, w rozdz. 1 „Określenie głównych celów gospodarki przestrzennej gminy Kazimierz Biskupi”, pkt 1.1. „Cele gospodarki przestrzennej a strategia rozwoju gminy” zamieszczono szanse rozwojowe gminy, wśród których wymienia się zwiększenie oferty kulturalno-rozrywkowej, zwłaszcza na bazie istniejących zabytków; organizowanie kursów, szkoleń, aktywnych form rozrywki i wypoczynku. Wśród szczegółowych celów w zakresie mającym bezpośredni wpływ na gospodarkę przestrzenną wymieniono „Cele przestrzenne i kulturowe”, które mają być realizowane poprzez następujące działania:

- Pielęgnowanie zabytków, relikwów archeologicznych, pamiątek historycznych, wszystkich przejawów kultury lokalnej, a szczególnie dążenie do podwyższenia walorów przestrzennych miejscowości Kazimierz Biskupi zwłaszcza w otoczeniu najcenniejszych zabytków architektury sakralnej
- Dążenie do uatrakcyjnienia poszczególnych miejscowości. Uzupełnianie wolnych działek ciekawymi obiektami nawiązującymi do lokalnych wzorów architektonicznych
- Tworzenie spójnych układów budowlanych poszczególnych miejscowości, eksponowanie obiektów zabytkowych, wprowadzenie zieleni do kompozycji urbanistycznych
- Propagowanie historii gminy
- Zwiększenie liczby imprez kulturalnych, gospodarczych, sportowych, szerokie propagowanie ich w kraju i za granicą
- Oznakowanie w terenie tzw. szlaków kulturowych, przede wszystkim Piastowskiej Drogi Romańskiej. Podjęcie działań promocyjnych - mapy turystyczne, przewodniki, wymiana kulturalna z bratnimi gminami w krajach Unii Europejskiej
- Dbłość o stosowanie historycznego nazewnictwa
- Rozszerzenie prawnej ochrony obiektów o walorach historycznych i estetycznych

Rozdz. 3 poświęcony został w całości ochronie dóbr kultury. W punkcie 3.1. wyznaczone zostały ogólne zasady kształtowania przestrzeni obszarów zabytkowych:

- zachowanie i porządkowanie historycznych układów urbanistycznych oraz porządkowanie ich struktury przestrzennej,
- rozwój budownictwa w oparciu o istniejące zabytki na zasadzie kontynuacji cech przestrzennych - kształtowanie skali i formy nowej zabudowy w nawiązaniu do historycznej,

- rozwój turystyki poprzez wykorzystanie zabytków architektury jako walorów krajoznawczych,
- przekształcanie oraz waloryzacja obiektów dysharmonicznych i obszarów zdegradowanych,
- podporządkowanie i wpisywanie nowej zabudowy w krajobraz.

W punkcie 3.2. zamieszczono wnioski konserwatorskie:

1. W obrębie strefy ochrony konserwatorskiej zespołu dworsko-parkowego obowiązuje:
  - a) historyczna parcelacja (zgodnie z zasadą niepodzielności zespołów),
  - b) zachowanie zabytkowej zieleni,
  - c) zachowanie zabytkowej zabudowy,
  - d) podporządkowanie nowych obiektów układowi zabytkowemu w zakresie lokalizacji, skali i formy,
  - e) użytkowanie nie kolidujące z historyczną funkcją obiektu.
2. Na terenie cmentarzy objętych ochroną konserwatorską obowiązuje:
  - a) historyczna parcelacja,
  - b) historyczne rozplanowanie,
  - c) zachowanie zabytkowej sztuki sepulkralnej i ogrodzenia,
  - d) zachowanie zabytkowej zieleni.
3. Na obszarze strefy ochrony konserwatorskiej układu urbanistycznego Kazimierza Biskupiego obowiązuje:
  - a) historyczne rozplanowanie,
  - b) historyczna linia zabudowy,
  - c) historyczna parcelacja; niezbędne zmiany wymagają uzgodnienia służby ochrony zabytków,
  - d) zachowanie zabytkowej zabudowy (obiekty wpisane do rejestru),
  - e) zachowanie zabytkowej zieleni,
  - f) zharmonizowanie nowych obiektów (zabudowa uzupełniająca, plombowa) z zabudową zabytkową w zakresie skali, formy (bryła i artykulacja architektoniczna), materiału i kolorystyki,
  - g) podporządkowanie nowych elementów wyposażenia ulic, placów (mała architektura, reklamy, nawierzchnie, oświetlenie itp.) układowi zabytkowemu.
4. Na obszarze strefy „W” ochrony relikwów archeologicznych obowiązuje zakaz jakiegokolwiek działalności budowlanej i przemysłowej.
5. Wszelkie zmiany planowane w obiektach i na obszarach objętych ochroną konserwatorską, takie jak:
  - a) w odniesieniu do zabudowy - rozbiórki, remonty, przebudowy, rozbudowy, budowy,

- b) w odniesieniu do zieleni - wycinki, nasadzenia, prace porządkowe i pielęgnacyjne,
- c) podziały geodezyjne,
- d) prace ziemne,
- e) zmiany sposobu użytkowania,
- f) zmiany zagospodarowania

wymagają uzgodnienia kierownika Delegatury Służby Ochrony Zabytków w Koninie, działającego z upoważnienia Wielkopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków (obiekty wpisane do rejestru zabytków - na podstawie art. 27 Ustawy z dnia 15 lutego 1962 r. o ochronie dóbr kultury (Dz.U. Nr 10, poz. 48 ze zmianami); pozostałe obiekty objęte ochroną na podstawie art. 40 ust. 4 pkt 4 Ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym oraz art. 93 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami).

W Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kazimierz Biskupi, w tomie „Uwarunkowania” znajduje się wzmianka o dworze na kopcu w miejscowości Kazimierz Biskupi (rozdział 4. „Uwarunkowania środowiska kulturowego”, pkt 4.1. „Historia układu przestrzennego miejscowości Kazimierz Biskupi”):

Na jednej z wysepek na terenie bagiennym przy jeziorze Bieniszew znajdował się murowany dwór na kopcu (XV-XVII w.) zwany Starostwem wraz z umocnieniem drewniano-ziemnym (wały ziemne i fosy umocnione palisadą drewnianą).

4.6. Uwarunkowania wynikające z miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego

Gmina Kazimierz Biskupi nie posiada Gminnego Ogólnego Planu Zagospodarowania Przestrzennego. Miejscowe plany dla fragmentów miejscowości, sporządzane głównie na wnioski właścicieli gruntów, obejmują obszary zlokalizowane poza strefami ochrony konserwatorskiej, nie występują na nich również rozpoznane relikty archeologiczne.

Ustalenia w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego wynikają z zapisów zawartych w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy i są każdorazowo uzgadniane z kierownikiem Delegatury Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Koninie.

Inwestycje na terenie gminy Kazimierz Biskupi wykonywane są na podstawie decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu oraz ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego, które każdorazowo uzgadniane są z urzędem konserwatorskim.

4.7. Uwarunkowania wynikające z ochrony przyrody i równowagi ekologicznej

W czasach wielkich przekształceń środowiska, związanych przede wszystkim z urbanizacją i uprzemysłowieniem, ogromne znaczenie ma zachowanie w niezmiennym stanie terenów mało jeszcze zdegradowanych, gdzie przyroda zachowała wiele z naturalnego uroku. Formami takiej ochrony są parki krajobrazowe i obszary chronionego krajobrazu. Tworzy się je na obszarach o wysokich walorach naturalnych środowiska oraz o nieprzeciętnych właściwościach estetycznych krajobra-

zu, nierzadko połączonych z wartościami historycznymi, turystycznymi i krajoznawczymi.

Część gminy Kazimierz Biskupi leży w obrębie Powidzko-Bieniszewskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu utworzonego Uchwałą Nr 53 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Koninie z dnia 29 stycznia 1986 r. w sprawie ustalenia obszarów krajobrazu chronionego i zasad korzystania z tych obszarów. Omawiany obszar o całkowitej powierzchni 460 km² jest najważniejszym ogniwem ekologicznym systemu ochrony ze względu na największą w skali dawnego województwa konińskiego koncentrację walorów przyrodniczych, krajobrazowych i rekreacyjnych. Jest to najcenniejszy pod względem morfotycznym obszar mający żywą rzeźbę młodoglacjalną. Cechuje go ogromne bogactwo tak charakterystycznych form jak rynny polodowcowe, wzgórza moreny czołowej, płaska i falista forma moreny dennej, liczne jeziora: Powidzkie, Niedzięciel, Suszewskie, Wilczyńskie, Budziławskie, Ostrowickie, w znacznej części linii brzegowej otoczone lasami.

Powidzko - Bieniszewski Obszar Chronionego Krajobrazu obejmuje fragment Pojezierza Gnieźnieńskiego połączony ciągiem wzgórz moreny czołowej z resztką dawnej Puszczy Bieniszewskiej. Puszcza Bieniszewska zajmuje obszar o powierzchni 952,5 ha, obejmując zwarty kompleks żyznych lasów liściastych, w większości dobrze zachowanych lasów gradowych oraz łęgów. Obszar włączony jest do europejskiej sieci obszarów chronionych NATURA 2000 jako specjalny obszar ochrony siedlisk (Dyrektywa Siedliskowa).

Na terenie Puszczy Bieniszewskiej wydzielono cztery rezerwy przyrody:

- Rezerwat Mielno
- Rezerwat Bieniszew
- Rezerwat Sokółki
- Rezerwat Pustelnik

Rezerwat przyrody Mielno utworzony Zarządzeniem Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 28 września 1957 r. o powierzchni 94,43 ha obejmuje Jezioro Mielno wraz z otaczającym je lasem i łąkami. Pierwotnie miał chronić miejsca łęgowe ptactwa wodnego oraz reliktowe stanowisko brzozy niskiej, pierwszej, obok brzozy karłowatej, które pojawiły się na terenie Polski w okresie późnoglacialnym w strefie bezdrzewnej tundry. Jednak ze względu na obniżenie się poziomu wód gruntowych zaczyna zanikać. Obecnie obserwuje się proces "starzenia się" jeziora i sukcesje zbiorowisk roślinnych w jego obrębie w kierunku torfowiska. W rezerwacie występują 24 gatunki drzew (w tym pomnikowy okaz dębu szypułkowego) i 19 gatunków krzewów.

Rezerwat przyrody Bieniszew o powierzchni 144,4 ha utworzony 1996 r. w celu zachowania fragmentu lasu reprezentującego fitocenozę świetlistej dąbrowy i środkowoeuropejskiej mokrej dąbrowy trzęślicowej. Spotykany jest tu również zespół ąglu ubożego, rosnącego w najbardziej zróżnicowanym pod względem rzeźby terenu fragmencie Puszczy Bieniszewskiej. Obecnie dąbrowy występują w zubożałej postaci, w drzewostanie dominuje dąb bezszypułkowy miejscami z domieszką sosny zwyczajnej, w poszyciu leszczyny, rzadko buka i jałowca pospolitego. Runo jest bogate, zawiera

kilka gatunków prawnie chronionych. W części południowej znajduje się kilka jeziorok śródlęśnych, w tym Jezioro Wściekle, w pobliżu którego znajduje się fragment łągu olszowego ze starymi olszami i czeremchą, które na skutek ogólnego przesuszenia całego terenu ewoluują w kierunku łągu.

Rezerwat przyrody Sokółki utworzony Zarządzeniem Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 14 czerwca 1996 r. obejmuje obszar o powierzchni 240 ha., stanowi pozostałość dawnych Lasów Kazimierzowskich. Dominujące fitocenozy to łąg środkowoeuropejski oraz łągi, jesionowo-olszowy i jarzmiankowo-jesionowy. Lasy te charakteryzują się dobrze wykształconym podszytem (grab, klon, buk) i dość bogatym runem.

Rezerwat przyrody Pustelnik o powierzchni 100,25 ha utworzony został w 1997 r. Podstawowym celem ochrony jest zbliżony do naturalnego fragment lasów łągowych i gradowych. Występują tu fitocenozy rzadkiego w Wielkopolsce łągu jarzmiankowo - jesionowego, łągu środkowoeuropejskiego oraz zbiorowiska z brzozą omszoną. łąg jarzmiankowo - jesionowy jest bogatą w gatunki fitocenozą, wykazującą przywiązanie do źródliskowych obszarów wododziałowych na terenach pojezierzy. Warstwę drzew tworzą: jesion z domieszką jaworu, brzoza brodawkowata, grab, dąb bezszypułkowy z domieszką sosny zwyczajnej. W podszyciu występują: leszczyna, dereń, lipa drobnolistna, grab, świerk, jarzab, kruszyna pospolita. Bardzo bogate jest runo. Na terenie rezerwatu znajduje się zespół klasztorny Ojców Kamedułów.

Na terenie gminy Kazimierz Biskupi indywidualną ochroną poprzez wpis do rejestru pomników przyrody objęte są następujące obiekty:

- Kazimierz Biskupi, rynek, głaz narzutowy wysokości 1 m, długości 1,5 m z wyrytym napisem "PATKUL 1707", upamiętniający egzekucję Jana Reinholda Patkula, przywódcy ruchu szlachty inflanckiej przeciwko absolutnej władzy króla Szwecji Karola XII; (nr rejestru 16),
- Bieniszew - dąb szypułkowy o obwodzie ponad 550 cm, wysokości ponad 20 m (nr rejestru 70),
- Bieniszew - dąb szypułkowy Dziadek o obwodzie ponad 530 cm, wiek ponad 500 lat (nr rejestru 19),
- Głódów - grupa 7 dębów szypułkowych w wieku ok. 500 lat, najgrubszy o obwodzie ponad 800 cm (nr rejestru 26).

5. Cele gminnego programu opieki nad zabytkami (art. 87 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami oraz inne określone przez gminę)

- 1) włączenie problemów ochrony zabytków do systemu zadań strategicznych, wynikających z koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju,
- 2) uwzględnienie uwarunkowań ochrony zabytków, w tym krajobrazu kulturowego i dziedzictwa archeologicznego, łącznie z uwarunkowaniami ochrony przyrody i równowagi ekologicznej,
- 3) zahamowanie procesów degradacji zabytków i doprowadzenie do poprawy stanu ich zachowania,

- 4) wyeksponowanie poszczególnych zabytków oraz walorów krajobrazu kulturowego,
- 5) podejmowanie działań zwiększających atrakcyjność zabytków dla potrzeb społecznych, turystycznych i edukacyjnych oraz wspieranie inicjatyw sprzyjających wzrostowi środków finansowych na opiekę nad zabytkami,
- 6) określenie warunków współpracy z właścicielami zabytków, eliminujących sytuacje konfliktowe związane z wykonywaniem tych zabytków,
- 7) podejmowanie przedsięwzięć umożliwiających tworzenie miejsc pracy związanych z opieką nad zabytkami.

6. Kierunki działań dla realizacji gminnego programu opieki nad zabytkami

6.1. Gminna ewidencja zabytków

6.1.1. Sporządzenie gminnej ewidencji zabytków nieruchomości

Przepisy art. 22 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami nakładają na wójta gminy obowiązek prowadzenia gminnej ewidencji zabytków. Dla gminy Kazimierz Biskupi wykonano w 2008 r. gminną ewidencję zabytków nieruchomości (znajdujących się w wojewódzkiej ewidencji zabytków) wpisanych i nie wpisanych do rejestru zabytków. Tworzy ją zbiór kart adresowych zawierających podstawowe dane o obiekcie, m.in. położenie, czas powstania, materiał, właściciel, stan zachowania obiektu oraz fotografie. W gminnej ewidencji znajduje się obecnie 115 obiektów zabytkowych. Egzemplarz ewidencji zabytków nieruchomości przekazany zostanie Delegaturze Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Koninie. Będzie ona systematycznie uzupełniana i weryfikowana.

6.1.2. Sporządzenie gminnej ewidencji zabytków archeologicznych

I. Zgodnie z pismem przekazanym przez Wielkopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków wykonano gminną ewidencję zabytków archeologicznych, obejmującą karty stanowisk archeologicznych wpisanych do rejestru zabytków i przeznaczonych do wpisu do rejestru oraz karty zespołów stanowisk archeologicznych. Baza informacji o tych stanowiskach będzie systematycznie aktualizowana, zgodnie z informacjami przekazywanymi przez WUOZ w Poznaniu, Delegatura w Koninie

II. Uzupełnianie i weryfikowanie istniejącej ewidencji zabytków archeologicznych poprzez włączanie informacji o wszystkich sukcesywnie odkrywanych reliktach przeszłości niezależnie od charakteru badań, oraz na podstawie uzyskiwanych wyników badań weryfikacyjnych AZP, zgodnie z informacjami przekazywanymi przez WUOZ w Poznaniu, Delegatura w Koninie.

III. Sporządzenie elektronicznej systematycznie aktualizowanej bazy informacji o stanowiskach archeologicznych wytypowanych przez WUOZ w Poznaniu do wpisania do rejestru zabytków, w celu uwzględnienia ich w dokumentach planistycznych i inwestycyjnych gminy

6.1.3. Inwentaryzacja obiektów tzw. małej architektury

Rozpoznanie terenowe i wykonanie inwentaryzacji w postaci kart ewidencyjnych obiektów tzw. małej architektury (kapliczki, krzyże przydrożne). Pomoc przy sporządzaniu wniosków przez właścicieli o wpisanie najcenniejszych obiektów do rejestru zabytków.

6.2. Sporządzenie wykazu obszarów ruralistycznych, zespołów i obiektów nieruchomości, stanowisk archeologicznych typowanych do rejestru zabytków z terenu gminy w celu uwzględnienia ich w dokumentach planistycznych i inwestycyjnych gminy

Teren gminy, według „Raportu o stanie zabytków w gminie Kazimierz Biskupi” opracowanego przez Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków Delegaturę w Koninie w kwietniu 2004 r., jest słabo rozpoznany pod kątem układów ruralistycznych. W związku z powyższym, we współpracy z wym. Urzędem, należałoby przeprowadzić rozpoznanie historycznych układów ruralistycznych, dla najlepiej zachowanych opracować studia historyczno-ruralistyczne, a w konsekwencji objąć je ochroną prawną poprzez wpis do rejestru zabytków.

Ze stanowisk archeologicznych z terenu gminy zasługujących na wpisanie do rejestru zabytków cyt., Raport wymienia stanowisko 1 w Kazimierzu Biskupim. Są to relikty późnorennesansowego dworu, pełniącego w XVI-XVIII w. funkcje związane z funkcjonowaniem lokalnej administracji.

6.3. Wyznaczenie stref ochrony stanowisk archeologicznych wraz z zapisem zapewniającym prawidłową ochronę archeologicznego dziedzictwa kulturowego

Na podstawie gminnej ewidencji zabytków archeologicznych wyznaczono zespoły stanowisk archeologicznych oraz stanowiska archeologiczne wpisane do rejestru zabytków, o własnej formie krajobrazowej, przeznaczone do wpisu do rejestru. Mają one być respektowane przy sporządzaniu dokumentów planistycznych gminy wraz z zapisem zapewniającym prawidłową ochronę archeologicznego dziedzictwa kulturowego w stosunku do stref występowania stanowisk archeologicznych oraz obszarów chronionych: „Prace inwestycyjne, w tym ziemne związane z zabudowaniem i zagospodarowaniem terenu, w obrębie obszarów chronionych i stref występowania stanowisk archeologicznych, wymagają uzgodnienia z WUOZ, który określi warunki realizacji inwestycji.”

6.4. Rozpoznanie perspektyw tworzenia parków kulturowych na terenie gminy

Ustawa o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami wskazuje na możliwość utworzenia parku kulturowego jako jednej z form ochrony zabytków (art. 7). Stosownie do art. 16 ust. 1 cyt. Ustawy, rada gminy, po zasięgnięciu opinii wojewódzkiego konserwatora zabytków, na podstawie uchwały, może utworzyć park kulturowy w celu ochrony krajobrazu kulturowego oraz zachowania wyróżniających się krajobrazowo terenów z zabytkami nieruchomymi charakterystycznymi dla miejscowej tradycji budowlanej i osadniczej. Park kulturowy stanowi harmonijne połączenie walorów przyrodniczych i przestrzeni historycznie ukształtowanej w wyniku działalności człowieka.

Z uwagi na fakt, iż część gminy stanowi obszar o wysokich walorach przyrodniczych, objęty różnymi formami ochrony, na którym występują obiekty zabytkowe wyróżniające się w skali województwa, podjęte zostaną działania w celu utworzenia parku kulturowego, obejmującego tereny Puszczy Bieniszewskiej z zespołem klasztornym Ojców Kamedułów, rezerwatami i pomnikami przyrody, historycznymi szlakami komunikacyjnymi, średniowiecznym układem przestrzennym Kazimierza Biskupiego z pobernardyńskim zespołem klasztornym i zespołem kościoła p.w. św. Marcina.

6.5. Edukacja i promocja w zakresie ochrony zabytków

- włączenie tematyki ochrony dziedzictwa kulturowego do zajęć szkolnych w szkołach podstawowych i gimnazjach prowadzonych przez gminę,
- organizowanie w ramach zajęć szkolnych wycieczek krajoznawczych, prezentacja najcenniejszych obiektów zabytkowych i ich historii,
- publikacja folderu prezentującego najważniejsze obiekty zabytkowe na terenie gminy oraz założenie strony internetowej związanej z tą problematyką,
- udostępnienie gminnej ewidencji zabytków oraz „Programu opieki nad zabytkami Gminy Kazimierz Biskupi” na stronie internetowej Urzędu Gminy w Kazimierzu Biskupim,
- uwzględnienie obiektów zabytkowych przy wyznaczaniu nowych tras turystycznych i ścieżek dydaktycznych,
- ustalenie z właścicielami obiektów zabytkowych możliwości i zasad ich udostępniania.

6.6. Działania zmierzające do poprawy stanu zachowania dziedzictwa kulturowego

- informowanie właścicieli obiektów zabytkowych o możliwościach pozyskania środków na odnowę zabytków,
- merytoryczna pomoc właścicielom obiektów zabytkowych w tworzeniu wniosków aplikacyjnych o środki na odnowę zabytków,
- aktywne zachęcanie sektora prywatnego do zagospodarowania obiektów zabytkowych,
- określenie zasad udzielania pomocy finansowej właścicielom remontującym obiekty zabytkowe wpisane do rejestru zabytków (dotacje) oraz rozważenie możliwości wprowadzenia ulg podatkowych dla właścicieli obiektów figurujących w gminnej ewidencji zabytków, warunkowane podjęciem działań zmierzających do ich zabezpieczenia i konserwacji,

6.7. Określenie zasobów zabytkowych, które można wykorzystać dla tworzenia np. tras turystycznych, ścieżek dydaktycznych itp.

Na terenie gminy Kazimierz Biskupi utworzono dwa piesze szlaki turystyczne, które wiodą przez najciekawsze pod względem przyrodniczym i krajobrazowym tereny gminy. Na szlakach tych znajdują się również najcenniejsze obiekty zabytkowe.

Szlak zielony o długości 37,4 km, Kawnice - Bieniszew - Gosławice - Licheń - Konin, wiedzie ładnym kompleksem lasów kazimierskich oraz wzdłuż jezior: Głodowskiego, Gosławskiego, Pątnowskiego i Licheńskiego. Łączy trzy miejscowości związane z kultem NMP: Kawnice, Bieniszew i najczęściej odwiedzany Licheń.

Szlak czarny, Kazimierz Biskupi - Bieniszew, długości 6,7 km noszący imię Ignacego Wrocławskiego, wybitnego działacza Oddziału PTTK w Koninie, rozpoczyna się na rynku w Kazimierzu Biskupim, gdzie znajduje się pamiątkowy głaz Patkula, dalej ul. Kościelną dochodzi do kościoła św. Marcina, jednego z najstarszych obiektów sakralnych wschodniej Wielkopolski. Znaki czarne kierują się dalej na południe, mijając pobernardyński zespół klasztorny. W Puszczy Bieniszewskiej, w oparciu o rezerваты przyrody, utworzono ścieżki edukacyjne. Szlak czarny łączy się w tym miejscu z zielonym, kończąc wędrówkę na polanie u podnóża zespołu klasztornego Ojców Kamedułów w Bieniszewie.

Są to szlaki o charakterze lokalnym. Zasoby turystyczne regionu, zróżnicowany krajobraz, liczne zabytki predysponują gminę do włączenia ją w znaczące szlaki turystyczne Wielkopolski. Zasadą wiodącą promocji oferty turystycznej będzie skierowanie jej poza obszar gminy, do miejscowości powiązanych historycznie z Kazimierzem Biskupim. Z dziejami miasteczka i dóbr kazimierskich ściśle powiązana jest przeszłość innych zabytków w okolicy, m.in. kościoła par. p.w. św. Andrzeja i zamku w Gosławicach, kościoła fil. p.w. św. Jakuba w Golinie, kościoła par. p.w. św. Andrzeja w Kleczewie. Przynależność wsi Bieniszew do parafii Gosławice oraz stosunki własności wskazują, że dzieje Kazimierza Biskupiego można połączyć wspólnymi wątkami historycznymi z Licheniem i Łężyнем gdzie istniał kościół sukursalny należący do bernardyńców z Kazimierza, tzw. Bernardynka.

W związku z powyższym, warto podjąć próbę połączenia tych zabytków w ramach szlaku turystycznego, stanowiącego fragment trasy pielgrzymkowej z Jarocina, Pyzdr, Poznania i Gniezna do Lichenia. Jest to alternatywą stworzenia we wschodniej Wielkopolsce szlaku klasztorów (Pyzdry, Łąd, Kazimierz Biskupi, Bieniszew, Konin, Koło, Kłodawa Brdów). Drugą możliwością jest utworzenie szlaku kościołów drewnianych. Fragment tego szlaku, Stupca - Koszuty - Młodojewo - Kazimierz Biskupi - Wilczyn, mógłby stanowić pewną propozycję turystyczną, usadawiającą Kazimierz Biskupi jako centrum i główny punkt na tej trasie turystycznej.

6.8. Określenie sposobu realizacji poszczególnych celów gminnego programu opieki nad zabytkami

Z obiektów wpisanych do rejestru zabytków na terenie gminy żaden nie jest własnością samorządu. W związku z tym Gmina nie ma możliwości bezpośredniego sprawowania opieki nad nimi. Natomiast działania pośrednie, wynikające z ustawy o ochronie zabytków oraz polityki prowadzonej przez Gminę sprowadzają się do:

- promowania najcenniejszych zabytków z terenu gminy,
- uwzględniania dziedzictwa kulturowego przy sporządzaniu dokumentów planistycznych,

- wspierania poczynań właścicieli obiektów zabytkowych przy działaniach związanych z ich właściwym użytkowaniem i utrzymaniem,
- kształtowania społecznej potrzeby ochrony dziedzictwa kulturowego (społeczni opiekunowie zabytków),
- edukacji społeczeństwa w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego poprzez:
  - prowadzenie i doskonalenie edukacji na rzecz ochrony zabytków na poziomie szkół podstawowych i gimnazjalnych, ze szczególnym uwzględnieniem tradycji lokalnych,
  - popularyzację wszelkiego rodzaju konkursów promujących wiedzę z zakresu szeroko pojętego dziedzictwa kulturowego.

7. Instrumentarium realizacji gminnego programu opieki nad zabytkami

Podmiotem formułującym gminny program opieki nad zabytkami jest samorząd gminy. Realizacja programu odbywać się będzie poprzez zespół działań władz gminy na rzecz osiągnięcia celów w nim przyjętych. Samorząd ma oddziaływać na różne podmioty związane z obiektami zabytkowymi, w tym również na mieszkańców gminy w celu wywołania w nich pożądanego zachowań prowadzących do realizacji zamierzonych celów. Zakłada się, że w realizacji gminnego programu opieki nad zabytkami dla gminy Kazimierz Biskupi wykorzystane zostaną następujące grupy instrumentów: instrumenty prawne, finansowe, społeczne, koordynacji i kontroli.

1. Instrumenty prawne:

- programy określające politykę państwa i województwa w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego,
- dokumenty wydane przez Wielkopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków wynikające z przepisów ustawowych,
- uchwały Rady Gminy (miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, zwolnienia i ulgi dla właścicieli obiektów zabytkowych).

2. Instrumenty finansowe:

- środki własne zatwierdzone uchwałą Rady Gminy,
- dotacje,
- subwencje,
- dofinansowania.

3. Instrumenty społeczne:

- uzyskanie poparcia lokalnej społeczności dla programu poprzez sprawną komunikację,
- edukacja i tworzenie świadomości potrzeby istnienia i ochrony dziedzictwa kulturowego w lokalnej społeczności,
- współpraca z organizacjami społecznymi.

4. Koordynacja i kontrola

- gromadzenie stale aktualizowanej wiedzy o stanie zachowania obiektów, prowadzonych pracach remontowych i konserwatorskich,
- utworzenie w ramach organizacyjnych Urzędu Gminy w Kazimierzu Biskupim zespołu koordynującego realizację poszczególnych zadań wynikających z ustaleń programu opieki nad zabytkami. W skład zespołu wchodzi:
  1. Katarzyna Chojnacka
  2. Marlena Karpińska
  3. Wojciech Sidorowicz
- wewnętrzne okresowe sprawozdania z realizacji niniejszego programu.

8. Monitoring działania gminnego programu opieki nad zabytkami

Zgodnie z art. 87 ust. 5 ustawy z dnia 23 lipca o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami wójt gminy zobowiązany jest do sporządzania co 2 lata sprawozdania z realizacji gminnego programu opieki nad zabytkami. Sprawozdanie to przedstawiane jest Radzie Gminy. Po 4 latach program powinien zostać zaktualizowany i ponownie przyjęty przez radę gminy.

Do wykonania powyższego zadania utworzono zespół koordynujący monitorujący niniejszy program poprzez:

- a) analizę i ocenę przebiegu realizacji,
- b) analizę i ocenę stopnia uzyskanych efektów.

9. Niektóre zewnętrzne źródła finansowania gminnego programu opieki nad zabytkami

Ustawowy obowiązek utrzymania zabytku we właściwym stanie, co wiąże się m.in. z prowadzeniem i finansowaniem przy nim prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych spoczywa na jego posiadaczu, który dysponuje tytułem prawnym do zabytku wynikającym z prawa własności, użytkowania wieczystego, trwałego zarządu. W przypadku jednostki samorządu terytorialnego, prowadzenie i finansowanie wspomnianych robót jest jej zadaniem własnym.

Wszystkie podmioty zobowiązane do finansowania prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków mogą ubiegać się o ich dofinansowanie ze środków m.in.:

I. Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Zasady finansowania opieki nad zabytkami określa ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. Nr 162, poz. 1568 ze zmianami, art. 71-83. Szczegółowe uregulowania w tym zakresie zawiera Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 6 czerwca 2005 r. w sprawie udzielania dotacji celowej na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytku wpisany do rejestru zabytków (Dz.U. Nr 112, poz. 940).

Program operacyjny DZIEDZICTWO KULTUROWE realizowany jest w ramach 6 priorytetów:

4. Rewaloryzacja zabytków nieruchomości i ruchomych
5. Rozwój instytucji muzealnych
6. Ochrona dziedzictwa narodowego poza granicami kraju
7. Ochrona zabytków archeologicznych
8. Tworzenie zasobów cyfrowych dziedzictwa kulturowego
9. Ochrona zabytkowych cmentarzy

Witryna internetowa: <http://www.mkidn.gov.pl>

II. Wielkopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Poznaniu

Ze środków finansowych z budżetu państwa w części, której dysponentem jest Wojewoda Wielkopolski. Dotacja może być udzielona na dofinansowanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków (art. 74 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami).

Witryna internetowa: <http://www.wosoz.bip-i.pl/public>

III. Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego, Departament Kultury

W ramach otwartego konkursu ofert na zadania publiczne Województwa Wielkopolskiego w dziedzinie ochrony dziedzictwa kulturowego - ochrona zabytków i opieka nad zabytkami.

Witryna internetowa: <http://www.bip.umww.pl>

IV. Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi

W ramach działania "Odnowa i rozwój wsi" objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.

Witryna internetowa: <http://www.minrol.gov.pl>

V. Ministerstwa Spraw Wewnętrznych Administracji Departament Wyznań Religijnych oraz Mniejszości Narodowych i Etnicznych, Wydział Funduszu Kościelnego

Dotacje udzielane na remonty i konserwację obiektów sakralnych w zakresie wykonywania podstawowych prac zabezpieczających obiekt (bez wystroju i wyposażenia).

Witryna internetowa: <http://www.mswia.gov.pl>

VI. Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu

Na zadania związane z ochroną i kształtowaniem przyrody.

Witryna internetowa: <http://www.wfosgw.poznan.pl>

Działania o charakterze strategicznym i ponadregionalnym mogą liczyć na finansowanie z Funduszy Unii Europejskiej, m.in.

- 1) Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR), którego działalność koncentruje się na różnych dziedzinach, m.in. rozwój turystyki oraz inwestycje w dziedzinie kultury.

2) Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na lata 2007-2013, który zgodnie z projektem Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia na lata 2007-2013 (NSRO) stanowi jeden z programów operacyjnych przy wykorzystaniu środków Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. W ramach programu reali-

zowanych będzie 17 osi priorytetowych, m.in. 12 - kultura i dziedzictwo kulturowe.

Wymienione źródła finansowania są wskazówką dla właścicieli obiektów zabytkowych. Szczegółowe informacje dotyczące rodzaju finansowanych zadań, uprawnionych wnioskodawców, trybu składania wniosków, kryteriów oceny i warunków rozliczenia można znaleźć na stronach internetowych instytucji udzielających pomocy finansowej.

Wydawca: Wojewoda Wielkopolski

Redakcja: Wydział Nadzoru Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu - Redakcja Dziennika Urzędowego Województwa Wielkopolskiego
aleja Niepodległości 16/18, tel. 061 854 16 34, 061 854 16 21, *e-mail* – dzu@poznan.uw.gov.pl, www.poznan.uw.gov.pl

Skład, druk i rozpowszechnianie:

Skład – Ośrodek Informatyki WUW, Poznań, tel. 061 852 90 44

Druk – Drukarnia „Sparta”, Radosław Kuriata, ul. Ułańska 18a, 71-750 Szczecin, tel. 091 453 73 30, *e-mail* – r.kuriata@sparta.szczecin.pl

Rozpowszechnianie – Administracja i stały punkt sprzedaży – Wielkopolski Urząd Wojewódzki w Poznaniu, ul. Kościuszki 93, hol główny, tel. 061 854 1703

Egzemplarze bieżące oraz z lat ubiegłych można nabywać w punkcie sprzedaży Dziennika Urzędowego:

– Wielkopolski Urząd Wojewódzki w Poznaniu, Poznań ul. Kościuszki 93, hol główny, tel. 061 854 1703,

zbiory Dziennika Urzędowego wraz ze skorowidzami są wyłożone do powszechnego wglądu w Wielkopolskim Urzędzie Wojewódzkim, w godz. 9⁰⁰-14⁰⁰

Tłoczono z polecenia Wojewody Wielkopolskiego w Drukarni „Sparta”
ul. Ułańska 18a, 71-750 Szczecin